

Rafael Năstase

Imposibil?

De la chemare la pensionare

Ghid practic pentru implicare în misiunea transculturală

Rafael Năstase

Imposibil?

De la chemare la pensionare

Ghid practic pentru implicare în misiunea transculturală

Ghimbav
2020

Coordonator spiritual: Conf. dr. Cornel Boingeanu

Corectura: Cristina Petrescu

Copertă: Raluca Zoe

Fotografii copertă: Iulia Chirițescu, Jibrail, Ionuț Vlad și Rafael Năstase

Copyright © 2020: Fundația O.M. România

Distribuită de: Fundația O.M. România, Str. Morii 109, Ghimbav, Brașov

Tel: 0787531207, info.ro@om.org, www.om.org

Toate drepturile rezervate. Nici o parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată în orice formă sau prin orice mijloace, exceptând cazul unor scurte citate sau recenzii, fără permisiunea prealabilă din partea autorului.

ISBN 978-973-0-31316-1

Tipărit de:

metropolis
tipografie editura

Oradea, str. Nicolae Jiga nr.31

Tel.: 0729 845 160

E-mail: metropolis@rdsor.ro

CUPRINS

Prefață.....	7
Introducere	9
I. Dimensiunea biblică și istorică a misiunii transculturale.....	13
1. Dimensiunea biblică a misiunii transculturale	13
1.1. Proto-Evanghelia – dimensiunea Vechiului Testament a misiunii transculturale	14
1.2. Teologia Misiunii în Noul Testament	18
2. Scurtă introspecție a marilor treziri spirituale	22
2.1. China – <i>Back to Jerusalem</i>	22
2.2. India – Convertirea dăliților indieni.....	23
2.3. Mișcările evanghelice în Peru	24
2.4. Mișcările evanghelice în Brazilia	25
2.5. Scurtă introspecție a multiculturalismului din Africa de Sud	26
2.6. Trezirea spirituală în rândul musulmanilor din Europa	27
2.7. Schimbarea de paradigmă a misiunii	29
3. Impactul social în misiologia secolului XXI	30
3.1. Traficul de ființe umane	30
3.2. Trezirea spirituală în rândul minorităților de romi.....	31
3.3. Emigrații	34
3.4. Situația globală a misionarilor	35
II. Pași practici în vederea instruirii pentru misiune.....	39
1. Elementele instruirii misionarilor transculturali	39
1.1. Importanța chemării în misiune	39
1.2. Strângere de fonduri	41
1.3. Scrisoarea de rugăciune	45
1.4. Importanța chemării în misiune	50

2. Implicare în lucrarea din câmpul de misiune	53
2.1. Contextualizarea Evangheliei	55
2.2. Învățarea limbii	57
III. Grijă pastorală pentru misionarii transculturali.....	59
1. Aspecte generale ale grijii pastorale	59
2. Etapele emoționale ale misionarilor transculturali	63
3. Echipa de sprijin a bisericii misionare	65
IV. Studiu de caz - Principii de implicare pentru Biserica din România	71
1. Situația actuală a creștinilor evanghelici din România și Diaspora	71
2. Modalități practice de implicare a Bisericii române	76
2.1. Rugăciune	76
2.2. Susținere financiară	78
2.3. Plecare pe câmpul de misiune	82
2.3. Instruire pentru misiune.....	83
Concluzii	87
Bibliografie	91
Apendix	93
Despre Operation Mobilization	115
Despre OM România.....	119

Prefață

Acest volum redactat într-o formă simplă, clară și eficientă își propune să ofere bisericilor locale precum și persoanelor interesate de misiune transculturală, principiile fundamentale care stau la baza înțelegerii și aplicării misiunii interculturale. Într-un mod direct și practic autorul evidențiază modalitatea prin care o Biserică poate să se așeze pe coordonatele Planului de Misiune al lui Dumnezeu pentru generația contemporană.

Plecând de la înțelegerea faptului că misiunea nu este invenția unei biserici ci este Planul Măreț al lui Dumnezeu pentru lume, autorul își propune să exploreze evidențele biblice care stau la baza Planului Divin pentru misiunea transculturală. Deși termenul „misiune” nu apare în Biblie, totuși, așa cum descrie și autorul acestui volum, Sfânta Scriptură este un Document Misionar ce descrie nu doar Planul Divin (Misiu Dei) pentru lumea noastră ci și Inima plină de dragoste a Primului Misionar (Isus Hristos – Cel ce a părăsit gloria cerească și a venit în universul existenței noastre înstrăinate de Dumnezeu pentru a ne vorbi despre apropierea noastră de Tatăl Cerească). Aceste principii misionare nu sunt doar idei teoretice ci sunt acțiuni concrete și modele experimentate de anumite biserici locale de-a lungul istoriei creștinismului din anumite zone geografice ale lumii noastre. Veți găsi aici dovezi ale unor revigorări (treziri) spirituale fără precedent din viața unor comunități de credincioși ce au ales să asculte de Dumnezeu și să împlinească Planul Său Misionar pentru propria lor generație. Am văzut și eu, cu ochii mei, cum recent o biserică locală din Brazilia (cu aprox. 4000 membri), a decis să se așeze, pentru prima dată, pe coordonatele misiunii transculturale experimentând astfel o formă de revigorare spirituală cum nu au mai experimentat niciodată înainte. Inclusiv atmosfera din biserică în timpul închinării comune era diferită: totul părea a fi ireal, divin, entuziasmant! Așa stau lucrurile cu orice biserică locală, mai mică sau mai mare, ce dorește să asculte de Dumnezeu și să împlinească Planul Său pentru misiune transculturală.

Odată ce inimile unor persoane sunt aprinse de Dumnezeu pentru implicare în misiune transculturală, acestea pot găsi aici un ghid practic de verificare a chemării lor la misiune, precum și „harta” primilor pași pe care ar trebui să le facă spre câmpul lor de misiune transculturală. Așa cum descrie aici autorul acestui volum, persoanele implicate în misiune transculturală nu pot să-și îndeplinească propria lor chemare fără o legătură dinamică cu biserica lor locală și fără sprijinul unei agenții misionare. Dumnezeu a oferit chemarea Sa misionară, întâi de toate, nu indivizilor ci bisericii locale. Așadar, misiunea transculturală este Misiunea lui Dumnezeu la care El cheamă

bisericile să ia parte activă în acest proiect divin, iar agențiile misionare să sprijine efortul bisericilor ce promovează misiunea transculturală. Prin urmare biserica locală (orice formă confesională ar avea ea) ori este o biserică misionară ori, altfel, nu este o biserică autentică. În cazul fericit în care o biserică locală dorește să devină o biserică a Împărăției lui Dumnezeu și se hotărăște să îndeplinească, astfel, Planul lui Dumnezeu pentru misiune transculturală, aceasta găsește în acest volum suficiente repere practice de încurajare, trimitere și susținere a misionarilor interculturali.

Astăzi, sunt tot mai mulți credincioși, cetățeni ai Împărăției lui Dumnezeu din România, care doresc să se implice prin rugăciune și susținere financiară, în misiunea transculturală făcută de misionarii români peste hotarele țării. Aștept cu entuziasm ziua când România va genera un val de entuziasm pentru misiunea mondială. Mă rog ca Dumnezeu să folosească și acest volum de principii misionare pentru a ajuta deopotrivă misionarii și bisericile locale din România pentru a-și deschide inima pentru misiunea „până la marginile pământului” (Fapte 1:8).

Conf. dr. Cornel Boingeanu

Pastor la Biserica „Sfânta Treime” din București

Profesor la Facultatea de Teologie Baptistă din Universitatea București

Introducere

Lucrarea de față își propune prezentarea unor principii pragmatice de confirmare a misiunilor transculturale, din momentul chemării personale pentru misiune și până la momentul pensionării, în cazul în care aceștia doresc să rămână pe câmpul de misiune până atunci.

Va fi o incursiune în dimensiunea biblică și cea istorică a misiunii transculturale, panoramând perspectiva Vechiului și a Noului Testament, în ceea ce privește misiunea transculturală. Astfel se poate observa că misiunea transculturală este una teologică și este o condiție sine qua non a Bisericii.

Această carte va prezenta un itinerariu biblic al misiunii transculturale de la Pentateuhul mozaic, prin cărțile istorice, profetice și cele poetice, continuând cu Noul Testament, evidențiinduse-se dorința de mântuire a lui Dumnezeu pentru toate popoarele și națiunile. Este prezentat în acest fel și rolul religiei poporului evreu și scopul definit în Scriptură pentru acesta: de a fi o lumină pentru toate popoarele.

În vederea unei înțelegeri aprofundate a contextului misiologic în care ne găsim, este prezentat modul în care Dumnezeu a lucrat de-a lungul secolului trecut și schimbarea de paradigmă misiologică în care se găsește Biserica și organizațiile misionare în acest secol. Pentru o înțelegere aprofundată sunt prezentate succint trezirile spirituale ale secolului trecut din China, India, Peru, Brazilia și Africa de Sud, precum și provocările și oportunitățile cu care se confruntă Biserica din Europa.

În cadrul procesului de pregătire a viitorului misionar, instruirea pentru misiune și pașii necesari realizării acestei instruiți sunt esențiali în crearea unei înțelegeri clare a întregului proces. Un lucru esențial în trimiterea și instruirea misionară este cunoașterea mutuală a celor trei entități distincte ale misiunii: misionarul, biserica și organizația misionară. Concomitent cu stabilirea câmpului de misiune și a organizației cu care misionarul va pleca, trebuie stabilit dacă viitorul misionar este apt din punct de vedere fizic, emoțional și spiritual să facă față condițiilor climatice, mediului și chiar alimentar, pe care țara respectivă le oferă. O vizită în viitorul câmp de misiune și a echipei cu care misionarul va lucra este de asemenea foarte importantă, înainte de plecarea pe termen lung.

Un alt lucru esențial, tratat în cel de-al doilea capitol, reprezintă modalitățile practice de strângere de fonduri pentru misiune, principiile biblice, precum și obstacolele pe care misionarii le vor întâlni de-a lungul acestui proces. Vor fi prezentate de asemenea importanța și modul în care

este alcătuită o scrisoare de rugăciune sau informativă. Este important de reținut că aceasta nu este doar o dare de seamă sau un raport al lucrării făcute de misionar, ci este și un mod prin care va încuraja pe ceilalți credincioși din biserica locală să fie alături de el în misiune. Astfel sunt prezentate principiile unei scrisori de rugăciune și pașii tehnici care trebuie parcurși în vederea realizării ei.

În această prezentare vom vorbi și despre importanța chemării pentru misiune. Este foarte important ca, înainte de plecare, fiecare credincios care-și dorește să meargă în misiune transculturală să înțeleagă chemarea pe care o are de la Dumnezeu și implicațiile spirituale, sociale, economice, familiale și cele legate de sănătate.

Vom prezenta șase pași premergători plecării:

1. Un prim pas este **rugăciunea**. Credinciosul este încurajat să participe la întâlniri de rugăciune pentru misionari, să caute informații legate de misiune și misionari și să se roage pentru ei.
2. Al doilea pas este **împărtășirea chemării** cu un grup de oameni de încredere: presbiteri, pastori lideri spirituali, foști sau actuali misionari.
3. În al treilea rând este prezentată necesitatea **experienței pe termen scurt**. Viitorul misionar este încurajat, de-a lungul acestui timp să caute voia lui Dumnezeu, clarificându-și chemarea personală.
4. Un al patrulea pas reprezintă **parteneriatul bisericii cu organizațiile misionare** care ar putea asigura instruirea credinciosului. În acest stadiu, chiar dacă este certă chemarea, mulți nu știu unde sunt chemați și la ce fel de lucrare. De aceea este esențial parteneriatul cu organizațiile misionare.
5. Al cincilea pas reprezintă **controlul medical**. Analizele medicale și testele alergice pot fi chiar decisive asupra chemării viitorului misionar. De aceea este atașat un appendix detaliat ca exemplificare.
6. Odată clarificate aspectul chemării, implicarea Bisericii și a organizației misionare este foarte important cel de-al șaselea pas care definește **modul în care misionarul se poate implica în câmpul de misiune**. Organizațiile au diferite domenii de activitate: evanghelizarea și plantarea de noi biserici, traducerea Scripturii și evanghelizare prin mijloace media, proiecte sociale etc.

Cel de-al doilea capitol se încheie cu o prezentare a elementelor necesare contextualizării Evangheliei. Orice misionar pentru a fi relevant în cultura care îl adoptă, trebuie să învețe limba

țării respective. În funcție de dificultatea limbii, de vârsta misionarului și de abilitățile sale de a învăța limbi străine, acest proces poate dura de la câteva luni la câțiva ani.

Aprofundarea culturii și a sistemului de valori este un alt lucru important pentru misionari. Ceea ce pentru o cultură este în topul sistemului de valori s-ar putea să nu reprezinte o prioritate pentru o altă cultură. Misionarii trebuie să se adapteze și să-și însușească sistemul de valori al culturii gazdă.

În cel de-al treilea capitol voi prezenta un alt aspect esențial în misiologie: grija pastorală pentru misionarii transculturali. Vor fi prezentate șase aspecte ale unei griji pastorale complete ce vor acoperi: perioada anterioară plecării, perioada propriu-zisă de misiune în țara respectivă, perioada premergătoare retragerii temporare (*pre-furlough*), retragerea temporară (*furlough*), pensionarea și grija pentru copiii misionarilor.

Tot în acest capitol sunt prezentate cele patru etape emoționale prin care trec în general misionarii transculturali, de care Biserica poate ține seama în vederea unei implicări pastorale adecvate:

1. **etapa turistică** este specifică sosirii în câmpul de misiune;
2. **etapa trezirii la realitate**, când misionarul se lovește de bariera aprofundării limbii, a valorilor culturale și când poate apărea stresul (sau șocul) cultural. Aceasta este perioada când unii decid să renunțe.
3. **etapa decisivă** este momentul când misionarul decide să se schimbe, să lupte pentru învățarea limbii.
4. **etapa de adaptare** este specifică adoptării culturii, limbii și a sistemului de valori al câmpului de misiune.

La sfârșitul capitolului trei voi oferi pașii concreți pe care o biserică misionară poate să îi întreprindă pentru a oferi o grijă pastorală completă misionarilor transculturali.

În capitolul patru va fi prezentat un studiu de caz pentru bisericile evanghelice din România. În vederea creării unei imagini cât mai clare, vor fi prezentate statistici și date culese referitoare la bisericile evanghelice din România și din diaspora evanghelică românească.

În lumina informațiilor oferite se va face un studiu de caz, propunându-se trei principii de implicare în misiune pentru bisericile evanghelice din România: rugăciune, dărnicie și trimitere de misionari transculturali.

Douăzeci și unu de ani de la Revoluția din 1989, la recensământul din 2011, apartenența religioasă în ceea ce privește cultele protestante și neoprotestante arăta în felul următor (de

menționat că există și o altă statistică pe care Asociația One Challenge International (OCI Romania) a realizat-o în 2018 și care evident arată diferit.

Numărul total al acestora se ridică la 52.8149 membri. La aceste cifre se adaugă sutele de biserici evanghelice române din Europa (fără a calcula numărul bisericilor din Statele Unite și Canada).

În acest studiu de caz se propune implicarea Bisericii în trei dimensiuni esențiale misiunii transculturale: rugăciune, dărnicie și trimitere de misionari. Vom observa ce ar însemna mobilizarea a circa 2 milioane de evanghelici din România și Diaspora, care ar putea să se unească în rugăciune pentru misionarii transculturali, nevoile lor și ale țărilor în care aceștia slujesc.

Un alt plan va fi acela în care fiecare credincios ar ajuta financiar lucrarea de misiune cu €2 pe an. În acest caz, dacă toți credincioșii evanghelici din țară și de peste hotare ar participa cu această sumă anual și acești bani ar fi direcționați către misionarii care slujesc în alte țări, s-ar strânge două milioane de euro pe an: mai mult decât suficient pentru circa 100 de misionari români, și s-ar putea investi în materiale promoționale, cursuri de instruire, călătorii pe termen scurt și grijă pastorală pentru misionarii români.

Nu în ultimul rând, referitor la trimiterea de lucrători se va propune ca toate bisericile din România care au cel puțin 50 de membri să trimită un misionar pe an. În 2010, OCI a realizat o statistică care cuprinde 1434 de Biserici Penticostale, Baptiste, Creștine după Evanghelie și independente, toate cu mai mult de 50 de membri. În acest caz, dacă măcar jumătate din ele ar trimite un misionar pe an, ar fi cel puțin 700 de misionari și cel puțin 7000 în următorii 10 ani.

La sfârșit (în Anexă) vor fi prezentate trei tipuri de formulare oferite de Fundația Creștină OM România, care sunt folosite pentru procesul de înscriere, istoricul medical și de evaluare personală după unu sau doi ani de misiune.

Autorul

I. Dimensiunea biblică și istorică a misiunii transculturale

1. Dimensiunea biblică a misiunii transculturale

Misiunea transculturală este un aspect biblic menționat pe paginile Sfintei Scripturi încă din Geneza. Pentateuhul, cărțile istorice, profetice și chiar și cele poetice ale Vechiului Testament vorbesc despre mântuirea omenirii și dorința lui Dumnezeu de a Se revela nu doar poporului evreu, ci ca acesta să fie vocea profetică a lui Dumnezeu în lume.

Nici Noul Testament nu face excepție: din Evanghelii, Epistolele pauliene, Epistolele lui Petru și Ioan și până în Apocalipsa se poate observa cu ușurință aceeași dorință de revelare a lui Dumnezeu.

Ce este misiunea?

Pentru o înțelegere mai clară a misiunii este oportun să începem cu unele definiții ale acesteia. Etimologic vorbind, cuvântul provine din doi termeni, unul de origine latină, *missio*, *-onis* = "trimiteră" și grecescul *logos* – "cuvânt". O altă însemnătate a cuvântului se mai referă la studierea relației de împăcare a lumii cu Dumnezeu, care are loc atunci când biserica este implicată în misiunea lui Dumnezeu. *Misiune* are legătură cu un alt termen – *missio Dei* și se referă la lucrarea lui Dumnezeu în lume. De-a lungul istoriei s-au oferit alternative pentru a descrie mai bine termenul misiune. Misiologii¹ au încercat traducerea acestui termen prin: *Missionslehre* – teoria misiunii, *Apostilie* sau *Apostolat*, *Prosthetics* – adăugat comunității sau *Halieutics* – pescari de oameni.

Pe de altă parte *misiologia* a creat confuzie nu numai credincioșilor de rând, dar și teologilor. Termenul *misiologie* provine din limba franceză, de la cuvântul *missiologie* care se referă la disciplina misiunii.

Dicționarul Explicativ al Limbii Române² oferă o definiție asemănătoare și clarifică diferența între misiune și misiologie: **1. Însărcinare, împuternicire dată cuiva, sarcină de a face un anumit lucru.** **2. Grup de persoane (oficiale) trimise într-o țară străină cu un anumit scop (de obicei diplomatic); delegație.** ◇ *Misiune diplomatică* = reprezentanță diplomatică a unui stat, condusă de un ambasador sau de un ministru plenipotențiar. **3. Acțiune de propagare a creștinismului în țări cu altă religie dominantă; instituție religioasă dintr-o asemenea țară, prin care se propagă creștinismul.**

¹ John Mark Terry, Ebbie Smith and Justive Anderson, *Missiology, An Introduction of the Foundations, History and Strategies of World Missions*, Bradman and Holman Publisher, Nashville, Tennessee, 1998, pag. 3.

² Dicționarul Explicativ al Limbii Române, Editura Univers Enciclopedic, ediția a doua București 1996, pag. 639.

Putem concluziona spunând că termenul de *misiune* se referă la expansiunea creștinismului printre necreștini, coordonată direct de Biserică sau prin agențiile misionare.

1.1. Proto-Evanghelia – dimensiunea Vechiului Testament a misiunii transculturale

*Vechiul Testament este fundamental în vederea înțelegerii misiunii în Noul Testament*³. Cu alte cuvinte, nu putem vorbi despre misiunea de propovăduire a Evangheliei până la marginile pământului fără să luăm în considerare mesajul explicit al Vechiului Testament care ne atrage atenția asupra misiunii în patru feluri distincte⁴, pe care le-am putea numi și *drama divină în patru acte*:

- a. Creația lui Dumnezeu și căderea omului,
- b. Chemarea lui Dumnezeu și selectarea unui popor pentru Sine Însuși,
- c. Lucrarea lui Dumnezeu în salvarea oamenilor,
- d. Lucrarea lui Dumnezeu prin trimiterea poporului evreu în exil.

Păcatul original este unic. Acesta este poarta de intrare a degradării pe pământ. Așa cum vedem în Scriptură, păcatul nu a afectat doar pe Adam și pe Eva, pe Diavolul și urmașii imediați ai cuplului primordial, ci întreaga umanitate de peste milenii. Neascultarea primei familii a afectat mediul înconjurător și modul în care vor arăta cerul, iadul, pământul, spațiul, viața și chiar trupul nostru. Și, evident, relația dintre bărbat și femeie a fost afectată ireversibil.

Un om a cărui relație cu Dumnezeu este refăcută înțelege că legăturile distruse dintre om și Dumnezeu, dintre bărbat și femeie și cu mediul înconjurător au fost refăcute doar la Golgota. Prin moartea și învierea Domnului Isus, a fost restabilită relația dintre om și Dumnezeu. În felul acesta a fost împăcat omul cu Dumnezeu. Dumnezeu va crea un pământ nou și un cer nou, iar mediul în care omul se va mișca va fi altul decât cel cu care suntem familiari în prezent.

Mântuirea devine lucrarea lui Dumnezeu, unde El este sursa, originea și inițiatorul mântuirii. Mântuirea este prin Harul lui Dumnezeu, acordat întregii rase umane. Domnul va distruge pe Satan, dușmanul omului, iar răul nu va dăinui veșnic; Dumnezeu și bunătatea vor triumfa la final.

Legământul lui Dumnezeu cu Avraam și scopul religiei poporului Israel

Religia este un fenomen universal întâlnit la toate popoarele lumii. Nu s-a găsit nici un popor care să nu aibă măcar o religie. Aceasta este factorul dinamic, unificator în culturile celor mai multe

³ David J. Bosch, *Transforming mission, Paradigm Shift in Theology of Mission*, Orbis Books, Maryknoll, New York, 1994, pag. 17.

⁴ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag. 27.

din popoarele lumii. Chiar și printre popoarele tribale⁵, între religie și viața socială nu există vreo diferență. De altfel viața însăși este considerată ca fiind ceva sfânt. În mare, religia este un efort al omului de a se reuni cu Dumnezeu.

Dumnezeu a ales un om – în persoana lui Avraam, căruia i-a cerut să iasă din mediul idolatru în care trăia și să meargă într-o direcție pe care Dumnezeu avea să i-o arate. Mai târziu, în declarațiile Sale, putem observa că ori de câte ori El își reînnoiește promisiunea, menționează că Avraam va fi o binecuvântare pentru *toate familiile pământului* sau *toate neamurile pământului: Toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine*⁶. Dumnezeu a ales **un om**, în persoana lui Avraam, pentru a-și duce la îndeplinire un plan global – *toate familiile pământului*⁷.

Observăm că nu Avraam L-a căutat pe Dumnezeu, ci Dumnezeu a avut inițiativa, coborând din ceruri pentru a interveni în viața lui Avraam, care reprezintă în acest caz întreaga omenire. Avraam era într-o țară idolatră și probabil cei din familia lui se închinau diferiților dumnezei ai țărilor respective. *Strategia divină pentru misiunea lui Avraam păstrează tiparul antic de acțiune umană potrivit căruia efortul omului de răspândire vizează întregul pământ. Particularitatea acestui proiect misionar, însă, constă în aceea că străvechiului tipar de lucru îi este adăugat, acum, conținutul unor elemente culturale contemporane lui Avraam; de exemplu faima pe care și-o doreau constructorii Babelului era o promisiune în cadrul acestei strategii*⁸.

Trebuie remarcat faptul că nu omul stă la originea religiei naționale a lui Israel, ci ea își are rădăcinile în revelația supremă a lui Dumnezeu. Astfel, o nouă religie își face apariția în istoria religiilor, una fără aspect rasial, sau național și nici măcar din voia unui om, ci este de natură divină.

În situația dată, Dumnezeu ia inițiativa formării unui popor pentru care alcătuiește o religie națională. Această religie avea să ajungă la întreaga rasă umană. Am putea sublinia faptul că, așa cum Adam a reprezentat rasa umană, tot așa și Israel avea menirea să ducă misiunea lui Dumnezeu întregii omeniri. În felul acesta, religia poporului evreu urma să fie o binecuvântare pentru toate celelalte națiuni.

Putem observa în Vechiul Testament intervenția lui Dumnezeu prin care Creatorul Își exprimă dezacordul față de dezvoltarea religiilor înșelătoare și a practicilor păgâne în lume. Această intervenție avea ca scop să păstreze lumea de la cădere morală și a închinării idolatre. Astfel, Vechiul

⁵ Don Richardson și soția sa, Carol au locuit printre oamenii primitivi ai tribului sawi, într-o regiune izolată din Indonezia. În *Veșnicia din inimile lor* și *Copilul Păcii*, cheia spre inimile sălbaticilor a fost analogiile de răscumpărare ce avea la bază un element din mitologia tribală locală: copilul păcii. Acest element a deblocat un întreg sistem de valori cu o vechime de milenii.

⁶ Gen. 12:3, 18:18, 22:18,26:4.

⁷ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag. 34.

⁸ Corneliu Boingeanu, *Dogmatic Reference*, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University, Editura Universitară, *Flacăra Misiunii Mondiale*, București, 2009, capitolul *Misiunea Creștină Între Teorie și Practică*, București, Martie 2005, pag. 142

Testament devine mărturia lui Dumnezeu în lume (Fapt. Ap. 14:17), fiind monoteismul etic divin inspirat și având menirea de a proteja omul de politeism, idolatrie și spiritism. David Bosch observă că Israel nu îi câștigă pe păgâni pentru Dumnezeu, *ci Acesta are inițiativa de a le atrage pe neamuri la El. Prin urmare, vedem că „misionarul” în Vechiul Testament este Dumnezeu care prin voința Sa escatologică face ca prin excelență națiunile să vină la Ierusalim și să se închine cu Israel.*⁹

Astfel chemarea și sarcina lui Israel, așa începând cu Avraam, trebuie văzute în lumina desfășurării planului religios al lumii, unde religia Vechiului Testament este calea prin care omul poate ajunge să-L cunoască pe Dumnezeu.

Deoarece este evident faptul că omul niciodată nu a avut capacitatea de a-L găsi pe Dumnezeu în căutarea sa, a fost necesară o intervenție divină pentru a salva lumea de la falimentul spiritual. Dumnezeu S-a implicat în istoria omenirii, iar Fiul Său avea să devină *misionarul* cu misiunea de a salva omenirea. Cu alte cuvinte, Dumnezeu S-a lăsat găsit de umanitatea care orbecăia în întunericul idolatrii.

Viziunea globală de mântuire a popoarelor în perioada Patriarhilor

Perioada patriarhilor păstrează două aspecte importante: în primul rând, promisiunea mântuirii popoarelor este întărită în viața fiecărui patriarh și, în al doilea rând, se are în vedere răspândirea acestei promisiuni care devine o obligație, pentru fiecare patriarh:

- a. pentru Isaac: *Îți voi înmulți sămânța, ca stelele cerului; voi da seminției tale toate ținuturile acestea; și toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în sămânța ta* (Gen. 26:4),
- b. pentru Iacov: *Sămânța ta va fi ca pulberea Pământului și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine și în sămânța ta* (Gen. 28:14)
- c. și pentru Iuda (fiul lui Iacov): *„...va veni Șilo, și de El vor asculta Popoarele”* (Gen. 49:10).

Viziunea globală de mântuire a popoarelor în perioada lui Moise

În perioada lui Moise religia poporului Israel a fost îmbogățită în multe feluri. Sub conducerea sa, mozaismul a devenit religia răscumpărării miraculoase, a monoteismului, a eticii, a credinței responsabile, a unei închinări organizate, a iubirii și ascultării.

Pe de altă parte, Dumnezeu îi descoperă poporului Israel menirea, chemându-i la ascultare și explicându-le rolul lor în lucrarea misionară a lui Dumnezeu. În Exod 19:4-5, găsim două expresii cu caracter misionar profund: *tot pământul este al meu și îmi veți fi o împărăție de preoți...* Această

⁹ David J. Bosch, *Transforming mission, Paradigm Shift in Theology of Mission*, Orbis Books, Maryknoll, New York, 1994, pag. 19.

expresie remarcă rolul misionar pe care trebuia să-l joace poporul Israel. În acest context putem observa extinderea mântuirii la neamuri.

Termenul de "străin" indică statutul special al neamurilor care pot beneficia de aceleași privilegii ca și evreii. Străinul este încurajat să se alăture, beneficiind de aceleași drepturi de Paște (Exod 12:48), la aducerea jertfelor (Numeri 15:14, 15), cu dreptul de studiere și respectare a Legii (Deut. 1:16), precum și intrarea în legământ cu Dumnezeu (Deut. 31:12)¹⁰. Toate aceste referințe sunt indicații clare ale intenției vădite a Lui Dumnezeu de a oferi tuturor șansa de a face cunoștință cu Dumnezeul unic creator al lui Israel.

Viziunea globală de mântuire a popoarelor în perioada lui David și Solomon

Și în perioada următoare, a împăraților, cu precădere a lui David și Solomon, viziunea misionară a lui Dumnezeu rămâne neschimbată. Putem observa în organizarea sistemului de închinare, că David inițiază un nou model de închinare, în care este implicată întreaga națiune și face din Ierusalim un centru politico-religios. De aceea atât mesajul cât și modul în care au fost folosiți Psalmii, aceștia devin cea mai bogată literatură religioasă din lume. Mesajul lor se adresează inimilor oamenilor și sunt predici misionare. Așa se explică faptul că în Psalmi găsim peste 175 de referințe la *toate popoarele*.

Rugăciunea de dedicare a templului făcută de împăratul Solomon are semnificații misionare multiple, vorbind despre unitate națională sub puterea lui Dumnezeu, invocarea binecuvântărilor Lui peste toate popoarele și recunoașterea suveranității lui Dumnezeu de toate națiunile pentru ca toate popoarele pământului să poată cunoaște că Domnul este Dumnezeu și că *nu este alt Dumnezeu afară de El*¹¹.

Viziunea globală de mântuire a popoarelor în perioada profeților

În toate cele trei perioade de activitate profetică (pre-exilică, exilică și post-exilică), observăm că Dumnezeu transmite atât poporului Israel cât și națiunilor mesaje privind judecata și binecuvântarea popoarelor, stabilind trei principii universale esențiale unei relații sănătoase cu Dumnezeu: a) justificarea prin credință, b) cunoașterea lui Dumnezeu și c) închinarea față de Dumnezeu.

Ioel vorbește despre judecata și binecuvântarea lui Dumnezeu care vor veni peste neamuri. Isaia este văzut ca un profet evanghelist iar cartea ce-i poartă numele cuprinde cele mai profunde

¹⁰ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag. 34.

¹¹ 1Împ. 8:41-43.

pasaje misionare din Vechiul Testament. Conform perspectivei lui Isaia, Israel există pentru alte națiuni și își găsește sensul existenței în misiunea mondială.

Profeții care au activat în perioada exilului babilonian (Ieremia, Ezechiel și Daniel) reflectă cu aceeași acuratețe misiunea de mântuire a tuturor popoarelor. Referindu-ne la Daniel, a fost una dintre cele mai recunoscute personalități iudaice din antichitate, care a avut un impact extraordinar asupra curții împărătești din Babilon. Teolog și om politic, implicat în conducerea a patru guvernări imperiale diferite, omul lui Dumnezeu trăiește între vremuri și destine dincolo de mediul evreiesc, având o perspectivă dincolo de spațiul babilonian, dar și dincolo de timp. Desigur că nici profeții post-exilici (Hagai, Zaharia, Maleahi), nu fac excepție, aceștia vorbind despre universalitatea salvării ce Dumnezeu vrea să o ofere întregii lumi.

Acest aspect al mânturii tuturor oamenilor nu este doar unul periferic, ci este țesut în Vechiul Testament. Cu alte cuvinte, Vechiul Testament nu conține în el părți care să se refere la misiune, ci el este un tratat original al misiunii. Aceasta face ca Vechiul Testament să fie o carte misionară, iar Israel un popor misionar. Misiunea lui Israel este misiunea stabilită de Dumnezeu. El este inițiatorul misiunii, El l-a creat pe Iacov, a format pe Israel, a răscumpărat pe poporul Său, El este Creatorul și Răscumpărătorul, Împăratul și Sfântul lui Israel. În felul acesta, misiunea lui Israel este centrată pe Dumnezeu, pe baza revelării religiei Vechiului Testament.

Dumnezeu era împotriva închinării în fața dumnezeilor făcuți de mâini omenești, care nu erau capabili să salveze omenirea în ziua pierzării (Isaia 46:1). În acest context, poporul Israel avea misiunea să extindă monoteismul etic care este în opoziție cu politeismul și monismul filosofic și să ofere alternativa unică a mântuirii.

1.2. Teologia Misiunii în Noul Testament

Viziunea globală de mântuire a popoarelor capătă proporții și mai accentuate în Noul Testament. Planul de mântuire al lui Dumnezeu pentru toate popoarele se poate ușor observa din Evanghelii și până în Apocalipsa, Noul Testament devenind astfel *un document misionar*¹².

Planul de mântuire al lui Dumnezeu prezentat de Evanghelii

Prin Evanghelii, Domnul Isus oferă cuvintele vieții veșnice, oferă speranța și prezintă viziunea de mântuire globală oricui crede (vezi discuția cu Nicodim din Evanghelia lui Ioan). În Samaria, Domnul Isus le oferă ucenicilor evrei un exemplu de misiune în zona unde ei nu ar fi intrat. Domnul

¹² Corneliu, Boingeanu, *Dogmatic Reference, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University*, capitolul *Misiunea Creștină Între Teorie și Practică*, București, Martie 2005, pag. 145.

Isus predică Evanghelia în Samaria și în Galileea neamurilor și nu de puține ori vedem neamurile (femeia cananeeancă, minoritatea greacă din Israel) apelând și beneficiind de harul lui Dumnezeu.

În cele din urmă, înainte de înălțare, Luca menționează atât în Evanghelia ce-i poartă numele cât și în Fapte 1:8, porunca Domnului Isus pe care o transmite ucenicilor, încurajându-i să treacă granițele Israelului. De altfel, această poruncă este înregistrată atât de Marcu cât și de Matei, referindu-se la o evanghelizare a tuturor oamenilor: **mergeți în toată lumea.**” Această poruncă rămâne universală, pentru toate timpurile și pentru toate culturile”¹³.

Planul de mântuire al lui Dumnezeu prezentat de Faptele Apostolilor

Mandatul Bisericii nu este diferit de cel al poporului evreu. În *Faptele Apostolilor* 1:8, cu puțin înainte de înălțare, Domnul Isus le poruncește ucenicilor să predice *Evanghelia până la marginile pământului*. În felul acesta, *Sarcina supremă a Bisericii este evanghelizarea lumii*¹⁴ și credincioșii trebuie să-și reamintească continuu că au nu doar o chemare locală, ci una globală. Oswald Smith se întreabă, dând exemplu pe David Livingstone, William Carey, Adoniram Judson și chiar pe Apostolul Pavel, de ce au plecat toți aceștia din Scoția, Anglia, America și respectiv Palestina, când mai existau încă mulți oameni în țările lor care trebuia să mai audă Evanghelia? Răspunsul este simplu: câmpul de misiune este întreaga lume, nu doar țările unde ei s-au născut.

Un alt aspect la care Oswald Smith atrage atenția este împătășirea disproporționată a Evangheliei: unii (rândurile din față) ajung la o *indigestie* spirituală, în timp ce alții înfometează după *Pâinea vieții*. Apare inevitabil întrebarea retorică pe care Oswald Smith o pune, dacă la împărțirea pâinilor, făcută de Domnul Isus, *s-au văitat cei din ultimele rânduri că nu au primit pâine?*¹⁵

Primirea mandatului misionar de către Biserică

Exemplul biblic cel mai bun nu-l dă Biserica de la Ierusalim, ci cea din Antiohia. Inițial, datorită prigoanei, creștinii au fost răspândiți în Fenicia, Cipru și Antiohia. Observăm că aceștia propovăduiau Cuvântul numai Iudeilor. *Totuși printre ei au fost câțiva oameni din Cipru și din Cirena, care au venit în Antiohia, au vorbit și Grecilor și le-au propovăduit Evanghelia Domnului Isus. Mâna Domnului era cu ei, și un mare număr de oameni au crezut și s-au întors la Domnul*¹⁶. Dacă cei din Ierusalim au avut o atitudine preferențială, chiar discriminatorie, în Antiohia viziunea

¹³ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag. 45

¹⁴ Smith, J. Oswald – *Provocarea Misiunilor*, Editura Aqua Forte, Cluj, 1993, pagina 14

¹⁵ ibidem 14, pagina 16.

¹⁶ *Faptele Apostolilor* 11:19-21.

a fost mai largă și corectă din punct de vedere teologic. *În Antiohia, mai mult decât în Ierusalim, găsim o biserică multiculturală, unde Pavel și Barnaba sunt ordinați și trimiși în misiune*¹⁷. Biserica din Antiohia a fost considerată *o biserică inovatoare formată din oameni remarcabili*¹⁸, care nu era nici tradițional evreiască, nici formată exclusiv din neamuri, dar era un loc unde credincioșilor li s-a dat pentru prima dată numele de creștini.

Implicarea Duhului Sfânt și a Bisericii în procesul trimerii

În capitolul 13 al cărții Faptelor Apostolilor, observăm chemarea specială adresată de Duhul Sfânt, într-un moment de post și rugăciune. Barnaba și Pavel sunt aleși și trimiși de Biserica din Antiohia în Seleucia, Cipru, Salamina, Pafos, Perga, Panfilia, Pisidia și înapoi la Antiohia. Un alt lucru important este faptul că cei trimiși erau slujitori activi ai Bisericii, proroci și învățători, încadrându-se în schema din *1 Corinteni* 28-29 și *Efesenii* 4:11.

Referitor la chemare, putem observa faptul că Barnaba și Saul (mai târziu, Pavel) aveau această chemare de profeți și învățători. Deci ei aveau darurile Duhului Sfânt pe care și le exercitau în Biserica din Antiohia. Prin implicarea Duhului Sfânt, ei primesc o altă chemare specială a Duhului Sfânt: de a pleca în misiune. Putem trage concluzia că un prim aspect în trimiterea de misionari este chemarea divină prin Duhul Sfânt.

În al doilea rând, chemarea și darurile lui Barnaba și Saul au fost recunoscute și acceptate de membrii Bisericii: *Duhul Sfânt a zis: „Puneți-Mi deoparte pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea la care i-am chemat”*. Atunci, după ce au postit și s-au rugat, și-au pus mâinile peste ei, și i-au lăsat să plece. Barnaba și Saul, trimiși de Duhul Sfânt, s-au coborât la Seleucia, și de acolo au plecat cu corabia la Cipru¹⁹.

Viziunea misionară a Epistolelor

Desigur că Pavel este prin excelență cel care înțelege aspectul mântuirii în complexitatea lui. El este acela care rupe granițele culturale, sociale, etnice și chiar teologice, răsturnând un întreg sistem care funcționa (defectuos, ce-i drept) de două mii de ani. Atitudinea sa detașată a atras asupra sa animozitatea evreilor, dar și pe cea a neamurilor. Epistola către Galateni este cea mai evidentă mărturie a lui Pavel referitoare la mântuirea neamurilor. Avântul său și determinarea sa îl fac să intre în conflict direct cu Barnaba și chiar cu Petru.

¹⁷ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag. 53.

¹⁸ David J. Bosch, *Transforming mission, Paradigm Shift in Theology of Mission*, Orbis Books, Maryknoll, New York, 1994, pag. 43.

¹⁹ Faptele Apostolilor 13:2-4

Pavel, prin epistolele sale, vorbește generației sale, bisericilor din Palestina, Asia Mica și până la Roma, ajutând oamenii de rând și preoții, evreii și neamurile deopotrivă să înțeleagă faptul că Isus Cristos este mântuitorul evreilor și al neamurilor. Dar Pavel vorbește și azi Bisericii de pretutindeni, revelând planul global de mântuire al lui Dumnezeu.

De la Pavel putem învăța 10²⁰ caracteristici ale misiunii sale:

1. el nu a fost rezident în nici un oraș,
2. era gata să asculte Duhul Sfânt mai mult decât orice program sau strategie,
3. era un evanghelist cu un scop bine definit,
4. era gata să-și schimbe mesajul în funcție de audiență,
5. avea o limită bine definită a contextualizării²¹,
6. și-a concentrat atenția pe plantare de biserici,
7. a predicat doar mesajul centrat pe Cristos,
8. a fost un lider al echipelor în care era implicat,
9. persecuția a fost parte integrantă în viața lui,
10. nu în ultimul rând, Pavel era flexibil din punct de vedere financiar.

Putem observa că Dumnezeu își dorește mântuirea tuturor oamenilor și că, din Eden la Ghețimani, Dumnezeu a pregătit calea Bisericii pentru propovăduirea Evangheliei tuturor oamenilor, din Ierusalim și Iudeea, până la marginile pământului. În acest proces de împlinire a Marii Trimiteri, mai observăm alte trei componente indivizibile: Duhul Sfânt, Biserica și misionarul.

În vederea chemării și trimiterii unui misionar este nevoie prin urmare de confirmarea Duhul Sfânt și cea a Bisericii.

²⁰ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag.61-65.

²¹ El nu a îngăduit ca neamurile să fie tăiate împrejur.

2. Scurtă introspecție a marilor treziri spirituale

În acest subcapitol vom face un salt în timp, la începutul anilor 1900, unde începe formarea unor noi dimensiuni misiologice. Motivul acestui salt istoric este deoarece are loc o schimbare de paradigmă a Bisericii și implicit a misiologiei. David Bosch observă că Vestul a reprezentat timp de mai bine de o mie de ani leagănul creștinismului, dar între timp și-a pierdut această poziție dominantă în lume²², iar țările care primeau misionari din țările cu tradiție misionară au devenit noi mișcări misionare²³.

2.1. China – Back to Jerusalem

În China, bisericile protestante au crescut în timpul ocupației imperiale. Între 1900 și 1920 a fost un moment esențial în istoria Asiei când agențiile de misiune străine au fost foarte proactive în predicarea Evangheliei. Totuși, în 1910, când a avut loc *World Missionary Conference* în Edinburgh, a fost invitat un număr mic de lideri creștini din Asia care reprezentau mai tânăra biserică evanghelică.

Momentul de cotitură al bisericii din China a avut loc în 1910, în timpul Răscoalei Boxerilor. Aceasta a pornit inițial ca o revoltă împotriva dominației imperiale, dar creștinismul a fost văzut ca o extensie a Vestului și atunci mai mult de 135 de misionari protestanți au fost uciși, împreună cu 53 de copii ai acestora și 48 din cei 88 de lucrătorii *China Inland Mission*.

Zece ani mai târziu, când mai mult de 10.000 de misionari străini au fost aduși și împrăștiați în toată țara, a luat naștere o inițiativă puțin cunoscută de lumea vestică până în 1980: *Back to Jerusalem Movement* (*Mișcarea Înapoi spre Ierusalim*). Această mișcare nu reprezenta dorința chinezilor de a ajunge cât mai repede la Ierusalim pentru a predica Evanghelia, dar ei au avut chemarea din partea lui Dumnezeu de a predica Evanghelia și de a forma noi comunități evanghelice în țările, orașele și grupurile etnice care sunt între China și Ierusalim. În 1921 a apărut un grup numit *Familia lui Isus*. Sloganul acestei mișcări era: *sacrificiu, abandon, sărăcie, suferință și moarte*. Ei au fost primii care au avut această viziune – *Back to Jerusalem*. Prin sărăcia, modestia, simplitatea, dar marea lor credință au atras, până în 1940, mai mult de 20.000 de credincioși. Mulți dintre musulmanii uyguri, hui și cazaci au primit Evanghelia. Dar odată cu preluarea puterii de către Mao Zedong (1949), aproape toți misionarii străini au fost dați afară din țară și clădirile bisericilor au fost confiscate sau demolate. Nu se cunoaște numărul total al creștinilor uciși de comuniști, dar e cert faptul că *grupurile de casă* au devenit singura modalitate de părtășie a credincioșilor.

²² David J. Bosch, *Transforming mission, Paradigm Shift in Theology of Mission*, Orbis Books, Maryknoll, New York, 1994, pag. 188.

²³ Emerging mission movement.

În anii '80 viziunea a fost revitalizată de Paul Hattaway, Brother Yun, Peter Hu Yongze și Enoch Wang. Cei patru credincioși acumulează mai mult de patruzeci de ani de închisoare, suficient ca să-i motiveze pentru a recruta 100.000 de chinezi pentru misiune. *Misionarii acestei mișcări au puțini bani, nu au strategie de strângere de fonduri, nu trimit scrisori de rugăciune, puțini au folosit vreodată vreun computer, nu au mers la școli biblice...*²⁴

Este greu de spus care este numărul total al creștinilor evanghelici din Asia. Dacă ne referim doar la China, se estimează a fi între 30-70 de milioane de credincioși. Astăzi, aproape 60% din numărul total al populației globului sunt asiatici. Explozia dezvoltării economice face ca Japonia și China să reprezinte două din superputerile economice ale lumii. În același timp, vorbim despre o revitalizare a islamului, budismului și hinduismului. De asemenea, urbanizarea schimbă rapid fața continentului. Toate acestea schimbă fața Asiei și transformă continentul într-unul al contrastelor, iar misiunea rămâne o lucrare copleșitoare, reprezentând deopotrivă oportunități și provocări. În acest proces, *China și Coreea de Sud joacă un rol important nu doar în misiunea din Asia, dar și la nivel global.*²⁵

2.2. India – Convertirea daliților indieni

Și în hinduism au avut loc schimbări fără precedent în istoria omenirii. În 2001, furia daliților²⁶ persecutați de-a lungul secolelor precum și mișcările extremiste hinduse au dus la mișcări unice în istoria Indiei, unde trei sute de milioane de daliți au părăsit sistemul castelor îmbrățișând budismul, islamul sau creștinismul. *În această situație biserica indiană și misiunile au reprezentat o mare provocare pentru safronizarea*²⁷ indiană.²⁸

Joseph D'Souza a militat pentru drepturile omului pentru daliții indieni, considerând *safronizarea* un act terorist adresat împotriva creștinilor indieni. Această tranziție socială nu a adus cu sine doar schimbări de ordin social ci și din punct de vedere spiritual, India cunoscând o trezire spirituală fără precedent. În ciuda acestui lucru, Scott Moreau consideră că Asia rămâne cea mai puțin evanghelizată zonă din lume. Iată mai jos câteva statistici²⁹:

²⁴ Paul Hattaway, *Three chinese church leaders*, Piquant, Carlisle, 2004, pag. xiii

²⁵ Martin I. Klaubel and Scott M. Manetsch, *The great commission, Evangelicals and the History of World Missions*, Nashville, 2008, pag. 149.

²⁶ Dalit este o denumire pentru un grup de persoane considerate în mod tradițional ca *Untouchable* ("de neatins") în sistemul de caste indian. Daliții reprezintă o populație mixtă, care vorbesc diferite limbi și practică diverse religii. În 2011, Daliții alcătuiau 24,4% din populația Indiei.

²⁷ *Safronizarea* este un neologism politic indian folosit de hindușii naționaliști reprezentând dorința acestora de a forța întreaga populație din India să glorifice tradițiile sfinte hinduse.

²⁸ Joseph D'Souza în *Global Missiology for the 21st Century*, Edited by William D. Taylor, Baker Academic, Michigan, 2000, pag.391.

²⁹ Statistici citate de Martin I. Klaubel și Scott M. Manetsch, în *The great commission, Evangelicals and the History of World Missions*, Nashville, 2008, pag156, preluate din *Evangelical Dictionary of World Missions* (Grand Rapids, Mich.: Baker Books, 2000), pag. 82.

- 11.000 grupuri neevangelizate
- Din circa un miliard de musulmani, în toată lumea, circa 4.000 de grupuri etnice islamice locuiesc în această zonă,
- 700 milioane de hinduși trăiesc în Asia, din aceștia 2.000 de grupuri etnice de hinduși nu au auzit Evanghelia,
- Pe continentul asiatic trăiesc mai mult de 300 milioane de budiști,
- Indonezia, cu 240 milioane de musulmani, este țara cu cel mai mare număr de musulmani din lume,
- în China sunt o mie de grupuri etnice neevangelizate.

Dar există și inițiative impresionante de integrare a Evangheliei (de menționat doar OM India, care la sfârșitul anilor 80, a adoptat o abordare a dragostei în predicarea Evangheliei). Dacă în primii treizeci de ani organizația era bazată exclusiv pe predicare, iar actele de caritate erau un aspect secundar, chiar inexistent, odată cu trezirea spirituală a daliților din India, s-a trecut la o perspectivă holistică a lucrării.

Astfel, la jumătatea anilor 2000, vorbim despre sute de biserici **The Good Shepherd Community Churches (GSCC)** prin care Evanghelia este predicată daliților și se oferă ajutor juridic, emoțional și spiritual celor în nevoie. O altă lucrare dezvoltară de misionarii indieni este **The International College of Cultural Studies (ICCH)**, prin intermediul căruia copiii indieni pot fi educați de la nivel preșcolar până la nivel de master și doctorat. Vorbim astfel de o schimbare din punct de vedere social, economic, politic dar, evident, mai ales spiritual.

2.3. Mișcările evanghelice în Peru

În America Latină situația e la fel de interesantă. Alberto Rembao, citat de Daniel Salinas, menționa referitor la situația din America Latină:

Astăzi, douăzeci de țări din America Latină ar putea fi considerate țări protestante, în sensul că fiecare dintre aceste comunități evanghelice sunt deja suficient de multe ca să nu fie considerate minorități și prea puternice pentru a determina publicul să se oprească și să asculte. În fiecare eveniment, bisericile nu mai reprezintă o comunitate de marginalizați, care să fluture niște fapte filantropice conduse de misionari străini, ci reprezintă un ferment puternic cu suficientă energie și efect social într-un climat spiritual³⁰.

³⁰ Martin I. Klaubel and Scott M. Manetsch, *The great commission, Evangelicals and the History of World Missions*, Nashville, 2008, pag 134.

Uitându-ne înapoi, am putea menționa începuturile trezirilor spirituale, vorbind despre unul dintre primii misionari care a atras atenția biografilor; acesta a fost Francisco Penzotti (1851-1925). De origine italiană, a emigrat în Uruguay la vârsta de treisprezece de ani și, după citirea unui Nou Testament, a devenit credincios evanghelic. El a călătorit cu vaporul din Peru în Mexic, pe jos sau călare pe măgar și a înființat prima biserică evanghelică din Lima: *Iglesia Metodista Episcopal del Callao*.

În ciuda acuzațiilor cum că ar predica o religie străină și a amenințărilor pedepsei cu închisoarea, Penzotti a înființat birouri pentru Societatea Biblică Americană. El a devenit cunoscut ca Apostolul Bisericilor din America Centrală iar la moartea lui, în 1925, numele său a fost imediat asociat cu istoria evanghelică a cel puțin douăsprezece state latino-americane.

2.4. Mișcările evanghelice din Brazilia

Dacă rămânem la continentul Sud American, putem continua cu o scurtă privire asupra Braziliei și trezirei spirituale ce a avut loc în trei valuri³¹:

- **primul val** a avut loc între 1910-1950, imediat după faimosul eveniment din strada Azusa, în 1906. Foarte rapid, mexicanii prezenți au preluat penticostalismul și l-au răspândit în Chile, Mexic și Brazilia. Brazilienii au fost foarte receptivi, deoarece semnele și minunile apărute treceau dincolo de diferențele rasiale.
- **cel de-al doilea val** a avut loc între 1950 și 1970, în timpul războiului rece, când Manoel de Melo s-a alăturat ca predicator Cruciadei Naționale de Evanghelizare. Manoel a devenit un bun predicator ajungând să predice Evanghelia pe stadioane și la radio.
- **cel de-al treilea val**, de după 1970, a reprezentat neopenticostalismul. În anii 70, pastorul Paulo Borges Jr., prin Biserica sa *Igreja Christa Sal de Terre*³², ilustra diversitatea neopenticostalismului brazilian, implicându-se atât în predicarea Evangheliei, cât și în aspectele sociale și politice ale societății.

În ciuda turbulențelor sociale, politice și a situației dictatoriale, dacă la mijlocul anilor 1980 misionarii latino-americani erau răspândiți cu precădere în zonele tribale și rurale, în 2002 erau înregistrați 6.455 de misionari localnici, 134 de organizații misionare și 30 de centre de instruire³³. Patrick J. Johnstone³⁴ consideră că putem vorbi de mai mult de 10.192 de misionari sud americani.

³¹ Mark Shaw, *Global Awakening, How 20th – Century Revivals Triggered a Christian Revolution*, IVP Academic, Illinois, 2010, pag. 135-157.

³² Biserica Sarea Pământului.

³³ Conform: COMIBAM, *Catalogo de Organizaciones Misioneras de Iberoamerica*, ed. Ted. Limpic (Guatemala: COMIBAM International, 2002), pag. 221.

³⁴ Patrick J. Johnstone, *Operation World, 21st century*, Biblia, ed. Carlisle, UK, Paternoster, 2001, pag. 35.

*În Brazilia creșterea evanghelică s-a accelerat în anii 1930 până în 1942, în 1987 în Brazilia vorbim deja de 20% evanghelici... În aceeași perioadă de timp, în Guatemala erau 30% protestanți, 20% în Nicaragua și între 15-20% în Chile*³⁵. Actualmente bisericile din America Latină își trimit lucrătorii în toată lumea prin organizații existente cum ar fi *Pueblos Musulmanes* (PM), *Frontiers*, *WEC internațional*, *Operation Mobilization*, *YWAM* (Tineri Pentru Misiune), *New Tribes*, *Latin America Mission* sau *Latin Link*. Ei sunt parte dintr-o echipă internațională, și beneficiază de instruire transculturală, misiologică și se așteaptă să urmeze structura și logistica unei agenții de misiune.

Acești misionari sunt implicați în lucrări de genul: educație, copiii străzii, dezvoltare comunitară, plantare de biserici, tabere și așa mai departe. În același timp, vorbim despre biserici care au proprii lor angajați în misiune și misionarii devin extensia bisericii din care ei fac parte.

2.5. Scurtă introspecție a multiculturalismului din Africa de Sud

Dacă mergem pe urmele lui Livingstone și facem o scurtă introspecție asupra Africii, observăm că *istoria multiculturală a Africii de Sud a fost influențată nu doar de politica de apartheid*³⁶ a guvernului de dinaintea lui Mandela, dar președintele și-a lăsat urmele și asupra evanghelizării. *Oamenii din diferite medii și zone nu obișnuiau să coabiteze. Nu doar legea i-a separat pe oameni, dar și un puternic denominaționalism cultural*³⁷. Peter Tarantal consideră că în ciuda diferențelor etnice, colaborarea, și network-ul au avut un mare aport în dezvoltarea misiunii, cu precădere în Africa de Sud, dar efectul a fost mai târziu resimțit în toată emisfera sudică a continentului African.

În 1993, *Operation Mobilization* a organizat o conferință de misiune, cu aproximativ 1400 de participanți entuziasmați de misiune. George Verwer (fondatorul OM) și Panay Baba, directorul *Nigeria Evangelical Missionary Society* din Africa de Vest au fraternizat în cadrul acestui eveniment. Doi ani mai târziu, *Evangelical Fellowship of South Africa* (EFSA) și *The Concerned Evangelicals* (TCA), alături de alte grupuri evanghelice, au format *The Evangelical Alliance of South Africa* (TEASA)³⁸.

Un moment considerabil în istoria misiunii Africii de Sud a constat în faptul că TCA era predominant formată din negri. Ca rezultat, *Campus Crusade for Christ* a propus o viziune numită *Operation Sunrise Africa*, unde urma ca până la 1 iulie 2002 să fie evanghelizate, în 50 de zile, 50 de orașe care acumulas 50 de milioane de oameni³⁹. În felul acesta s-a trecut de barierele etnice sau de culoare în vederea găsirii unei strategii de misiune. Unul din obiective a fost ca până în mai 2002 să se mobilizeze peste 200.000 de oameni ai rugăciunii.

³⁵ Chuck Lowe, *Territorial Spirits and World Evangelisation*, OMF International, Great Britain, pag.120

³⁶ Peter Tarantal, *Global Pasion*, Authentic Lifestyle, 2003, pag. 117.

³⁷ Chuck Lowe, *Territorial Spirits and World Evangelisation*, OMF International, Great Britain, pag. 118

³⁸ Alianța Evanghelică din Africa de Sud.

³⁹ Viziunea s-a numit 50-50-50.

Trebuie observat aportul foarte important al școlilor biblice din țările africane. Inițial terminologia a fost oarecum vestică, astfel instituțiile de învățământ au fost numite colegiu biblic, seminar, colegiu teologic sau școală biblică. Vance Kirkpatrick⁴⁰ a efectuat un studiu de caz și a observat că s-au folosit metode sau principii vestice în modul de abordare a sistemului educațional african. Acest lucru a creat numeroase întrebări și neînțelegeri privind capacitatea intelectuală, puterea, abilitatea, drepturile și obligațiile absolventului. Concluziile generate în urma acestui studiu au fost că instruirea trebuie să fie concepută pentru a ajuta liderii să fie echipați mai bine în contextul propriu. De pildă, la formarea *Kenya Baptist Theological College* (KBTC) în 1993, s-a ținut cont de punctele forte și slabe ale țării și ale lucrătorilor localnici și scopul final a fost să se ofere o flexibilitate în ceea ce privește timpul (lucrătorii africani preferau să vină de câteva ori pe an, fără să-și lase familia și Biserica pentru perioade lungi de timp). Cinci observații au prevalat în urma acestui studiu de caz:

- a. Este nevoie de educație pentru cât mai multe persoane
- b. Un schilibru stabil între educație și slujire continuă
- c. Coordonarea tuturor nivelurilor educaționale sub o singură administrație
- d. Dezvoltarea unui personal didactic format din profesori calificați, atât din rândul localnicilor cât și străini
- e. Să se permită schimbarea colegiului în funcție de schimbarea circumstanțelor⁴¹.

În concluzie, putem observa uitându-ne doar la Africa de Sud și Kenya că relația dintre biserici și organizațiile de misiune și educația oferită într-un mod potrivit din punct de vedere cultural au dus la un succes deosebit în predicarea Evangheliei și a educației biblice.

2.6. Trezirea spirituală în rândul musulmanilor din Europa

Întrebarea multor misiologi, teologi și pastori este în ce măsură islamul în Europa reprezintă o amenințare sau este o oportunitate pe care Biserica trebuie să și-o însușească. Pentru a înțelege mai bine situația, e necesar să observăm că după cel de-Al Doilea Război Mondial, din ce în ce mai mulți imigranți musulmani au venit în Europa, invitați de guvernele europene pentru a compensa nevoia de mână de lucru. Astfel, cetățeni din Orientul Mijlociu, Turcia și Nordul Africii au venit în

⁴⁰ John Mark Terry, Ebbie Smith and Justive Anderson, *Missiology, An Introduction of the Foundations, History and Strategies of World Missions*, Bradman and Holman Publisher, Nashville, Tennessee, 1998, pag.526-544

⁴¹ Ibidem 37, pag. 543

Vestul Europei. După colapsul comunismului și al Uniunii Sovietice, au apărut și cei din Kosovo, Albania și din Asia Centrală. Toate aceste schimbări geopolitice au ridicat numărul musulmanilor, astfel 6% din populația Europei este reprezentată de musulmani; mulți dintre aceștia găsindu-se la a treia generație, au devenit cetățeni europeni. Dacă facem referire numai la Franța, musulmanii reprezintă mai mult de 9%, însumând 4 milioane și jumătate⁴².

În urma exodului islamic din 2015-2017, aproape două milioane de vorbitori de limbile arabă și farsi din Siria, Afganistan, Iran sau Irak au tranzitat Europa, stabilindu-se în special în Germania, dar și în țările scandinave și Olanda. Acest exod va transforma fața Europei în următoarele decenii din punct de vedere social, economic, dar și spiritual.

Populația musulmană prezintă câteva particularități de care unele biserici evanghelice au ținut cont în încercarea lor de a-i câștiga pentru Domnul:

- a. 50% sunt tineri născuți în Europa
- b. Sunt parte a populației urbane
- c. Nu au auzit Evanghelia
- d. Sunt deschiși la Evanghelie.

Dacă în unele din țările de origine, musulmanii europeni nu ar fi avut voie și nici curajul să practice o altă religie sau să citească un Injil (Noul Testament), în Europa, fiind străini, fără să fie amenințați și fiind ajutați de evanghelicii localnici, sunt mult mai deschiși la creștinism și a avea relații de o altă natură cu creștinii. Astfel, putem întâlni atât în Germania, Olanda, Marea Britanie cât și țările Scandinave mulți marocani, pakistanezi, iranieni, indieni sau chiar din Peninsula Arabă care au decis să urmeze creștinismul.

În timp ce Europa Vestică post creștină a secolului XX a căzut sub asediul materialismului, lumea a început să fie condusă de petrolul provenit din țările islamice. Astfel, organizații precum *Arab League* și OPEC au devenit factori prominenți ai acestei lumi. Propaganda islamică a căpătat proporții, unele din ele mai puțin agresive cum a fost Festivalul Mondial Islamic ținut în 1976 în Londra unde se dorea familiarizarea lumii europene cu Islamul. Prințul Muhamad Ibn Faisal spunea cu această ocazie: "Islamul nu aparține Estului sau Vestului. Este mesajul lui Dumnezeu pentru orice om, indiferent de trecut, rasă, naționalitate, cultură sau limbă..."

Odată cu intrarea omenirii în sec.XXI, invazia Islamului a penetrat prin media, publicații, centre culturale islamice și „mesagerii” săi trimiși sub diferite forme în toată Europa. După colapsul Uniunii Sovietice, a luat naștere un nou bloc islamic – cel din Asia Centrală. Și ca să înțelegem că

⁴² Deborah Meroff, *Europe: Restoring Hope*, Authentic, published by Special Projects (A ministry of OM International), Linz, Austria, 2011, pag. 55-56.

arabii nu sunt singurii musulmani, multe din țările Africii au introdus legea Sharia. Putem vedea intenția vădită de expansiune a islamului și din răspunsul unui lider proeminent al Hesbolahului Libanez. Acesta a fost întrebat: ”doriți ca toți libanezii să devină musulmani?” El s-a uitat fix la jurnalist și a răspuns „Nu! ...Întreaga lume!”⁴³

Pentru a nu păstra doar nota negativă sau pesimistă a expansiunii islamice în Europa, trebuie menționat un alt aspect important specific secolului XXI – trezirea spirituală în rândul musulmanilor. Până în 1960 avuseseră loc puține evanghelizări sau eforturi de evanghelizare a populației musulmane. În 1965 are loc o creștere masivă a evanghelicilor în Indonezia și milioane de credincioși musulmani sunt convertiți la creștinism. Alte mișcări semnificative au loc în Bangladesh, Nigeria, Algeria, Asia Centrală, Bosnia și Iran.

În zonele unde au activat mișcările islamiste extremiste (Iran, Sudan și Afganistan), unde au avut loc războaie (primăvara arabă – Nordul Africii și Peninsula Arabă), numărul credincioșilor creștini a crescut semnificativ. Musulmanii primesc tot mai multe vise și viziuni cu Mântuitorul și pe fondul haosului politic tot mai mulți misionari intră în țară împărtășind Evanghelia.

2.7. Schimbarea de paradigmă a misiunii

În 1960 forța misionară o reprezenta populația albă, occidentală. De obicei ei mergeau necăsătoriți și își petreceau toată viața pe câmpul de misiune. Ideea de misionari pe termen scurt era aproape necunoscută. *În aceeași perioadă de timp majoritatea misionarilor erau din țările vorbitoare de limba engleză: SUA, Canada, Marea Britanie, Australia, iar din Europa cu precădere: Elveția, Germania și Olanda. În 2000 forța misiunii a devenit mult mai globală...majoritatea misionarilor vin pe termen scurt, iar misiunea este o față din cariera lor cu multe fețe*⁴⁴.

În anii '90, Coreea de Sud a devenit a doua cea mai mare sursă de misionari din lume, după Statele Unite, întrecând chiar Marea Britanie. Conform *Operation World*, componenta asiatică ajunsese în 2001 la 201.000 misionari, reprezentând 35% din numărul total de misionari transculturali, în timp ce America de Sud avea 36%. Azi, forța misiunii este reprezentată de coreeni, chinezi, filipinezi, indieni și brazilieni. De menționat că în niciuna din aceste țări nu sunt vorbitori nativi de limba engleză. Și schimbările politice ce au avut loc în Africa de Sud, au făcut ca multe din bisericile Africane să-și dorească să se implice în misiune.

⁴³ Bertil Engqvist în *Global Missiology for the 21st Century*, Edited by William D. Taylor, Baker Academic, Michigan, 2000, pag. 30.

⁴⁴ Patrick Johnstone în *Global Pasion*, Edited by David Greenlee, Authentic Lifestyle, 2003, pag. 188

3. Impactul social în misiologia secolului XXI

*Biserica a experimentat o dihotomie între proclamația verbală și demonstrarea practică a iubirii lui Dumnezeu. Pe lângă comunicarea verbală, credința trebuie tot timpul exprimată prin manifestări fizice*⁴⁵. Timp de decenii la rând, misionarii și creștinii locali s-au găsit într-o dilemă sau au pendulat dintr-o extremă în alta: unii erau de părere că actele sociale nu își au locul în activitatea creștină, iar proclamarea nu trebuie amestecată cu acestea; pe de altă parte, avem o altă categorie de creștini, care renunță la proclamarea Evangheliei, apelând exclusiv la acte sociale, sperând ca Evanghelia să fie „proclamată” prin fapte. În ultimele două decenii au fost organizații sau au reușit să unească predicarea Evangheliei cu grija pentru comunitate, aceasta devenind soluția corespunzătoare a începutului de mileniu.

Dumnezeu nu exclude Biserica din momentele grele prin care lumea trece. Misionarii și bisericile au observat că *omul durerii și Cel obișnuit cu suferința* a rezolvat și nevoile de ordin social sau economic ale oamenilor. La începutul acestui secol misionarii au observat că este imperativ ca Biserica secolului XXI să fie implicată în acțiuni care să fie relevante pentru comunitate. Bertil Engqvist, misionar în Africa de Est menționa că: *indiferent de mediul social sau economic în care se află Biserica, noi trebuie să împlinim nevoile celor marginalizați... avem nevoie de o abordare holistică a nevoilor umane care să aducă speranță într-o lume fără speranță*.⁴⁶

3.1. Traficul de ființe umane

Mai sus am menționat marginalizații Indiei, dar și Europa are proprii ei marginalizați. În primul rând este nevoie să aruncăm o privire asupra terminologiei sau ideii de marginalizat din punct de vedere evanghelic. Marginalizații sunt oamenii uitați, vulnerabili, răniți sau victime ale traficului de ființe umane. Ei pot fi copii, bolnavi, dependenți, femei sau bătrâni. Sunt cei uitați sau neglijăți de instituții. Sunt cei fără posibilitatea de a fi auziți, marginalizați, fără drepturi, și după urma cărora se obțin avantaje.

Pentru a înțelege mai bine situația, am vrea să luăm în considerare aspectul traficului de ființe umane. *Traficul de persoane este o formă de sclavie modernă, în care ființele umane sunt controlate și exploatate pentru profit. Autorii folosesc forța, fraudă sau constrângerea pentru a controla și profita de victime prin exploatare sexuală, muncă sau servicii forțate, sau pentru prelevarea de organe. Deși traficul de ființe umane încalcă legile internaționale și naționale, este o industrie*

⁴⁵ Bertil Engqvist în *Global Pasion*, Edited by David Greenlee, Authentic Lifestyle, 2003, pag. 137

⁴⁶ Ibidem 45, pag. 140-141

*criminală în creștere rapidă. Conform Organizației Internaționale a Muncii, traficul de ființe umane generează 150 miliarde de dolari în profituri ilegale în fiecare an*⁴⁷.

Victimele traficului de ființe umane și din zilele noastre are diferite forme: sclavia din fabrici, în agricultură, bordeluri, la colț de stradă, în tabere de copii, soldați, în case particulare sau în nenumărate alte forme, ascunse în spatele zidurilor sau la vedere. Cele mai frecvente industrii implicate în traficul de ființe umane includ munca la domiciliu, agricultura, construcțiile, industria textilă și de confecții, hotelier și restaurante, de divertisment, dar mai ales industria sexului.

Este dificil să se identifice sau să estimeze numărul victimelor traficului de ființe umane, deoarece multe din cazuri au loc în mod subteran. Potrivit Organizației Internaționale a Muncii, aproape 21 de milioane⁴⁸ de oameni din întreaga lume sunt victime ale traficului de ființe umane și muncă forțată.

Mai jos prezentăm alte câteva statistici⁴⁹ grăitoare:

- Anual, 200.000 de femei și fete sunt scoase din Europa de Est și Centrală și din fosta Uniune Sovietică, jumătate merg în Europa de Vest și aproximativ 25% în Statele Unite.
- 75% sunt minori
- De la colapsul Uniunii Sovietice, între 200.000-400.000 de femei au fost traficate din Rep. Moldova.
- În cadrul industriei sexului, Olanda obține 1 miliard de dolari în fiecare an. Tot în Olanda sunt 2.000 bordeluri, unde lucrează 30.000 de femei, 60-80% din ele sunt din alte țări.
- Datele guvernului britanic aproximează 80.000 de indivizi sunt implicați în industria sexului. Fiecare femeie e vândută anual pentru 36.000 €, iar din munca prestată traficanții încasează 360 de milioane € pe an.

La nivel internațional există organizații nonprofit care militează împotriva acestui flagel. Câteva dintre ele au sorți de izbândă.

3.2. Trezirea spirituală în rândul minorităților de romi

Romii (uneori scris rromi) sunt adesea numiți „țigani” de alții. Cei care locuiesc în America de Nord sau Asia nu știu prea multe sau știu puțin despre acest popor. În Europa și în special în

⁴⁷ <http://humantraffickingsearch.net/>, accesat în 1 mai 2015, ora 12:47.

⁴⁸ Conform International Labour Organization, citat de <http://humantraffickingsearch.net/> accesat în 1 mai 2015, ora 13:55. în același timp se aproximează peste 27 de milioane de persoane (femei și copii) implicate în industria sexului.

⁴⁹ Deborah Meroff, *Europe: Restoring Hope*, Authentic, published by Special Projects (A ministry of OM International), Linz, Austria, 2011, pag.17.

Europa de Est, este o altă poveste. Romii sunt cel mai mare grup minoritar din Europa. Acest lucru cred că e suficient să trezească atenția noastră.

Nu se știe cu exactitate de unde au venit romii în Europa și câți sunt pe continent sau în lume. O ipoteză ar fi că ei au fugit din calea lui Ginghis Han (în jur de 1210). În sec. XI sunt menționați în Imperiul Bizantin și mai târziu (sec.XIV-XVI) îi găsim în Europa Centrală, de Est și Vestul Europei. În România, în Evul Mediu îi găsim ca robi în casele aristocraților sau având diferite îndeletniciri: circari, căldărari, fierari, aurari, spoitori sau cântăreți. În anul 1859 robia romilor a fost definitiv abolită în țara noastră.

Romii stabiliți în Europa a fost supuși în timpul celui de al doilea război mondial unor persecuții și acțiuni de epurare etnică și culturală. Între 500.000 și 1,5 milioane de romi⁵⁰ din Europa controlată de naziști au fost prădați, lipsiți de bunuri și trimiși în lagărele de concentrare de la Birkenau și Auschwitz.

Așa cum s-a spus mai sus, nu se cunoaște numărul exact al romilor din România. Numărul celor care s-au declarat romi la recensământul din 2011 a fost de 621.600⁵¹ de persoane (3,3%). În Europa se estimează că trăiesc 10-12 milioane de romi. Ei pot fi găsiți în fiecare țară europeană, dar majoritatea trăiesc în România, Bulgaria, Ungaria, Slovacia, Republica Cehă și Spania. Romii constituie cea mai mare minoritate etnică din Europa de Est: între șase și opt milioane de romi. Numărul exact e dificil de determinat, deoarece cifrele recensământului sunt în general mai mici decât realitatea.

Alte statistici apreciază că România are cea mai mare populație, de aproximativ 1,8 milioane de romi. În Bulgaria, Ungaria, Slovacia și Serbia există între 400.000, respectiv 800.000 de romi. Unii au reușit cu succes să iasă din sărăcie devenind medici, profesori, oameni de afaceri și chiar lideri politici. Pentru majoritatea, însă, viața este extrem de grea. Sărăcia lucie, ura rasială, lipsa educației și accesul limitat la asistență medicală sunt doar o parte dintr-o lungă listă de probleme cu care se confruntă femeile rome, copii și bărbați.

Nu tot timpul romii sunt autorii traficului de ființe umane, cel mai adesea, însă, femeile rome sunt victimele acestui flagel. Acestea sunt deosebit de vulnerabile din cauza discriminării rasiale, a sărăciei și nivelului scăzut de educație sau datorită exorbitanței (de cele mai multe ori camătă).

⁵⁰ Hanock, Ian. "Romanies and the Holocaust: A Reevaluation and an Overview", publicat în Stone, D. (ed.) *The Historiography of the Holocaust*. Palgrave, Basingstoke și New York, 2004 pp. 383-394.

⁵¹ În 2011 au fost recenzați 631.000 de romi.

Situația bisericilor de romi

De la construirea de biserici locale, consolidarea stimei de sine și până la promovarea educației persoanelor de etnie romă este un drum lung. De multe ori a fost nevoie de una sau două generații până când credincioșii adulți au devenit participanți activi cu toată familia și-au găsit locul în activitatea bisericii locale. În unele localități, pastorul este rom, dar acesta a fost un drum lung de transformare. E necesară o lungă perioadă de timp până când Scriptura devine relevantă în viața de zi cu zi și să se înțeleagă că nu există "nici alb, nici romă", dar toți suntem una în Hristos (Galateni 3:28)⁵².

În 2010, sociologii Tatiana Podolinska și Tomas Hrustic au condus o echipă de cercetători pentru a studia dacă biserica are sau nu un impact asupra comunităților de romi din Slovacia. Ei au descoperit că lucrarea cu romii a fost predominant inițiată de preoți sau pastori din populația majoritară și ocazional au existat programe de dezvoltare ca parte a unei strategii confesionale dar rareori au existat lucrări de dezvoltare la cererea romilor. Multe din lucrări s-au destrămat în momentul în care liderii de misiune implicați au părăsit zona.

Un alt motiv al eșecurilor a fost datorat eforturile prea mari, primite foarte superficiale de către romi, sau deoarece comunitatea *gadgi*-lor a simțit că pastorii lor petrec prea mult timp departe de propriile lor congregații în încercarea de a ajuta o lucrare care necesită prea mult timp⁵³.

În Vestul Ucrainei, aproape de granița cu Ungaria trăiește una din cele mai mari comunități de romi din Europa. Echipile OM au organizat în aceste comunități tabere pentru copii și au prezentat filmul „Isus”. Ca rezultat al acestei inițiative, a fost construită o biserică. Și în Estul României, în Babadag, unde trăiesc mai mult de 3.500 de romi-turci, echipele OM România, în parteneriat cu bisericile penticostale din zonă, au ajutat la deschiderea primei grădinițe creștine pentru comunitatea de romi și la înființarea primei biserici evanghelice penticostale. Ca rezultat, pentru prima dată fetele romilor turci au avut acces, au fost încurajate și au participat la sistemul educațional deschis exclusiv pentru minoritatea turco-romă. Un alt caz observat este în implicarea în efortul susținut al echipei OM în România în zona Pădureni (Giurgiu). Pastorul local, Marian Bălan, a renunțat în primii ani de la convertire să cânte la nunți și botezuri, câștigându-și existența ca mic întreprinzător. După un timp a renunțat la afaceri - fiind recunoscut local și regional ca pastor al bisericii baptiste. În zece ani, Marian a construit biserica locală și alte trei biserici pe o rază de 30 de kilometri, bucurându-se de o apreciere și respect rar întâlnite printre romi.

⁵² Larry Beman - *The Roma of Europe* - Class Study Resource by Dee Dee Azhikakath, 2013 United Methodist Women, New York, 2013 pag. 1

⁵³ Tatiana Podolinská and Tomáš Hrusti, “*Religion as a Path to Change: The Possibilities of Social Inclusion of the Roma in Slovakia*,” trans. Judita Takáová (Friedrich Ebert Stiftung: 2011) 6, 18, <http://www.fes.sk/file/398/Publikation%20im%20PDF-Format.pdf>, accesat în 25 aprilie, 2015, ora 23:00

Vestea bună este că aproximativ un milion de romi⁵⁴, din Europa sunt credincioși evanghelici, un sfert dintre aceștia locuind în Franța și Spania. În România, deși sunt multe discuții și controverse referitoare la *Trezirea de la Toflea*, din Galați, diferite surse din cadrul Uniunii Bisericilor Penticostale fac referiri la mișcarea menționată care ar cuprinde peste trei mii de oameni.

Un alt aspect important este faptul că jumătate din populația romă este la vârsta școlarizării. Prin urmare, o primă abordare ar fi în domeniul educațional. Încurajarea copiilor și a tinerilor să frecventeze școala, ajutor pentru procurarea rechizitelor școlare și la făcutul temelor într-un cadru diferit decât cel de-acasă ar putea fi o metodă de a ajuta generația actuală a minorilor.

Pe lângă educație, romii trebuie să-și poată găsi de lucru la vârsta când pot merge la muncă. Pe termen lung, soluția ar fi construirea unei clase muncitoare rome. În această situație sectorul privat joacă un rol important.

Rezolvarea problemei educaționale este de folos și ar putea veni în întâmpinarea diferitelor provocări educaționale, sociale și chiar financiare, dar nu va rezolva și problema spirituală. De aceea este important ca aspectele sociale să fie strâns legate de biserica locală și efectuate în cadrul bisericii locale. Implicarea copiilor în școala duminicală și celelalte activități bisericești vor da acestora un sentiment de apartenență și vor fi ajutați să înțeleagă principiile biblice care sunt diferite de cele familiale și culturale specifice etniei. Schimbarea din punct de vedere spiritual, pocăința, vor aduce în individ o transformare care îl va ajuta să schimbe alte vieți și comunitatea în care trăiește.

Chiar dacă se crede (inclusiv în mediile evanghelice) că nu merită investirea în emanciparea romilor, predicarea evangheliei și educația rămân două metode de bază esențiale emancipării. Prin abordarea acestora în bisericile din România, am putea vedea transformări la nivel educațional, social, financiar și mai ales spiritual.

3.3. Emigranții

Deși termenii sunt interschimbabili, un emigrant este cel care călătorește dintr-o regiune într-alta sau dintr-o țară într-o altă țară. Imigranții sunt cei care merg din țara lor pentru a se stabili într-o țară unde nu au cetățenie. Indiferent despre cine vorbim este cert faptul că acest fenomen a schimbat fața Europei. Aproximativ șapte până la opt milioane de imigranți africani și 8,2 milioane de asiatici locuiesc și muncesc pe continentul nostru, conform *Migration Policy Institute*⁵⁵.

⁵⁴ Deborah Meroff, *Europe: Restoring Hope*, Authentic, published by of OM International, Linz, Austria, 2011, pag. 30.

⁵⁵ <http://www.migrationpolicy.org/programs/mpi-europe> , accesat în 16 aprilie 2015, ora 10:00.

Motivele emigrării sunt diferite: persecuție din cauza rasei, religiei, naționalității sau a apartenenței la un anumit grup, sau grupare politică.

Căutând azil politic, un loc de muncă sau ca victime ale traficului de ființe umane, legal sau ilegal, din ce în ce mai mulți străini vin în Europa pe alte continente. În același timp, și între țările ce aparțin vechiului bloc comunist și cele vestice găsim o mare tranziție. Putem vorbi astfel de un nomadism modern. În felul acesta putem observa un impact economic, demografic, social și cultural asupra Europei. Dar și din punct de vedere spiritual putem observa că sunt creștini care vin cu moștenirea lor spirituală în vestul continentului. Spre exemplificare, iată situația bisericilor evanghelice din Spania, unde găsim un număr foarte mare de biserici evanghelice românești: sunt 18 biserici baptiste, 123 de biserici penticostale și 6 biserici creștine după Evanghelie⁵⁶.

Aceste biserici au luat cu ei particularitățile închinării românești, cultura românească și energia evanghelică românească. Astfel, dacă inițial aceste biserici au avut programe exclusiv în limba română pentru emigranții români, mai apoi unele dintre acestea au trecut la abordarea programelor în limba spaniolă pentru predicarea evangheliei spaniolilor și a altor emigranți.

3.4. Situația globală a misionarilor

Populația lumii numără azi circa 7,5 miliarde de oameni⁵⁷; putem spune că „aceasta este arena globală a bisericii de azi”⁵⁸. De-a lungul ultimilor cincizeci de ani, Biserica lui Cristos cunoaște o transformare fără precedent în istoria creștinismului. În zonele estice, cu precădere ceea ce se numește *Global South*, a avut loc o creștere a numărului de misionari și o creștere a Bisericii. Prin urmare, are loc schimbarea imaginii creștinismului într-una mai puțin occidentală. Statisticile⁵⁹ vorbesc de la sine: în 1960 erau 672 de milioane de creștini occidentali și numai 370 de milioane de creștini din Asia, Europa Centrală și de Est, Africa și America Latină. În 2000, se poate observa o schimbare radicală: cu 810 milioane de creștini în Europa de Vest și America de Nord și 1172 de milioane de creștini în celelalte părți ale lumii.

Care au fost factorii care au determinat acest declin al creșterii evanghelicilor din Europa de Vest și creșterea numărului credincioșilor din celelalte țări? Patrick Johnstone menționează faptul că *protestantismul în Vest a fost sedus de teologiile liberale*⁶⁰. Un alt factor important a fost cel de-

⁵⁶ <http://spaniaevangelica.com> accesat în 16 aprilie 2015, ora 12:00.

⁵⁷ <http://www.worldometers.info/world-population/> conform cu United Nations, populația lumii a atins pragul de 7 miliarde în 31 Octombrie, 2011. US Census Bureau au estimate însă cele 7 miliarde în 12 martie 2012. Accesat în 16 aprilie 2015, ora 19:00.

⁵⁸ *Global Missiology for the 21st Century*, Edited by William D. Taylor, Baker Academic, Michigan, 2000, pag. 10.

⁵⁹ Patrick Johnstone, în *Global Pasion*, Edited by David Greenlee, Authentic Lifestyle, 2003, pag. 181.

⁶⁰ Ibidem 59, pag 182.

al doilea război mondial care a determinat dezmembrarea marilor imperii: german, japonez, francez, britanic și cel portughez. Căderea zidului Berlinului și revoluțiile de la sfârșitul anilor '80 au generat o deschidere la Evanghelie a popoarelor din blocul comunist, fără precedent. Atacurile islamiste începând cu 11 Septembrie 2001 au determinat declinul economic al Statelor Unite, dar și în Europa are loc o expansiune a Islamului prin bogăție, migrație și chiar o încercare premeditată de islamizare a Europei.

Un alt aspect foarte important observat în misiologia de sfârșit de secol trecut – început de secol XXI a fost faptul că accentul nu mai este pe succes. Nu că succesul predicării Evangheliei nu ar fi fost important, dar accentul premergător perioadei menționate a fost așa de mare pe statistici și număr de convertiți, încât în perioada în care ne aflăm accentul este pus mai mult pe disponibilitatea misionarilor de a suferi⁶¹.

În 1960, doar câteva misiuni se gândeau la predicarea Evangheliei pentru grupuri de oameni, ținta erau țările. Wycliffe Bible Translation a editat *Ethnologue*-ul⁶² din 1951, unde pentru prima dată au fost listate toate limbile lumii. *Operation World*⁶³ a ajutat prin informarea creștinilor cu privire la oamenii care locuiesc în diferite țări, stimulând credincioșii la rugăciune. Nu în cele din urmă, Ralph Winter, la Congresul de la Lausanne în 1974, a cerut credincioșilor să facă ceva pentru „oamenii ascunși”. Un aport important l-a avut *Joshua Project* care prezintă o listă completă a celor mai puțin evanghelizate grupuri etnice din lume.

Global Passion menționează că secolul XXI a fost inițiată o lucrare fără precedent pentru credincioșii evanghelici. Patrick Johnstone observă trei domenii principale de activitate la nivel global, în 2003.

- În jur de 3.000 din cele 12.000 de grupuri etnolingvistice menționate sunt într-un stadiu de pionierat și circa 1.000 din ele nu au nici măcar un credincios.
- Țările care se confruntă cu cele mai mari provocări în ceea ce privește evanghelizarea grupurilor etnice sunt: Ciad, China și India

⁶¹ În *Global Missiology for the 21st Century*, este prezentat Dialogul din Iguassu (localitate din Brazilia, unde în 1999 a avut loc The World Fellowship Missions Commission). Editat de William D. Taylor, Baker Academic, Michigan, 2000, pag. 10.

⁶² *Ethnologue* furnizează informații cu privire la numărul de vorbitori, localizare, dialecte, afiliere lingvistică, disponibilitatea de a le fi traduse Biblia. În ediția a 18-a, lansată în februarie 2015, au fost menționate 7472 de limbi și dialecte.

⁶³ *Operation World* este un ghid de referință pentru rugăciune, începută de Patrick Johnstone și continuată de Jason Mandryk, ambii de la WEC International. Cea mai recentă ediție a *Operation World* a fost publicată de către Biblia. Această carte se adresează și informează creștinii despre fiecare țară din lume, în scopul de a încuraja biserica să se roage pentru lume și să se angajeze în lume în misiune creștină. *Operation World* este considerat de majoritatea evanghelicilor un volumul complet de informații și rugăciune pentru lume. *Operation World* a fost publicată în șapte ediții. Cea mai recentă este ediția din octombrie 2010.

- Nevoia de traducere a Bibliei. Niciun credincios nu poate fi ucenicizat corespunzător fără a avea Scriptura în propria limbă. Dacă în 1960 numai 800 de limbi aveau porțiuni din Sfânta Scriptură tradusă, la începutul secolului mai mult de 2.000 de limbi s-au adăugat celor 800, prin efortul susținut al Bible Societies, WBT/SIL și Wycliffe. Cu toate acestea, la ora actuală mai sunt 1.671 de limbi unde nu există nici o inițiativă de traducere a Scripturii. Wycliffe își propune ca până în 2025, în fiecare din aceste limbi să se înceapă traducerea Bibliei.

În concluzie, putem observa că trăim într-o lume diferită de cea cu care am fost obișnuiți în misiologia clasică. Avem de-a face cu o schimbare de paradigmă a misiunii. Dacă în urmă cu câteva decenii, prin misiune se înțelegea că vestul evangheliza estul, nordul venea spre sud, misionarii erau albi, iar bogații inițiau misiunea, putem observa că avem de-a face cu o lume complet diferită.

Asfel, credincioșii evanghelici din Filipine vin în Scandinavia, pastori africani păstoresc biserici britanice și din Europa de Est, sud americanii ajung în Peninsula Arabă, iar cei din Rep. Moldova predică Evanghelia în Asia Centrală. Dumnezeu este suveran și strategia Lui de propovăduire a Evangheliei ne surprinde.

Un lucru care nu trebuie trecut cu vederea este exodul islamic din 2015-2017, unde mai mult de două milioane de musulmani din Siria, Iran, Afganistan și nu numai au acostat la malurile Europei. Dacă timp de decenii bisericile Europei, se rugau pentru fereastra 10/40, peste noapte aceste popoare au bătut la fereastra și ușile Europei luând prin surprindere bisericile europene. Creștinii evanghelici au dificultăți în modul de abordare sau contextualizare a Evangheliei. Frica, de multe ori nejustificată, ideile preconcepute conform căror toți musulmanii sunt teroriști, au creat reticență în evanghelizarea imigranților musulmani.

Trăim într-un sat global, unde accesul la informație este foarte rapid, mijloacele de transport sunt mai accesibile, emigrarea a căpătat proporții greu de controlat, permițând oamenilor să fie dislocați dintr-o țară într-alta și chiar de pe continent pe altul. În aceste condiții, misiunea capătă o altă culoare și dimensiune, permițându-ne să vorbim despre o schimbare de paradigmă a misiologiei.

Fie că vorbim de modul clasic sau cel contemporan de misiune, contează mai puțin șabloanele oferite de o organizație sau alta, chiar și mai puțin cine deține resursele financiare sau sub ce formă ajung ele în misiune. Cel mai important aspect este ca tot mai mulți slujitori să fie recrutați pentru câmpul de misiune și să grăbim A Doua Venire a Domnului Isus.

II. Pași practici în vederea instruirii pentru misiune

1. Elementele instruirii misionarilor transculturali

1.1. Procesul de aplicare

Din momentul exprimării interesului pentru misiune transculturală și până la momentul plecării pot trece de la câteva luni până la doi ani. În funcție de viziunea bisericii locale, capacitatea financiară a acesteia și a partenerilor angajați în misiune, legăturile cu câmpul de misiune, nivelul de vorbire a limbii engleze, sănătatea misionarului și alte detalii premergătoare plecării (viză, vaccinuri, bilet de avion), viitorul misionar și toți cei implicați în trimiterea și susținerea lui trebuie să aibă răbdare.

Unii creștini știu foarte clar din partea lui Dumnezeu unde vor merge, care este țara sau genul de lucrare în care vor fi implicați, dar marea majoritate simt chemarea lui Dumnezeu pentru misiune fără să știe cu exactitate dacă El îi cheamă în lumea musulmană, budistă, hindusă sau printre creștinii nominali. De aceea este necesară o pregătire amănunțită premergătoare plecării.

Formularele de înscriere

Dacă viitorul misionar va opta să plece în misiune cu o organizație de misiune internațională probabil va primi un formular⁶⁴ unde se poate prezenta: nume, prenume, denumirea bisericii, vârsta, pregătirea profesională, aptitudini, va trebui să răspundă la câteva întrebări referitoare la declarația de credință, mărturie personală și aspecte generale legate de sănătate. Unele întrebări ar putea fi foarte personale, dar e nevoie să se răspundă cu onestitate. Astfel de întrebări pot fi legate de un posibil abuz (sexual, verbal, fizic, sau dependențe de alcool, droguri sau jocuri pe calculator), dar pot fi întrebări legate de perioada premergătoare convertirii.

După prezentarea personală majoritatea organizațiilor vor cere recomandarea pastorului sau liderului bisericii care trimite misionarul. E posibil ca, după ce sunt parcurși acești primi pași, organizația misionară să inițieze un interviu cu psihologul angajat de organizația misionară.

Este esențial ca acest proces să rămână confidențial, iar informațiile strânse să fie disponibile doar celor care au nevoie să le afle în vederea luării unor decizii, și doar cu acordul persoanei intervievate.

⁶⁴ Vezi apendix.

Comunicarea cu câmpul de misiune

În cazul în care se știe clar zona sau țara unde misionarul dorește să slujească este necesar să fie trimise aceste formulare pastorului bisericii cu care va lucra misionarul, liderului de echipă sau, dacă echipa este dezvoltată, coordonatorului de resurse umane. Aceștia vor prelucra informația și vor decide dacă au nevoie de un lucrător cu profilul celui prezentat: vârstă, aptitudini și stare civilă. Important rămâne discreția cu care se vor manevra unele informații confidențiale. Nu toți membrii echipei sau ai organizației trebuie să aibă acces la aceste informații.

Avantajele unei astfel de comunicări sunt imense, putându-se anticipa unele probleme de ordin emoțional. Se poate primi ajutor în momentele de șoc cultural sau de *burnout*, în momentele conflictuale, dar și în vederea plasării misionarului într-o slujbă agreată sau potrivită acestuia.

După o evaluare atentă a formularelor trimise, câmpul de misiune va trimite o listă cu nevoile financiare ale acestuia. Această listă poate cuprinde: chirie, mâncare, nevoi medicale, transport, nevoi menajere și generale. La acestea vor fi probabil adăugate și diferite sume pe care câmpul de misiune sau organizația de misiune le va solicita: pentru lucrare, pentru a ajuta lucrătorii locali și procente administrative care variază de la organizație la alta.

Regulamentul de ordine interioară (ROI)

Aproape orice organizație dispune de un regulament de ordine interioară. Acesta se numește *ROI*, *Principiile Echipei* sau poate o altă denumire agreată de întreaga organizație. Este foarte important ca misionarul sau câmpul de acasă să solicite principiile echipei sau regulamentul de ordine interioară, precum și alte principii legate de aspectele financiare ale misiunii. Nu de puține ori, deși aceste principii nu sunt rău intenționate, nu sunt comunicate la timp și pot cauza neînțelegeri și chiar conflicte. Un astfel de regulament de ordine interioară poate conține și alte politici ale organizației referitoare la persoanele divorțate sau recăsătorite. În unele țări, cei divorțați sau recăsătoriți nu sunt primiți pe câmpul de misiune.

Un alt aspect important este faptul că unele organizații (de exemplu OM) nu permit dezvoltarea unei relații sentimentale în timpul primului an de misiune. Chiar în cadrul aceleiași organizații, pot fi principii diferite de la o țară la alta. De exemplu, în unele țări asiatice, în cadrul OM nu este permisă dezvoltarea unei relații în vederea căsătoriei cu un localnic.

Vizită pe termen scurt

În funcție de capacitatea financiară a bisericii locale și a partenerilor implicați se recomandă o vizită pe termen scurt în câmpul de misiune. Călătoriile misionare pe termen scurt reprezintă un nou curent misionar facilitat de modalitățile *low-cost* de călătorie și de viteza mijloacelor de

comunicare. Aceste călătorii sunt recomandate atât pentru creștere spirituală, posibilitatea de predicare a Evangheliei, dar și pentru a *testa apele* în vederea chemării pe termen lung. Diferite organizații misionare oferă zeci, chiar sute de opțiuni de slujire pe termen scurt. De exemplu în 2015, OM oferea internațional peste 225 de posibilități de slujire pe termen scurt în Africa, Europa, Orientul Mijlociu, Asia-Pacific, America de Nord și de Sud⁶⁵.

Mergând în câmpul de misiune desemnat, se pot observa nivelul de trai, echipa gazdă și dinamica grupului, modul în care echipa respectivă se implică local sau la nivel național și modul în care organizația respectivă sau misionarii sunt primiți de către localnici. S-ar putea ca o astfel de vizită să fie decisivă în ceea ce privește implicarea în misiune, în funcție de experiența avută.

1.2. Strângerea de fonduri

Principii biblice ale generozității

Strângerea de fonduri este inconfortabilă, incomodă și poate aduce situații penibile atât celor care au nevoie de susținere financiară, cât și celor care pot să susțină financiar lucrarea de misiune. *Mulțor misionari full-time le e mai frică să strângă suport financiar decât să fie martirizați*⁶⁶. Întrucât strângerea de fonduri este un aspect foarte sensibil în slujirea misionară, mai ales pentru misionarii care slujesc în organizații unde greutatea financiară cade pe umerii misionarilor și nu ai organizației, am găsit necesar să acordăm o atenție deosebită acestui aspect.

Viitori și actuali misionari, când vine vorba de strângere de fonduri, au o atitudine asemănătoare copiilor lui Israel în generația lui Moise. Este clar, ca un misionar să primească suport financiar, cineva trebuie să dăruiască. Dar fie că cineva trebuie să dea sau să facă față situației de a i se cere, este important să observăm principiile biblice ale generozității.

Țara promisă de Dumnezeu poporului evreu era așa de aproape încât au putut să vadă în mâinile spionilor trimiși dovezile binecuvântărilor care îi așteptau. Evident că unii chiar au gustat din roadele țării, dar în urma raportului a zece din cele doisprezece iscoade evreii rămân cu o convingere limitată, care trece de la *e posibil* la *e imposibil*. Evreii au crezut într-o minciună și nu L-au inclus pe Dumnezeu în gândurile și planurile lor. Și când vorbim despre misiune, mulți misionari se comportă asemănător: îi lasă pe uriașii Canaanului să le schimbe sau să le limiteze părerile când vine vorba de suportul financiar în misiune. Este important de reținut faptul că *strângerea de fonduri este lucrare...mai mult decât scrisori de rugăciune, prezentări de misiune în biserici*⁶⁷.

⁶⁵ <http://www.om.org/en/short-term-mission-trips/by-country/gb> , accesat în 20 aprilie 2015, ora 14:00

⁶⁶ Betty J. Barnett - *Friend Raising* – Second Edition, Published by YWAM, Seattle, Washington, 2003, pag.11.

⁶⁷ William P. Dillon, *A practical guide to raising support. People raising, Moody press, Chicago*, 1984, pag. 55

Neînțelegeri referitoare la strângerea de fonduri

Uneori există o confuzie referitoare la strângerea de fonduri. Myles Wilson identifică patru feluri⁶⁸ în care un misionar poate să-și prezinte lucrarea, fiecare fel reprezentând actul cererii. Pentru o înțelegere aprofundată, redăm mai jos aceste patru modalități:

• Cerșitul.

Modul în care viitorul misionar și chiar unii misionari cu experiență își prezintă lucrarea în care sunt implicați transmite potențialului donator un mesaj de genul: „Nu merit sponsorizarea ta, dar te rog să ai milă de mine!” În acest mod de abordare observăm o atitudine de falsă umilință sau plină de nesiguranță.

• Însușirea sponsorizării.

Felul în care lucrătorul din câmpul de misiune vorbește și acționează este arogant și îl pune pe donator într-o situație neplăcută, transmițându-i un mesaj de tipul genul: „Mă aștept de la tine să-mi dai bani!” Mândria poate fi ușor detectabilă dacă modul nostru de a împărtăși chemarea lui Dumnezeu pentru viața noastră este arogantă sau provine dintr-un spirit de superioritate.

• Criza.

Evident că pe câmpul de misiune există situații de criză financiară. Criza apare când unul din partenerii care donau cea mai mare sumă de bani moare sau dă faliment, când biserica trece printr-o criză financiară, sau când, dintr-un motiv sau altul, sponsorii nu mai împărtășesc viziunea misionarului. Dar și aici misionarul este încurajat să nu transmită un mesaj de genul: „Dacă nu mă sponsorizezi nu voi putea face față nevoilor mele!” Acest mesaj produce disconfort celui care ascultă experiența noastră deoarece nu vrea să simtă responsabil de insuccesul lucrării misionarului.

• Parteneriatul.

Myles consideră că modalitatea cea mai bună de a implica cât mai mulți oameni în sprijinirea financiară a lucrării misionare este parteneriatul. Misionarul reprezintă reflecția implicării spirituale și financiare a credinciosului care din biserica sa se roagă, încurajează și sprijină financiar misionarul. Mesajul pe care lucrătorul trebuie să îl transmită este: „Lucrăm împreună”.

Pe lângă cele menționate mai sus, Myles afirmă că mai sunt și alte moduri⁶⁹ prin care un sponsor poate să se simtă inconfortabil. Pentru o înțelegere mai clară le vom menționa succint:

- **Nerespectarea agendei**, a intereselor și a priorităților sponsorului – „Misionarul este atât de ocupat cu viața lui că n-are nici un interes față de cel care ar putea să sprijine lucrarea misionară.”
- **Lipsa oportunităților**, a spațiului pentru a-și exprima gândurile și sentimentele despre ceea ce face misionarul. Nu vrem ca cel care este în fața noastră să simtă sau să spună: „Am fost tratat ca un public, nu ca o persoană.”

⁶⁸ Myles Wilson - *A dăruie pentru Împărăție*, Editua Aqua Forte Cluj-Napoca, 2014, pp.40-43.

⁶⁹ Ibidem 66, pp. 45-47

- **Folosirea unor jargoane** în descrierea strategiilor sau activităților legate de lucrare care nu se înțelege face pe cel neavizat să rămână confuz în urma prezentării. Și în misiune, ca în oricare alt domeniu, misionarii au propriul lor limbaj sau abrevieri cu care auditoriul din biserici poate să nu fie familiarizat.
- **Lipsa informațiilor** provenite de la viitorul misionar care se prezintă nepregătit, puțin informat sau oferă informații vagi îl determină pe posibilul sponsor să gândească: „Nu sunt sigur dacă știu destul.”
- **Excesul de informații** despre procesul de implicare mai multe decât cele despre rezultatul implicării, aceasta îl va determina pe sponsor să gândească: „Înțeleg care este lucrarea ta de fiecare zi, dar care este scopul lucrării?” Detaliile nefolositoare vor aduce confuzie și nu sunt constructive.
- **Nesiguranța** sau lipsa onestității cu care este abordată situația, îl face pe sponsor să nu înțeleagă ce se așteaptă de la donatori sau care este implicarea sa.
- **Procesul de implicare sau de a dona este complicat.** Poate că misionarul are toate informațiile, sponsorul este entuziasmat să participe financiar, dar procesul de a răspunde este prea complicat: „Nu știu ce trebuie să fac acum” este fraza sau gândul care ar putea influența decizia unui potențial sponsor. „De aceea este important ca misionarul să vină cu diferite modalități care să-l ajute pe sponsor să doneze. Unii preferă prin internet banking, alții cash, sau să meargă personal la bancă sau poștă. Misionarul este cel care trebuie să arate flexibilitate și un proces clar.
- **Politețea exagerată sau rușinea** îl determină pe misionar să fie foarte reticent și așteaptă ca sponsorul să preia inițiativa.

Prin urmare, este necesar ca viitorul misionar să fie bine pregătit în vederea prezentării personale, a lucrării în care va fi implicat și a nevoilor din țara unde va merge. Este important de știut că, indiferent de situație, dacă este cineva care nu se va simți confortabil, acela va fi misionarul. De aceea este esențial ca viitorul sau potențialul sponsor să nu fie pus în situații penibile sau dificile.

Etapale de creștere a interesului pentru acordarea sprijinului financiar

În *A dăruie pentru Împărăție*, Myles Wilson identifică șase etape⁷⁰ în creșterea interesului unui potențial sponsor. Aceste etape sunt de fapt pași ce trebuie identificați de misionar și prin care acesta trebuie să treacă împreună cu viitorul sponsor. De la pre-cunoaștere la decizie, respectiv

⁷⁰ Myles Wilson - *A dăruie pentru Împărăție*, Editura Aqua Forte Cluj-Napoca, 2014, pp. 50-58

implementare, misionarul are nevoie de timp, răbdare și respect pentru a parcurge acest drum împreună. E dificil de spus cât timp este necesar între pre-cunoaștere și implementare. Este foarte greu ca o persoană pe care misionarul nu o cunoaște și nici nu i-a fost recomandată să ia o decizie la prima întâlnire. Așa cum s-a mai spus, e nevoie de răbdare și respect.

Iată care sunt aceste etape și când este momentul în care viitorul sponsor poate fi abordat, solicitându-i-se implicarea financiară:

4. – 6. cerere	6. implementare - a început cu sprijinul financiar - este un partener de misiune pe care se poate baza.
	5. decizie - deja a hotărât să sponsorizeze lucrarea misionară - încă n-a început să dea bani
	4. evaluare - știe destul ca să ia o decizie
1. – 3. informare	3. interes - știe puțin mai mult și este un puțin interesat
	2. cunoaștere - știe puțin despre lucrarea misionară
	1. pre-cunoaștere - nu știe nimic despre lucrarea misionară

Myles încurajează să identificăm uriașii: fie pe cei din categoria personală, culturală, organizațională, pe cei legați de biserică, sau orice altă categorie. Suntem sfătuiți ca și atitudinea viitorilor misionari să fie ca cea a lui Iosua și Caleb.

Trebuie să înțelegem că aspectul strângerii de fonduri este foarte important, necesar implicării în misiune și necesită rugăciune, o bună relaționare cu biserica și cunoscuții credincioși ai viitorului misionar. William P. Dillon spune că *strângerea de fonduri e mai mult decât un proces mecanic. Este un proces care le permite și altora să slujească carierei misionare. El trebuie început acasă, unde nu există bariere lingvistice, șoc cultural și restricții guvernamentale*⁷¹.

⁷¹ William P. Dillon, *A practical guide to raising support. People raising*, Moody press, Chicago, 1984, pag. 55.

1.3. Scrisoarea de rugăciune

Cunoscută cu titlul generic de *scrisoare de rugăciune*, unii misionari sau organizații misionare îi spun *news-letter* sau *scrisoare informativă*. Scopul însă rămâne același. Scrisoarea de rugăciune este un mod de a comunica, informa și inspira credincioșii. Prin scrisoarea de rugăciune misionarul urmărește:

- Să recruteze alți slujitori,
- Să încurajeze mai mulți oameni să se roage,
- Să raporteze,
- Să ajute la menținerea și strângerea de sprijin financiar,
- Să-și arate dragostea și aprecierea față prieteni, rude, credincioși din biserica locală sau din alte țări.

Este important de subliniat faptul că scrisoarea de rugăciune nu este metoda principală de strângere de suport. Mulți misionari cred că trimiterea unei alte scrisori de rugăciune în momentele de criză financiară va rezolva problema. Însă în felul acesta nu se face altceva decât să se pună și mai multă presiune pe cei care sunt deja implicați financiar, solicitându-le un și mai mare efort. Scrisoarea de rugăciune face parte din rutina informării partenerilor în misiune. Betty J. Barnett, o citează pe Alvera Mickelsen, care spune: *Scrisorile de-acasă pot avea același efect asupra întregii lucrări misionare ca și lucrarea din câmpul de misiune. Scrisoarea poate recruta noi lucrători și multiplica numărul mijlocitorilor în rugăciune, poate fi la fel de importantă ca întâlnirile pe care le ai, lecțiile pe care le ții sau predicarea*. Betty continuă: *scrisorile de rugăciune, printate sau în format electronic, sunt minunatele și eficientele vehicule de comunicare care conduc la inspirarea și informarea unui public larg sau restrâns.*⁷²

Sfaturi pentru o scrisoare de rugăciune eficientă

Caracterul personal. Scrisoarea de rugăciune trebuie să fie personală și să reprezinte misionarul. Aceasta trebuie să conțină câteva aspecte generale ce țin de caracterul misionarului.

- **Baza de date.** Odată primit acordul posibililor sponsori și a sumelor regulate sau ocazionale pe care aceștia au promis că le vor trimite, este esențial ca misionarul să întocmească o bază de date amănunțită cu familiile și indivizii interesați să sprijine lucrarea de misiune.

(Pentru o bună contabilitate a persoanelor, a sumelor primite, regularitatea donațiilor și a comunicării ținute cu donatorii, recomandăm un program gratuit care este folosit de mulți misionari și organizații misionare - <http://www.tntware.com/tntmpd/>.)

⁷² Betty J. Barnett - *Friend Raising* – Second Edition, Published by YWAM, Seattle, Washington, 2003, pag.149.

- **Onestitatea.** Misionarii au experiențe unice, dar foarte ușor acestea pot deveni de necrezut sau exagerate; de aceea e nevoie ca misionarul să fie onest atunci când împărtășește experiențele sale, statistici sau date din câmpul de misiune.
- În același timp **explicațiile pline de detalii** pot fi plictisitoare. De aceea e nevoie de detalii numai dacă acestea sunt folositoare.
- **Pesimismul** poate dăuna. De aceea e nevoie să se găsească o balanță între provocări și împliniri.
- **Creativitatea** este un lucru important în ceea ce privește formatul scrisorii și în text.

Forma și aranjarea în pagină

Este important să înțelegem câteva aspecte tehnice pentru întocmirea unei scrisori de rugăciune:

- Folosește un font lizibil, ca de exemplu Times New Roman 12, Arial 12 sau orice font ușor citeț și cu diacritice românești.
- Folosește maximum 2 fonturi și menține mărimea caracterelor.
- Folosește aceleași culori/nuanțe.
- Folosește poze *in acțiune*, eventual adaugă un *text box* care să descrie ce se întâmplă în fotografie.
- Păstrează simplitatea. Prea multe detalii sau informații plictisesc.
- Folosește un ton familiar, dar în același timp profesional.
- Folosește umor! Tuturor le place să râdă.
- Nu depăși 2 pagini.
- Mărește sau micșorează pozele proporțional. Nu uita să *corectezi*.

Conținutul

Este important ca misionarul să știe foarte bine cărui public i se adresează: dacă cei care îl sprijină sunt tineri, de vârstă medie sau pensionari. În funcție de cititorii săi, el trebuie să-și adapteze conținutul scrisorii după cum urmează:

- Editorialul

Este un articol prin care autorul scrisorii se adresează direct cititorului și îl introduce în peisajul scrisorii. Are o introducere și o încheiere, poate și o semnătură electronică. Misionarul trebuie să se gândească la cât și ce poate oferi prin scrisoare, și nu la ce poate primi. Ar trebui să fie o formă prin care să le slujească celor care o citesc. Cu ce îi ajută că o citesc? Cu ce o să rămână

după ce au terminat de citit? Ce au învățat nou din asta? Ce vor putea aplica în viața lor? Prin informația scrisorii, ei trebuie să fie zidiți, educați despre lucruri pe care nu le cunosc și încurajați. Să poată spune la final: „Da! Și eu mi-aș dori asta!”

- Istoriorele

Oamenii iubesc poveștile încă din copilărie. Orice vârstă ar avea cei care citesc scrisoarea, cu siguranță că o poveste le va atinge inima. Ea trebuie să conțină: **introducerea** (unde, când, cine, ce), **cuprinsul** (întâmplarea propriu-zisă) și o **încheiere** (aplicație).

- Fraza memorabilă

E importantă introducerea unui citat sau verset care să capteze atenția și le rămână cititorilor întipărit în minte. William Dillon spune: *Dacă vrei să atragi atenția cititorului și să-l ții aproape, trebuie să o faci de la prima frază.* Autorul oferă câteva exemple: „Cum definim succesul? Mulți convertiți, terminarea traducerii Noului Testament? Pensionat după treizeci de ani de muncă?” sau: „Cum ar fi dacă limba în care vorbești a fost pentru prima dată scrisă în 1984?”⁷³.

- Date de contact

Oricât de bine ar arăta o scrisoare de rugăciune, dacă cititorul nu știe cum poate contacta misionarul, atunci e o scrisoare ratată. Folosește orice oportunitate să menții contactul cu oamenii. Pe lângă adresa de email care e OBLIGATORIE, e important să fie lăsate și id-urile de Facebook, Twitter, Instagram, număr de telefon pentru Watsap etc. ca ei să-ți poată urmări activitatea și când nu primesc scrisori.

- Data, numele și o fotografie a misionarului sau familiei de misionari⁷⁴

Încă de la început, de la prima privire, cititorii trebuie să știe cu cine au de-a face: CINE le scrie și cât de recente sunt lucrurile pe care le vor citi.

- Datele clare ale contului bancar

În cazul în care cititorul ar vrea și să doneze, trebuie menționate datele contului bancar, sau dacă organizația are un sistem financiar centralizat care e modalitatea prin care se poate dona (online) țara în care se află.

⁷³ William P. Dillon, *A practical guide to raising support. People raising*, Moody press, Chicago, 1984, pag. 99.

⁷⁴ Dacă misionarul sau familia de misionari lucrează într-o țară unde predicarea sau practicarea creștinismului este interzisă, atunci, pentru a nu periclita viața misionarului și a colegilor săi, e mai bine să nu fie expusă vreo poză cu lucrătorul sau familia acestuia.

- Logoul organizației sau al bisericii

Este necesar să fie prezent pe scrisoare, atâta timp cât identificarea misionarului cu o anumită organizație nu îi va periclita viața sau lucrarea pe câmpul de misiune. Faptul că misionarul are o *identitate*, apartenența la o organizație îi va da un plus de credibilitate. Alte aspecte care ar putea apărea într-o scrisoare de rugăciune: este recomandabil să se folosească lucruri interesante, care ar putea capta atenția cum ar fi statisticile, rubrici de genul „Știați că?”, întrebări frecvente, interviuri, linkuri folositoare, recomandări de cărți etc.

Este recomandabil să fie inclus și un mic calendar sau agendă, prin care oamenii să știe ce planuri ai pentru viitor. Îi va ajuta să înțeleagă cât de ocupat ești și vor ști să te poarte în rugăciune în mod specific.

Designul

Scrisoarea trebuie tratată ca și cum ar fi o publicație reală! Ca și când va fi publicată și deci are nevoie să arate profesional. Trebuie să fie bine aerisită, să nu pară înghesuită, să respire și să delecteze. Trebuie să aibă margini și spații bine delimitate între articole. Nu trebuie să obosească ochiul, ci să fie plăcută, curată și organizată. Dacă arată haotic, oamenii vor cataloga și personalitatea misionarului la fel. Caracterul nostru va fi dezvăluit ca dezordonat și deci ei nu vor prinde mare încredere în misionar. Trebuie să știm că oamenii (mai ales cei ocupați) nu citesc, ci mai întâi *scanează*! De aceea prima impresie este foarte importantă.

Titlurile

Trebuie să fie mari, vizibile și atrăgătoare. Cititorii poate nu vor citi toată scrisoarea, însă vor citi povestea cu titlul care le-a atras atenția.

Culorile

Trebuie combinate cu gust. Se recomandă maxim 3 culori distincte, plus maxim 2 nuanțe ale acestora. Este bine ca nuanțele sau culorile să nu fie prea „țipătoare”.

Coloanele

Misionarul este încurajat să folosească întotdeauna coloane. Dacă o pagină este scrisă de la un capăt până la celălalt este foarte greu de urmărit, mai ales pe computer, tabletă sau un smartphone. De obicei se folosesc trei coloane, dar în funcție de design sunt potrivite două sau patru.

Fonturile

La fel ca în cazul culorilor, e de dorit să nu folosim fonturi diferite ca să nu obosim ochii. Se recomandă folosirea unui singur tip de font pentru toată scrisoarea – de preferat mărimea 12-14 puncte tipografice. Pentru titluri se poate folosi un altul mai artistic, sau tot același font dar Bolduit, *Italic* sau cu altă mărime.

Fotografiile

Un proverb chinezesc spune: *O imagine valorează cât o mie de cuvinte*. Fotografiile trebuie să fie legate de subiectul despre care povestim. E bine să folosim scurte descrieri imediat sub poză. E foarte important cum croim, încadrăm sau redimensionăm o fotografie ca aceasta să fie sugestivă. Calitatea și rezoluția unei poze vor face o mare diferență!

Distribuirea

Există câteva opțiuni de distribuire a scrisorii de rugăciune. Printată și trimisă prin poștă, prin email cu atașament PDF sau prin servicii online precum: Constant Contact, iContact, MailChimp, ISSUU.com sau pur și simplu pe email.

Este important să fie stabilită frecvența cu care va fi trimisă – o dată pe lună, o dată la două luni, la trei luni, de două ori pe an etc. Dacă aceasta apare mai rar decât de trei ori pe an, cel care citește va uita pe misionar și își va pierde interesul. De aceea, este important să fie stabilit un termen limită, iar scrisoarea să nu fie făcută pe fugă.

Introducerea sau plaintext-ul emailului e bine să fie cât mai scurte, ca oamenii să fie curioși să deschidă atașamentul. Dacă sunt date prea multe detalii în email, ei vor crede că au citit deja tot și nu vor mai avea dorința să deschidă și PDF-ul. Totuși nu e bine să fie nici prea scurtă. Va părea rece și expeditivă, iar oamenii nu se vor simți atrași, dacă începe cu: *dragi prieteni, aici e scrisoarea mea de rugăciune.....știți ce să faceți cu ea....*

Putem concluziona că procesul de aplicare, strângere de fonduri și alcătuirea scrisorilor de rugăciune sunt procese *sine qua non* în trimiterea misionarilor transculturali. Dacă se încearcă evitarea unuia dintre acestea, vom observa (mai devreme, decât mai târziu) unele carențe și misionarul plecat se va întoarce din câmpul de misiune epuizat, frustrat, dezamăgit și probabil că nu mai vrea să plece vreodată în misiune.

În principiu, este posibil ca procesul pregătirii să ia de la 6 la 18 luni până când misionarul a aterizat în câmpul de misiune. Chiar dacă procesul ar putea părea lung și anevoios, chiar dacă viitorul misionar, organizația sau biserica locală își pierd răbdarea, recomandăm să se amâne mai bine plecarea până ce acești pași vor fi fost parcurși.

1.4. Importanța chemării în misiune

Mulți cred că misiunea ar putea fi un gen de lucrare misterioasă prin intermediul căreia vor crește spiritual, se vor apropia mai mult de Dumnezeu, vor scăpa de problemele spirituale, sociale, economice sau chiar de cele bisericești. Desigur că în misiune slujitorii pot și vor crește spiritual; evident că se vor apropia sau Îl vor descoperi pe Dumnezeu într-un mod deosebit. Dar ceea ce este cel mai important este siguranța că cel ce va merge în misiune este chemat de Dumnezeu.

Biserica lui Cristos trebuie să aibă o viziune globală a evanghelizării în cel puțin unul sau toate cele trei aspecte ale misiunii: rugăciune, dărnicie și să trimită slujitori. Dar nu toți credincioșii sunt chemați să plece din biserica locală pentru a predica Evanghelia într-o altă țară. Unii sunt chemați să se roage, alții să sprijine financiar pe misionarii plecați și un mic număr din cei ce sunt în biserică sunt chemați să plece. *Misiunea mondială nu este o invenție a bisericii, așa cum poate ar gândi unii, și nici nu este o strategie umană de lucru într-o generație de oameni cu o perspectivă modernă de „sat global” asupra lumii. Misiunea mondială a început în inima lui Dumnezeu și s-a concretizat prin venirea Fiului Său în lumea noastră având ca scop transmiterea mesajului iubirii lui Dumnezeu pentru fiecare om din orice loc de pe glob (Ioan 3:16)⁷⁵.*

Înainte de toate, trebuie să înțelegem că întrebarea corectă nu e: „Sunt chemat în misiune transculturală?”. Noi toți suntem chemați. Este legitimă întrebarea: „Cum mă pot implica în misiune transculturală?” Este o deosebire între chemarea generală a Scripturii care ne încurajează să mergem să predicăm Evanghelia până la marginile pământului⁷⁶ și chemarea specifică a unui lucrător de a merge într-o anumită țară, popor sau grup de oameni, de a fi un lucrător sub acoperire (*tentmaker*) într-o țară închisă Evangheliei sau ca evanghelist într-o țară unde sunt creștini nominali?

Cum poate ști atunci o persoană din biserică în care din cele trei dimensiuni este chemată? Capitolul de față al acestei lucrări nu este o rețetă a succesului, ci mai degrabă o chestiune de bun simț, pe care oricare din credincioși o poate parcurge.

Rugăciunea

Un prim aspect este **rugăciunea**. Odată înțeles acest lucru, credinciosul poate participa la întâlniri de rugăciune pentru misionari, caută informații despre misionarii plecați și se roagă pentru ei. Rugăciunea pentru o posibilă chemare peste hotare și pentru alți misionari este punctul de chemare. Desigur că, în astfel de momente ale rugăciunii, unii pot primi chemări profetice de

⁷⁵ Corneliu Boingeanu, *Dogmatic Reference, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University*, Editura Universitară Flacăra Misiunii Mondiale, București, 2009, capitolul Flacăra Misiunii Mondiale, București, 2005, pag. 200

⁷⁶ Faptele Apostolilor 1:8

implicare sau chiar vise și viziuni, dar ceea ce este foarte important este căutarea lui Dumnezeu și a unui răspuns din partea Lui. De reținut că nu toți creștinii au experiențe „dramatice” în chemarea lor pentru misiune.

Împărtășirea chemării

Un alt aspect esențial este **împărtășirea chemării** cu oameni de încredere: pastori, diaconi, prezbiteri, lideri spirituali, foști sau actuali misionari, lideri de opinie în misiunea transculturală. În tot acest timp, rugăciunea alături de persoana cu care se împărtășește chemarea este esențială.

Experiența pe termen scurt

Înainte de a fi implicată o întreagă biserică într-un angajament pe termen lung, este recomandabilă o experiență pe termen scurt într-o cultură asemănătoare culturii de-acasă. Apoi se va căuta posibilitatea de a încerca o nouă experiență pe termen scurt într-o cultură unde se practică o limbă, religie și valori diferite. De-a lungul acestui timp, cu siguranță că Dumnezeu va vorbi credinciosului, clarificându-i chemarea personală, dar chemarea va fi certificată și Bisericii, comitetului bisericii sau bordului de misiune.

Acordul și susținerea bisericii locale

Există această premisă greșită, că Domnul cheamă misionari în lucrare și aceasta este exclusiv treaba lui Dumnezeu și a misionarului, iar biserica joacă un rol secundar. Trebuie înțeles că atât acasă, cât și pe câmpul de misiune, lucrătorul face parte, sau trebuie să facă parte, dintr-o comunitate de credincioși cărora le slujește. Să observăm cu atenție în Fapte 13:1-3, că Biserica din Antiohia a trimis pe Barnaba și Pavel, în comun acord cu Duhul Sfânt. După călătoriile sale, Pavel merge și raportează Bisericii din Ierusalim, iar legătura lui cu apostolii este esențială, chiar și atunci când au păreri diferite (Fapte 15:22-35, 18:22, 21:17-19).

Parteneriatul bisericii cu organizații misionare

Legătura între Biserică și organizațiile misionare care ar putea asigura instruirea credinciosului este importantă. În acest stadiu, chiar dacă este certă chemarea, mulți nu știu unde sunt chemați și la ce fel de lucrare. Multe din organizațiile misionare, pot oferi nu doar pregătire misiologică, dar ele pot șlefui chemarea, ajutându-l să ia decizia corectă asupra continentului, țării, grupului de oameni căruia îi va sluji și genul de lucrare. Pe de altă parte, organizația poate ajuta credinciosul să-și descopere temperamentul, darurile și aptitudinile sale. Este recomandabil testul

Wagner⁷⁷ pentru descoperirea darurilor spirituale. Testul DISC⁷⁸ și BELBIN⁷⁹ sunt folosite și în companiile seculare cu mare succes. Unele teste sunt gratuite, altele necesită achitarea online a unei taxe sau organizația deține licență pentru aplicația respectivă. Este cert faptul că un astfel de test trebuie făcut de o persoană avizată care poate ajuta viitorul misionar să înțeleagă cum poate folosi darurile, aptitudinile sau temperamentul său în cultura țării gazdă sau subcultura echipei.

Analizele medicale

Analizele și testele alergenice pot ajuta decisiv asupra chemării viitorului misionar. Este necesară o atenție minuțioasă a testelor medicale înainte de plecare pe câmpul de misiune. Dacă viitorul misionar are una sau mai multe alergii și dorește să meargă într-o țară săracă sau unde se găsește puțină mâncare nutritivă, el va trebui sfătuit să schimbe țara unde dorește să slujească.

Parcursul acestor pași principali în chemarea unui credincios în misiune transculturală sunt importanți înainte de plecarea pe câmpul de misiune. Evident că pot fi și alți factori care ar putea opri plecarea unui credincios în misiune transculturală: sănătatea precară a unui membru din familie, datoriile bancare sau alte obligații sociale.

⁷⁷ http://exchristian.net/images/wagner_modified_houts.pdf sau <http://www.triumphch.org/632682.ihtml>, accesat în mai 2015

⁷⁸ <http://discpersonalitytesting.com/>, <http://www.discprofiles4u.com/pages/Free-DiSC-Profile-Handouts.html>, accesat în mai 2015

⁷⁹ <http://www.belbin.com/> sau <http://www.leadershipsolutions.co.nz/>, accesat în mai 2015

2. Implicare în lucrarea din câmpul de misiune

Tot ceea ce este expus mai sus este important, dar este important ca misionarul să știe care sunt domeniile de activitate sau modurile în care el se poate implica în țara respectivă. Evident că există misionari pionieri, care odată ajunși în țara sau zona respectivă, nu au nevoie de suport local sau de o echipă încât cei mai mulți misionari preferă să lucreze alături de o echipă existentă. Avantajele unei echipe existente sunt enorme în ceea ce privește acomodarea la noua cultură, învățarea limbii, obținerea permiselor de ședere și de muncă, a unei locuințe, implicarea într-o lucrare deja existentă și a susținerii în caz de șoc cultural.

În ceea ce privește modurile de lucru, dacă s-a urmărit ca misionarul să plece cu o anumită organizație, acesta se va supune viziunii, valorilor și modului de lucru al organizației. În funcție de țara, zona și poporul căruia i se slujește sunt diferite moduri prin care un misionar poate sluji. Scott A. Moreu, Garry R. Corwin și Gary B. McGee identifică mai multe modalități de a sluji:

- **Evanghelizare și plantare de noi biserici** are loc acolo unde cultura o permite și predicarea Evangheliei nu este considerată o încălcare a legi. Dacă sunt deja biserici existente în țara respectivă, este recomandabil ca misionarii să lucreze sub directă lor supraveghere și să arate respect față de biserica locală, păstrându-și caracterul interdenominațional al organizației (dacă aceasta este interconfesională). Nu de puține ori există o competiție acerbă între străini (în unele situații mai bine plătiți sau cu mai mult suport financiar) și bisericile locale. Dacă nu este o biserică în zona respectivă se va căuta ca misionarii să țintească spre instruirea, împuternicirea și responsabilizarea localnicilor în a conduce biserica locală care trebuie să aibă un etos național.
- **Traducere și media:** este o lucrare ce poate atinge mai puțin sau indirect lucrarea bisericii locale. Acest mod de comunicare a Evangheliei constă în proiecte de literatură, traducere, radio, posturi TV creștine și producția de filme creștine. Pe lângă aportul important în predicarea Evangheliei, acestea reprezintă și un suport important pentru creștinii localnicii.
- **Proiectele sociale** reprezintă poate una din cele mai complexe și controversate moduri de predicare a Evangheliei. Controversa constă în extremele pe care unele organizații sau biserici le abordează implicându-se exclusiv în predicarea Evangheliei, fără a considera ajutorul social ca fiind o unealtă potrivită în predicarea Evangheliei. Ei consideră că numai în uma predicării oamenii se vor întoarce la Dumnezeu și nu e nevoie de pârgăhiile sociale. Alte organizații preferă să nu predice, considerând că oamenii vor *vedea* Evanghelia iar faptele vor *vorbi* de la sine, așa încât nu mai e nevoie de predicare. Credem că trebuie găsit

un echilibru între misiunea declarativă și cea socială. Într-un context postmodern, unde oamenii sunt atrași de istorie și fiecare are propria lui istorie, misionarii trebuie să vină cu întreaga istorie a Domnului Isus care în egală măsură predica Evanghelia, vindeca bolnavii și hrănea săracii.

- **Instruirea** este un aspect important, mai ales în contextul noilor treziri spirituale care au avut loc în ultimii 30 de ani în emisfera sudică și Europa de Est. În Rep. Moldova de exemplu, OM a instruit pentru misiunea locală și transculturală, în parteneriat cu Uniunile Baptistă și Penticostală, peste 500 de moldoveni pentru misiune locală și transculturală. Acolo unde biserica este relativ tânără și trezirile spirituale au fost explozive, instruirea (ucenicizarea) este un loc unde misionarii se pot implica. Există însă câmpuri misionare unde străinii sunt bineveniți, dar întrucât biserica dispune de resurse umane și financiare, atunci nu este nevoie de instructori sau profesori pentru bisericile locale. Acestea pot trimite membrii bisericii la școlile, facultățile sau universitățile autohtone pentru pregătire teologică.
- **Lucrătorii sub acoperire (*făuritorii de corturi*)** sunt cei care își folosesc profesia, aptitudinile sau afacerile lor pentru a coopera și interacționa cu localnicii din țările închise Evangheliei din motive politice sau religioase. Astfel, profesori de limba engleză, marinari, sportivi, artiști, micro întreprinzători, medici și *baby-sitters* au găsit uși deschise în multe din țările din Orientul Mijlociu sau Asia Centrală. Totuși, credem că ar fi periculos ca aceștia să încerce să plece în misiune fără susținerea spirituală a unei biserici, dar un mare avantaj îl reprezintă faptul că ei se pot întreține din punct de vedere financiar. Acesta poate fi un mare avantaj pentru cei care nu pot găsi suficient suport financiar în țările lor, dar este recomandat ca misionarii care slujesc, de pildă în Orientul Mijlociu, chiar dacă afacerea lor este profitabilă, să nu renunțe la suportul bisericii care i-a trimis. Aceștia, fiind implicați financiar, vor continua și să se roage pentru misionarul lor.

Acestea sunt doar câteva idei, pe care le-am putea numi *clasice*, dar „creștinii și bisericile de azi trăiesc într-o lume pluralistă, întâlnind oameni care au decis să urmeze diferite căi ale credinței. Strategiile și metodele misionare trebuie să propună un pachet bogat de metode prin care să câștige oameni pentru Cristos”⁸⁰. Aceștia trebuie să fie oameni bine echipați spiritual, dedicați, stăpâni pe convingerile lor biblice în ceea ce privește mântuirea. Dacă viitorii misionari nu au certitudinea că Dumnezeu îi cheamă și odată cu ei nici Biserica ce-i va trimite, eșecul acestora este aproape.

⁸⁰ John Mark Terry, Ebbie Smith and Justive Anderson, *Missiology, An Introduction of the Foundations, History and Strategies of World Missions*, Bradman and Holman Publisher, Nashville, Tennessee, 1998, pag. 449.

Este esențială perioada de pregătire, deoarece de-a lungul acestui timp de instruire și de certificare a chemării, nu doar că se poate clarifica chemarea generală, dar se va găsi chiar un loc unde misionarul poate să-și folosească darurile și aptitudinile.

2.1. Contextualizarea Evangheliei

Trei factori care stau la baza conceptului despre lume și viață

Contextualizarea este un termen larg întâlnit, dacă ne referim la sarcina misiunii creștine de a adapta mesajul unei situații specifice întâlnite de misionar. În anii '90, organizația OM a publicat un manual (*Global Action*, tradus în limba română sub titlul *Panoramă biblică*) care trebuia parcurs de misionarii care veneau în Europa Centrală și de Est. Acest manual a fost tradus în română în 2003 și definește contextualizarea ca fiind „o reformulare a mesajului evanghelistic prin utilizarea altor cuvinte sau concepte, structurarea specifică a bisericii locale, înțelegerea standardelor etice printr-o prismă diferită sau orice altă dimensiune a misiunii creștine care permite contextului local să joace un rol în această activitate”⁸¹.

Don Richardson a folosit o analogie specială pentru a predica Evanghelia într-o cultură canibalistică, unde trădarea era ridicată la rang de ideal. Dumnezeu le-a descoperit lui Don și soția lui, Carol, cheia spre inimile acestor sălbatici printr-o analogie a răscumpărării ce avea la bază un element din mitologia tribală locală - „copilul păcii”⁸².

Pentru a putea contextualiza Evanghelia trebuie să înțelegem cultura. Cultura este parte integrantă a existenței noastre umane. Este o structură complexă a comportamentului uman prin care oamenii își guvernează viața.

Fiecare misionar trebuie să-și însușească conceptul despre lume și viață al acelei țări sau popor. Astfel, supranaturalul nu e luat în considerare prea mult, ba e chiar desființat de lumea apuseană, dar el trebuie explicat la un alt nivel, raportat la umanitate. Natura, supranaturalul, umanitatea și timpul sunt caracteristice mai mult pentru lumea răsăriteană. Timpul este văzut ca o mergere retrogradă și este ciclic, există un respect pentru natură, iar umanitatea este parte integrantă din natură. E mai importantă demonstrarea de putere decât aspecte teoretice cum ar fi învățătura și teologia. Dacă cineva vrea să dovedească adevărul, trebuie să facă o demonstrație de putere și chiar în definirea termenilor referitor la perceperea lui Dumnezeu trebuie găsite căi de comunicare într-o analogie corespunzătoare. Oratoria nu este esențială, ci ilustrarea dramatică.

Conceptul despre lume și viață îl găsim în Sfânta Scriptură reprezentând în mod practic trei consecințe specifice din punct de vedere emoțional, moștenite de Adam și Eva în urma păcatului

⁸¹ *Panoramă Biblică*, editată de Richard Briggs, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2003, pag.183 .

⁸² Don Richardson, *Copilul păcii*, Editura Casa Cărții, Oradea, 2013.

neascultării, emoții care au fost transmise tuturor națiunilor. Aceste trei consecințe sunt reacțiile emoționale în urma păcatului săvârșit. Primul este sindromul **vinovăției**. Observăm că Adam și Eva *au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze și și-au făcut șorțuri din ele* (Gen. 3:7). Păcatul neascultării a dat naștere sentimentului de vină. Sindromul *vinovăției* a rezultat într-un factor cultural, care stă la baza multor culturi.

În același moment păcatul neascultării a produs și sindromul **rușine**. Când Adam și Eva au realizat că au păcătuit, s-au ascuns imediat, pentru că le era rușine. Sindromul *rușine* a devenit un alt factor cultural care stă la baza formării conceptului despre lume și viață, bazat în mare parte pe factorul rușine.

Cel de-al treilea sindrom regăsit în urma păcatului original este **frica**. Când Dumnezeu a venit să le vorbească, Adam a zis Lui Dumnezeu că s-au ascuns pentru că le era frică.

În Geneza capitolul trei descoperim faptul că păcatul a influențat negativ sentimentele omului în trei feluri. Deși consecințele sunt multiple, totuși aceste trei sentimente sunt premisele ce formează conceptul despre lume și viață al fiecărei culturi și o influențează ca atare. Acestea le regăsim în opoziție cu alte trei aspecte care vin să rezolve conflictul umanității. Astfel, în fața suveranității Divine, acestea arată în felul următor:

- *Vină* în contrast cu *dreptatea* divină
- *Rușinea* în raport cu *onoarea*
- *Frica* în raport cu *puterea*

Misionarii trebuie să fie sensibili și să fie conștienți, înțelegând faptul că ei nu pot să predice Evanghelia în alte culturi prin perspectiva propriilor lentile, bazându-se pe experiențele sau învățătura din țara de origine.

Cultura și sistemul de valori

Chiar dacă misionarul va învăța limba și va înțelege cultura țării unde slujește el va rămâne tot un străin. „Există multe lucruri pe care noi le putem învăța și practica, lucruri care ne pot ajuta să nu avem un comportament ofensator. Unul din acestea este legat de obiceiurile sociale ale țării ale țării unde slujim. Niciodată nu vom face totul perfect, dar eforturile noastre vor fi respectate și apreciate de prietenii noștri localnici”⁸³.

Dacă într-o țară vestică, de exemplu, una din valori sau un semn de respect pentru cei din Europa de Vest sau America de Nord, este timpul, în țările din Europa de Est relația cu oamenii este mai importantă decât a ajunge la timp. Oricând se poate interpune ceva înaintea unei întâlniri programate. În țările musulmane diferența e mai evidentă: este chiar nepoliticos ca cineva să vină

⁸³ Marjory F. Foyle, *Răniți în bătălie*, Editura Agape, Suceava, 2012, pag 116.

la timp. De aceea întâlnirile programate la o anumită oră pot avea loc cu 45 până la 60 de minute întârziere.

Fiecare cultură are propriile valori, atât de variate de la continent la continent sau de la țară la țară. Spre exemplificare, într-o cultură din Europa de Vest mesajele inspirate din Romani vor fi cele potrivite deoarece vorbesc despre dreptate și iertarea lui Dumnezeu. Într-o cultură arabă, rușinea și respectul sunt mult mai importante. În această situație, *Pilda fiului risipitor* ar fi mult mai potrivită, dar această istorioară devine *Pilda tatălui*.

Un alt exemplu poate fi din cultura indiană unde scuturarea capului în stânga și-n dreapta nu înseamnă negație, ci mai degrabă un alt semn de *am înțeles*. Dacă în unele țări din Europa este politicos să se țină pâinea în mâna stângă, în unele țări asiatice (cum ar fi în Nepal sau India), mâna stângă este folosită pentru *treburile murdare* și este foarte nepoliticoasă folosirea mâinii stângi atunci când înmânăm ceva unei persoane. Dacă în România sau Italia nu sunt deranați când cineva vorbește tare și gesticulează pasional, într-o cultură asiatică așa ceva ar putea drept ceartă sau conflict.

Respectul pentru cei bătrâni în culturile africane, asiatice și cele din America Latină este esențial și trebui luate în considerare de misionarii care vin pe câmpul de misiune din culturi unde părinții bătrâni locuiesc alături de alte persoane vârstnice în aziluri de bătrâni, fiind un lucru absolut normal pentru o cultură vest europeană sau nord americană.

Localnicii vor ierta gafele misionarilor atâta timp cât ei vor arăta dragoste, respect și efort de a înțelege cultura și țara unde slujesc.

Așadar, structurile sociale sunt un alt aspect important pe care misionarul trebuie să îl înțeleagă deoarece relațiile sociale sunt dictate de convenții sociale. Misionarul trebuie să aibă o *hartă* a acestor aranjamente sociale pentru a fi capabil să comunice într-un mod potrivit.

Fără o cunoaștere aprofundată a culturii și a sistemului de valori a câmpului gazdă, misionarul nu va reuși să contextualizeze Evanghelia într-un mod corect, va face greșeli și se va lovi de un refuz mai mult sau mai puțin politicos, poate chiar agresiv. Prin cunoașterea culturii și a sistemului de valori, localnicii (indiferent că vorbim de o cultură europeană, americană, africană sau asiatică) vor fi receptivi la Evanghelie dacă aceasta va fi predicată într-un mod corespunzător, sensibil, adaptat la nevoile și valorile culturii respective.

2.2. Învățarea limbii

Dacă ne uităm cu atenție în istoria misiunii, toți misionarii au făcut eforturi susținute în a învăța limba țării unde slujesc. Este adevărat că pentru unii misionari (în funcție și de țara de unde vin și de vârstă) învață mai repede, în timp ce alții au nevoie de mai mult timp să aprofundeze limba

țării gazdă. Învățarea limbii asigură nu doar o mai bună comunicare și relaționare, dar este și un semn de respect pentru persoanele cărora misionarul slujește.

O comunicare efectivă în orice cultură necesită o cunoaștere a culturii, a grupului etnic și a limbii. De aceea e nevoie să înțelegem contextul. *Contextul poate fi o cameră, un oraș, o cultură sau un stil de viață. Contextul în comunicare este foarte important, deoarece oamenii nu aud mesajul dacă nu e în contextul potrivit*⁸⁴. Oamenii vor asculta pe cineva care le este asemănător și împărtășește același context. Scopul fiecărui misionar este să îndeplinească ceea ce Pavel spune despre sine în Efeseni 3:7-10: *Evanghelia aceea, al cărei slujitor am fost făcut eu, după darul harului lui Dumnezeu, dat mie prin lucrarea puterii Lui. Da, mie, care sunt cel mai neînsemnat dintre toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta să vestesc Neamurilor bogățiile nepătrunse ale lui Hristos, și să pun în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine, ascunse din veacuri în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile...*

Entuziasmul și dorința de a se implica cât mai repede în lucrare sau așteptările celor de acasă de a trimite rapoarte cu noii convertiți sau rezultate într-un timp record poate determina noul membru al echipei să-și dorească să sară peste acest pas important.

Putem identifica trei pași importanți în procesul de relaționare cu orice cultură. Orice relație e unică în felul ei și are propriul drum, dar în principiu vorbim de: *a) contactul inițial, b) dezvoltarea unei prietenii și c) creșterea în intimitate în relația respectivă*⁸⁵. Scopul misionarului este să ajungă la cel de-al treilea pas cât mai curând, dar dacă nu există o limbă comună, de preferat cea a țării gazdă, atunci relația poate rămâne la primul sau cel mult al doilea pas timp de luni sau ani de zile.

Organizațiile au diferite programe de învățare a limbii. OM în Estul Europei (România și Rep. Moldova), folosesc pentru învățarea limbii române un program de învățare a limbii și culturii numit LAMP (Language Aquisition and Ministry Program) care prevede printre altele minimum trei ședințe pe săptămână asistați de un profesor, teme și contact cu localnici care nu vorbesc limba engleză. În funcție de vârstă și zona din care provine misionarul acesta are nevoie de patru până la șase luni pentru a fi capabil să învețe de exemplu limba română.

Odată ajuns pe câmpul de misiune, noului membru al echipei îi va trebui între patru și șase luni să învețe limba poporului respectiv, dacă în țara misionarului și câmpul de misiune se vorbesc limbi din aceeași familie. Pentru învățarea limbii arabe sau a altor limbi asiatice (cum ar fi limba chineză sau arabă) s-ar putea ca misionarul să aibă nevoie de minimum doi ani.

⁸⁴ John Mark Terry, Ebbie Smith and Justive Anderson, *Missiology, An Introduction of the Foundations, History and Strategies of World Missions*, Bradman and Holman Publisher, Nashville, Tennessee, 1998, pag 279.

⁸⁵ Scott A. Moreu, Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004, pag. 233-239.

III. Grijă pastorală pentru misionarii transculturali

Ar putea fi o încercare involuntară sau inconștientă de mitizare a misionarilor. Într-adevăr misionarii sunt, sau ar trebui să fie, persoane spirituale, dar și ei (poate mai mult decât alți credincioși) sunt supuși atacurilor spirituale. Și misionarii se confruntă cu ispite, conflicte, căderi și chiar păcate. Și ei, ca oricare alt membru al bisericii, au nevoie de grijă pastorală, dar este vorba de o atenție specială în ceea ce privește consilierea.

Cunoscută în limba engleză sub denumirea de *member care* (grijă pentru membri), sau *people care* (grijă pentru oameni) aceasta nu este un concept nou, *ci o responsabilitate biblică care ne cere să avem grijă de trupul lui Cristos*⁸⁶.

1. Aspecte generale ale grijii pastorale

Mulți misionari trec prin diferite momente de stres, care pot duce chiar la depresie. Acest stres e cauzat de adaptarea misionarului la cultura și limba țării gazdă, de slujba în care este implicat, de relațiile interpersonale sau de relația cu biserica și rudele de acasă. Marjory F. Foyle adaugă la toate acestea stresul celibatului⁸⁷, dar nici misionarii căsătoriți nu sunt lipsiți de provocările specifice familiilor și copiilor acestora⁸⁸. Așadar e nevoie de atenție deosebită pentru cei care slujesc lui Dumnezeu pe câmpul de misiune.

Kelly și Michele Lewis O'Donnell⁸⁹ propun o structură de șase pași prin care se poate aplica grija pentru misionari: înainte de plecare pe câmpul de misiune, în misiune, pre-*furlough* (înainte de retragerea temporară), *furlough* (reîntoarcerea provizorie), pensionarea sau retragerea din activitate și grijă pentru copiii. Le vom lua pe fiecare în discuție și le vom dezbate.

Înainte de plecare

- interviul candidatului,
- întâlnire cu biserica și familia candidatului,

⁸⁶ Marina Prins, Braam Willemse, *Member Care for Missionaries, a practical guide for Senders*, Published by Member Care for South Africa, Zondervan, Publishin House, 2002, pag. 5

⁸⁷ Marjory F. Foyle, *Răniți în bătălie*, Editura Agape, Suceava, 2012, pag 149-176.

⁸⁸ Ibidem 87, pag 177-215.

⁸⁹ *Missionary Care, Counting the Cost for World Evangelization*, Editor Kelly O'Donnell, Pasadena, California, 1992, pag.20-21

- scrisori de recomandare și binecuvântarea Bisericii locale,
- orientarea și adaptarea culturală a noilor misionari: unele organizații optează pentru acest fel de pregătire înainte de plecarea din țara de origine, fără ca misionarul să plece din țara lui. Recomand ca acest nivel să fie realizat pe câmpul de misiune, unde în primele trei luni de pregătire are loc orientarea culturală și învățarea limbii. Tot în acest interval de timp va avea loc orientarea copiilor și integrarea lor în școală sau grădiniță, dacă nu se optează pentru sistemul *home schooling*. În perioada premergătoare plecării, misionarii trebuie informați referitor la așteptările câmpului de misiune, trebuie să știe câteva din particularitățile câmpului de misiune și câteva aspecte generale ale lucrării în care sunt implicați misionarii sau bisericele locale.

În câmpul de misiune

- întâlnirile bianuale pentru planificare și evaluare sunt esențiale pentru misionari, pentru a înțelege mai bine care sunt viziunea și scopul organizației sau a bisericilor din țara respectivă.
- întâlniri săptămânale devoționale și de rugăciune vor da misionarilor un sentiment de apartenență și îi vor ajuta să se hrănească spiritual.
- un sistem de sprijin trebuie să fie disponibil atât individual cât și familial. Dacă este o organizație sau o biserică bine structurată și cu experiență, este impetuos necesar ca misionarii să știe că pot găsi sprijin atunci când au nevoie și există un sistem de urgență în caz de calamitate, război sau atacuri ale grupurilor care nu simpatizează cu creștinii.
- retrageri anuale pentru membrii misionari. Acest timp este pentru odihnă, rugăciune, studiu biblic și consiliere.
- posibilitatea de a participa la conferințe și cursuri de instruire legate de lucrarea în care misionarul este implicat. Misionarul trebuie să caute în mod constant să se crească și să se dezvolte noi abilități și modalități de slujire. În mediul evanghelic internațional sunt multiple modalități de instruire pentru toate compartimentele de slujire: copii, adolescenți, plantare de biserici, microbusiness, contabilitate și grijă pastorală. Acestea vor echipa misionarul pentru lucrarea în care este implicat.
- evaluările asupra lucrării, suportului financiar, vieții spirituale, de familie și de echipă sunt necesare și ar trebui să aibă loc de două ori pe an în vederea dezvoltării lucrării și a misionarului, pentru raportare și implementarea schimbărilor sau introducerea unor noi elemente în lucrare.

Pre-furlough, Home assignment, retragerea temporară sau lucrarea de acasă

Este o etapă esențială ca atât câmpul de misiune, biroul de misiune de-acasă cât și biserica să pregătească foarte bine durata, scopul și programul timpului de întoarcere provizorie (*furlough*⁹⁰). Înainte de sosire, trebuie stabilit unde vor locui, care sunt fondurile desemnate traiului de-acasă. E nevoie să se comunice care sunt fondurile necesare călătoriilor pentru strângere de fonduri, pentru analize medicale și alte cheltuieli.

Reîntoarcerea provizorie

Poate fi și un timp de odihnă, dar mulți misionari reclamă faptul că sunt foarte solicitați având multe prezentări de misiune, rapoarte, scrisori de rugăciune și întâlniri cu comitetul sau bordul de misiune al bisericilor. În acest timp, însă unii misionari preferă să-și definească studiile. Tot în timpul întoarcerii provizorii, părinții decid că este un moment bun pentru copii să fie intervievați sau asistați în evaluarea sau terminarea studiilor. Este esențial ca misionarii, biserica locală și organizația misionară să înțeleagă faptul că reîntoarcerea provizorie nu este un concediu, ci un timp de reîmprospătare a relațiilor, raportare, strângere de fonduri, încurajarea unor noi credincioși să se alăture în grupul de suporteri. Nu de puține ori, misionarii se întorc pe câmpul de misiune, din *furlough*, obosiți și aproape incapabili să continue lucrarea. De aceea e recomandabil ca această călătorie să se termine cu o scurtă vacanță.

Pensionarea

Poate avea loc din punct de vedere legal, dar misionarul, chiar dacă a ajuns la vârsta pensionării, nu revine neapărat în țară. În anticiparea acestui eveniment, este esențial ca taxele și cotizațiile lunare să fie plătite regulat. Din nefericire, s-au văzut cazuri când misionarii au slujit zeci de ani pe câmpul de misiune și, odată întorși acasă, nu aveau casă, nici o pensie, iar generația de credincioși care i-a sprijinit și care era tânără în momentul plecării lor, fie s-a mutat, iar unii poate chiar au decedat. În momentul întoarcerii acasă, misionarii sunt, de multe ori necunoscuți noii generații de credincioși, chiar dacă misionarul a venit în mod regulat acasă.

Grijă pentru copii

În misiune, copiii misionarilor sunt numiți *MK* (*missionary kids* = copii de misionari) sau *TCK* (*third child culture* = copiii celei de-a treia culturi). Școala și educația copiilor este esențială, iar părinții nu trebuie să piardă din vedere acest aspect important. Copiii misionari au o cultură

⁹⁰ În limba engleză, *furlough* = reîntoarcere provizorie sau retragere temporară datorată deficitului financiar sau a unei probleme de sănătate. Este nepotrivită traducerea acestui termen cu vacanță sau concediu.

deosebită, cunosc multe limbi (dar niciuna perfect), dar pot suferi și o criză de identitate națională. Așa cum se întâmplă de multe ori pe câmpul de misiune pot avea loc căsătorii transculturale. Copiii lor pot avea un pașaport britanic (dacă unul din părinți e britanic), dar e foarte posibil ca acel copil să nu fi ajuns niciodată în Anglia. Copilul poate vorbește limba mamei și a tatălui, dar și a copiilor din câmpul de misiune cu care el se joacă. Școala și educația copiilor numiți generic TCK sau MK sunt esențiale, de aceea atât organizațiile de misiune cât și părinții trebuie să le acorde o atenție deosebită.

Marion Knell oferă mai multe posibilități⁹¹ de pregătire academică a copiilor: de la școlile locale, internaționale, la *home schooling* (școala acasă) și chiar posibilitatea de a studia online într-o clasă virtuală cu copiii de misionari aflați în țări și continente diferite, dar sub îndrumarea unui profesor din Statele Unite sau Marea Britanie.

⁹¹ Marion Knell, *Families on the move, Growing up overseas – and loveing it*, Monarch Books, Mill Hill, London & Grand Rapids, Michigan 2001, 94-98

2. Etapele emoționale prin care trec misionarii transculturali

Am observat mai sus că misionarul are nevoie de grijă pastorală și am văzut care sunt aspectele generale ale acesteia. În misiunea transculturală, *Panoramă biblică*⁹² distinge patru etape de adaptare a misionarilor.

Etapa turistică.

Este momentul în care noii misionari sunt foarte entuziasmați de noua cultură, ignoră faptul că sunt diferiți, totul e senzațional și sunt gata să facă orice pentru a fi primiți de cultura gazdă. Neal Pirolo o numește *luna de miere a misionarului...el trăiește într-un balon de spumă. Chiar și robinetul care curge doar apă rece, i se pare acum interesant*⁹³. În primii ani de misiune în Republica Moldova, locuiam cu soția mea, căsătoriți de numai șase luni și locuiam într-un apartament insalubru. Plăteam doar zece dolari, nu aveam apă decât de două ori pe săptămână. Și atunci când aveam mirosea îngrozitor și o foloseam doar pentru toaletă. Dar bucuria era mare când simțeam acel miros înțepător de sulf care venea pe țevile ruginite. Era o bucurie să mergem la baia comunală o dată pe săptămână și să aducem apă *din deal* în canistre de zece sau douăzeci de litri.

Etapa trezirii la realitate.

Este momentul când misionarii sunt epuizați să tot încerce să învețe limba, să fie drăguți, amabili și se satură să mai fie tratați diferit. Este momentul când noutatea dispare. Marjory F. Foyle o numește *faza de dezintegrare*⁹⁴. Sunt cazuri când unii misionari, dacă nu primesc suportul corespunzător, în cadrul acestei etape vor părăsi câmpul de misiune, apărând refuzul asimilării.

Ce este șocul sau stressul cultural? Slujirea pe câmpul de misiune nu are loc într-un glob de cristal unde misionarilor li se promite că vor fi protejați de intemperii fizice, spirituale, de bârfe sau conflicte cu ceilalți membri ai echipei sau credincioșii locali. De aceea este nevoie ca misionarii să primească sprijin corespunzător. În ce constă ajutorul pe care îl poate primi un misionar în câmpul de misiune? Pe de altă parte, misionarul trebuie să vină cu temeile făcute; și să înțeleagă faptul că pe câmpul de misiune e mai greu decât în *lumea reală*. Recomand ca fiecare misionar să nu vină cu o *agendă ascunsă*. Așa de mulți ajung pe câmpul de misiune cu așteptări nerealiste crezând că vor secera ce alții au arat, semănat sau udat. În realitate, unii misionari va trebui să petreacă poate zeci de ani pe câmpul de misiune înainte să vadă primele roade.

⁹² *Panoramă Biblică*, editată de Richard Briggs, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2003, pag.241

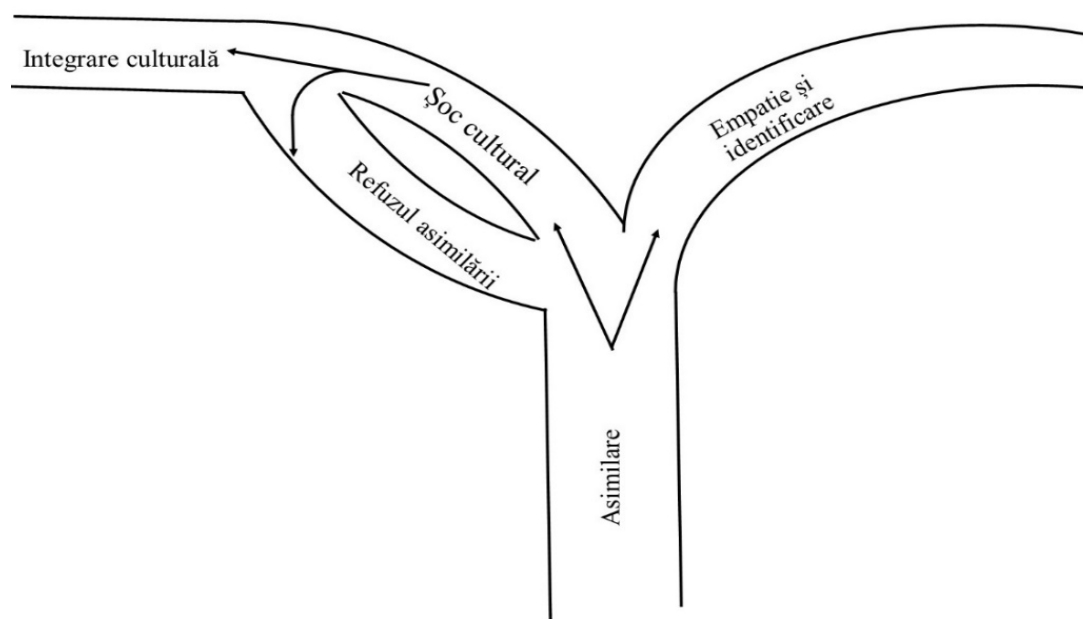
⁹³ Neal Pirolo, *Slujitori și trimiși*, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2005, pag.15.

⁹⁴ Marjory F. Foyle, *Răniți în bătălie*, Editura Agape, Suceava, 2012, pag. 71.

Oricum, șocul cultural este unul din momentele critice ale unui misionar transcultural pe termen lung. Motivul șocului cultural este că munca teoretică a devenit practică. Realitatea problemelor sociale, culturale, spirituale, lingvistice și ale sistemului de valori izbesc pe nou-venit. Pentru a înțelege mai bine și pentru a avea o imagine mai clară a modului comportamental, propun atenției două imagini oferit de *Panoramă Biblică* (schița 1), iar în partea a treia a lucrării de față vom adăuga mai multe informații referitoare la acest fenomen întâlnit în viața de misiune.

Etapa decisivă.

Este momentul când misionarul depune efort pentru a se adapta situațiilor decisive, când misionarul poate deveni autonom deoarece a înțeles o parte din noua cultură. El trece la un nou capitol al vieții lui la ceea ce se numește *shujba dragostei* pe care misionarul (în ciuda dificultăților) o va considera cea mai frumoasă perioadă a misiunii sale, fiind motivat de dragostea lui Hristos.

Schița 1

Etapa de adaptare

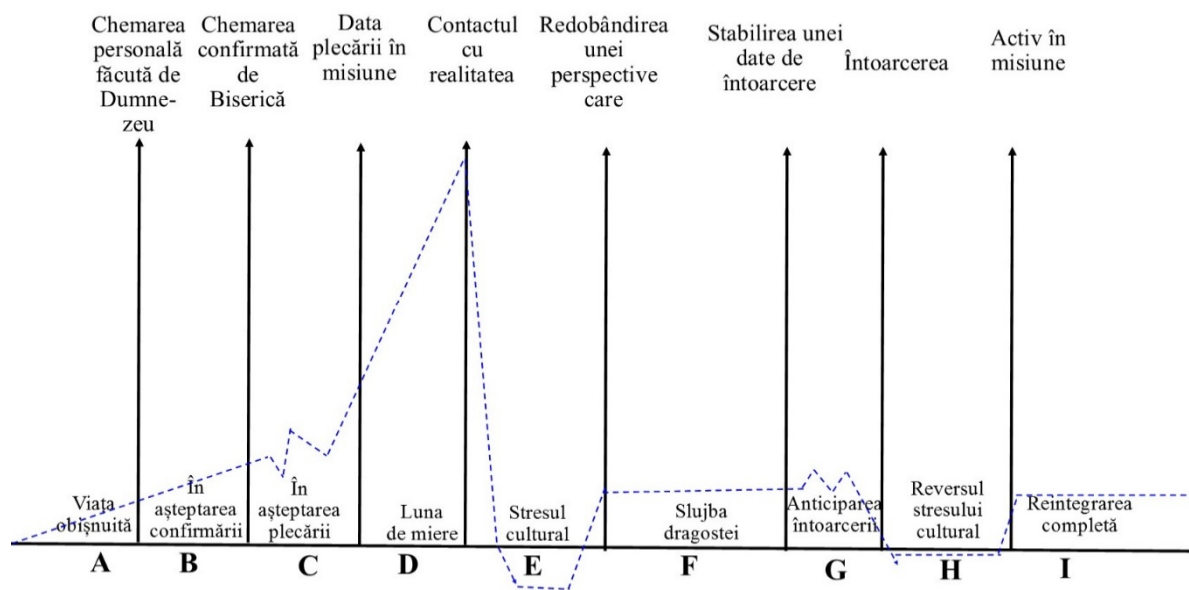
Este momentul în care misionarul începe să găsească soluții pentru integrare. Este independent și e gata să facă anumite excepții sau compromisuri de la sistemul lui cultural de valori și să le însușească pe cele noi.

Viața de misionar este o viață de suișuri și coborâșuri. De aceea necesită o atenție specială, cu atât mai mult cu cât este vorba de lucrarea lui Dumnezeu. Este nevoie de o armată de luptători în linia a doua care să sprijine lucrarea misionară.

3. Echipa de sprijin a bisericii misionare

Sunt câțiva pași concreți pe care o biserică misionară poate să-i întreprindă pentru o grijă pastorală completă. Pentru o mai bună înțelegere a situației putem vedea mai jos o schiță⁹⁵ relevantă, a lui Neal Pirolo. Pot fi observate nouă etape cronologice, unde linia emoțională poate varia în funcție de maturitate spirituală și dificultatea limbii pe care trebuie să o învețe.

Echipa de susținere de acasă și cea unde slujește, trebuie să și le însușească și să acționeze ca atare în funcție de momentul cronologic în care se află misionarul.

Schița 2

În așteptarea confirmării, viața "obișnuită"

Da, putem vorbi de o viață normală înainte să existe o chemare clară din partea lui Dumnezeu pentru misionar și biserica care îl trimite. Nu înseamnă că viața de dinainte nu are dinamica ei, că nu ar fi spirituală sau că lucrarea ce a avut loc până atunci în biserica locală nu a fost importantă. Dar dacă vom considera chemarea lui Dumnezeu o bornă kilometrică, vom observa că lucrurile vor căpăta un alt curs.

Chemarea personală pare a fi un aspect simplu, dar are complexitatea sa, deoarece necesită confirmarea bisericii. În funcție de mărimea acesteia, de viziunea locală sau transculturală pe care o are aceasta, între chemare și confirmare e posibil să dureze de la câteva luni la doi ani. Pot apărea alte motive dependente de misionar care pot întârzia plecarea: membrii familiei, situații legale, cerințele "înalte" ale câmpului de misiune sau, pur și simplu, lucrurile "nu se leagă".

⁹⁵ Neal Pirolo, *Slujitori și trimiși*, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2005, pag. 14.

În așteptarea plecării

După obținerea acordului bisericii, este necesar de încă o perioadă de timp, care poate fi mai lungă sau mai scurtă în funcție de sănătatea misionarului. Acest timp este necesar pentru instruire, pentru procesul strângerii de fonduri, organizația misionară trebuie să asigure trimiterea misionarului are loc în condiții cât mai sigure. În astfel de situații este esențială formarea unei echipe de sprijin în cadrul bisericii care să acopere aspectele de rugăciune, echipare, comunicare și raportare.

Luna de miere

Momentul mult așteptat a sosit și misionarul este în avion, iar sentimentele lui se ridică dincolo de nori. Odată cu sosirea lui pe câmpul de misiune, tot mediul înconjurător: sărăcia, echipa, existența sau inexistența bisericilor sunt privite doar ca oportunități. Trebuie înțeles că această perioadă (luna de miere) se va sfârși curând odată cu greutatea învățării limbii, a observării diferențelor de valori, a modului de lucru, a neînțelegerilor, această perioadă euforică dispare.

Șocul (stresul) cultural

Acesta reprezintă trezirea la realitate. Bucuria și vraja din primele luni ale misiunii dispar, și cel mai neînsemnat lucru, cea mai banală expresie devin stranii, chiar barbare. Într-o lume a comunicării rapide, biserica și cei de-acasă este posibil să fie bombardați de informații ireale, exagerate, plângeri împotriva echipei, lucrării, liderilor locali sau de echipă și chiar bisericii care i-a trimis. Alți misionari preferă să nu discute cu cei de-acasă tocmai pentru a nu fi catalogați drept *nespirituali*. Este important ca atât misionarul cât și biserica să nu se grăbească să ia decizii, dar să se comunice cu echipa locală sau cu cei care au responsabilitate directă asupra misionarului. Din nefericire, în astfel de momente de stres, se poate instala o stare de boală, chiar de depresie, dacă misionarul nu primește ajutorul corespunzător sau dacă e predispus spre stări depresive. Desigur că sunt și cazuri când unii vor pleca acasă nefăcând față situației. Este important, indiferent de situație, ca biserica de acasă să acorde ajutor în rugăciune, consiliere profesională și încurajare corespunzătoare. Dacă misionarul se va întoarce acasă, el va fi încercat de mânie, acuze la adresa echipei din câmpul de misiune sau sentimente de vinovăție.

Slujba dragostei

Însă, odată depășit momentul de criză, misionarul susținut va fi copleșit de dragoste pentru localnici. Cultura, hainele, limbajul, sistemul de valori, mentalitatea, sărăcia sau bogăția țării vor fi adoptate de misionar. Nemulțumirea va lua locul dragostei pentru oameni. Misionarul își va

redobândi perspectiva slujirii. Imediat, localnicii vor observa că străinul este un om care poate fi respectat, e de încredere și chiar va fi iubit, fiind considerat unul *de-al lor*.

Anticiparea întoarcerii

Între momentul deciderii plecării pentru reîntoarcerea temporară (*furlough*) și plecarea propriu-zisă este un timp care poate dura șase luni. În ultimii treizeci de ani se observă faptul că ceea ce pentru Hudson Taylor însemna termen scurt șapte ani, acum, doi ani înseamnă termen mediu sau lung. De aceea, momentul întoarcerii se poate anticipa chiar de la momentul sosirii pe câmpul de misiune. Cu cât momentul plecării se apropie, un val de emoții inundă sentimentele misionarului. Cu câteva luni înainte de plecare, misionarul se va concentra la vizite și să spună la revedere localnicilor și colegilor de echipă. Din nou pot apărea sentimente de vină: că lasă o lucrare, localnici și o echipă în urmă. Este important ca echipa locală să celebreze împreună cu misionarul anii petrecuți împreună în lucrare. Este esențial ca lucrurile să se termine frumos și să se sărbătorească încheierea unei lucrări.

Reversul șocului cultural

Peter Jordan compară reîntoarcerea acasă, după câmpul de misiune cu aselenizarea astronautilor din spațiu⁹⁶. Plecarea în spațiu este tot atât de periculoasă cu reîntoarcerea astronautilor din țară. Atât în sosirea cât și în retragerea misionarilor după câmpul de misiune vor fi turbulențe. Misionarii care se întorc după un anumit timp dintr-o altă țară vor fi surprinși de anumite sentimente și reacții atât înainte de momentul plecării lor din câmpul de misiune, precum și la întoarcerea lor.

Reintegrarea completă

Înainte de plecare, așa cum s-a spus mai sus, unii lucrători sunt copleșiți de sentimentul de vină că lasă echipa, alții se teamă că cei de acasă nu îi vor încuraja sau nu vor aprecia lucrarea în care au fost implicați, dar și de necunoscutul care îi așteaptă. Câteodată întoarcerea misionarilor, străzile, clădirile, moneda națională, toate sunt schimbate. Pe de altă parte, unii prieteni, fie au îmbătrânit, au plecat din oraș sau din biserică sau s-au căsătorit. Misionarul însuși are alte valori împrumutate din țara în care a lucrat în ultimii ani. Așadar, în absența lor, multe lucruri s-au schimbat.

La reîntoarcerea noastră în România, bancnotele românești fuseseră schimbate, oamenii încă vorbeau de milioane, dar bancnotele aveau patru zerouri mai puțin. În Republica Moldova primeam suportul lunar în lei moldovenești, dar revenind în România, am fost așa de confuzi în ceea ce

⁹⁶ Peter Jordan, *Re-Entry, Making the transition from missions to life at home*, YWAM Publishing, Seattle, 1992, 13-22.

privește modul care ne cheltuim venitul lunar. Fiul nostru, născut în Chișinău, avea mai puțin de doi ani și nu înțelegea de ce nu mai are aceleași jucării și de ce prietenii lui (membrii echipei din Moldova) nu mai vin să se joace cu el.

Deci stresul sau șocul reîntoarcerii este cât se poate de real și poate căpăta dimensiuni de la o persoană la alta, în funcție de temperament, țara unde a slujit, problemele sau biruințele pe care le-a avut în câmpul de misiune. În această privință putem identifica patru pași practici ce pot fi întreprinși de Biserica locală la întoarcerea misionarilor din câmpul de misiune pentru o reintegrare completă:

Anticiparea întoarcerii și întâmpinarea

Este important ca organizația care i-a trimis și liderul bisericii sau liderul departamentului de misiune al bisericii să stabilească dinainte ziua sosirii. Prezența la aeroport a membrilor bisericii, a familiei și a unui reprezentant al organizației cu care a fost trimis misionarul, este esențială. Este important ca misionarul să se simtă bine primit și că celor de acasă le pasă și știu că el se întoarce.

Sărbătorirea sosirii misionarului

Aceasta poate avea loc alături de cei dragi, într-un cadru intim, relaxat, de rugăciune și spiritual. O primire călduroasă va atenua *aselenizarea* sau contactul cu realitatea.

Evaluarea și consilierea misionarului sunt de o mare importanță. În unele țări, misionarii se confruntă cu diferite probleme: persecuție, calamități, urmăriri, telefoane ascultate, conflicte cu localnicii sau membrii de echipă, război spiritual și chiar căderi în păcat. Toate acestea aduc din câmpul de luptă un erou, dau unul cu răni. De aceea trebuie ca misionarul să i se ofere un spațiu sigur și profesionist unde poate să primească consiliere și grijă profesională.

Ajutor în strângerea de fonduri

Fie că misionarul se va întoarce definitiv acasă sau decide să meargă înapoi pe câmpul de misiune, el va avea nevoie de ajutor financiar pentru perioada provizorie sau pentru o perioadă de două sau trei luni până își va găsi de lucru. Este important ca organizația de misiune, alături de biserică, să găsească metode de a ajuta misionarul în perioada aceasta – fie din bugetul bisericii sau din alte surse.

În concluzie, grija pastorală pentru misionarii în misiune transculturală cunoaște multe aspecte, dar trebuie menționat că nu înseamnă doar să-i ajutăm să supraviețuiască, ci chiar să exceleze pe câmpul de misiune. Este un proces de dedicare continuă a organizației misionare, a

bisericii și altor parteneri implicați în trimiterea misionarilor de a dezvolta un sistem de grijă pastorală. Într-o slujbă seculară este mai mult sau mai puțin recunoscut sub termenul de resurse umane, dar în cazul misiunii transculturale vorbim nu doar de misionar sau familia de misionari, dar și de copiii acestora, de dezvoltarea personală, profesională și chiar de îngrijirea până la momentul retragerii definitive.

IV. Principii de implicare pentru Biserica Evanghelică din România

1. Situația actuală a creștinilor evanghelici din România și Diaspora

Vom prefăța acest studiu de caz, observând mai întâi care este misiunea bisericii în general. Apoi ne vom uita specific la situația Bisericii Evanghelice din România și la modul în care credincioșii se pot implica în misiunea transculturală.

Pentru început am vrea să aruncăm o privire la situația principalelor culte protestante și neoprotestante din România și să observăm statisticile oferite de Institutul Național de Statistică.

Recensământul din 1992

Conform recensământului din 1992 (vezi schița 3)⁹⁷, apartenența religioasă în ceea ce privește cultele protestante și neoprotestante arăta în felul următor:

- Biserica Reformată – 802.454 membri
- Biserica Penticostală – 220.824 membri
- Biserica Baptistă – 109.462 membri
- Biserica Adventistă – 77.546 membri
- Biserica Creștină după Evanghelie – 49.963 membri
- Biserica Lutherană – 21.221 membri

Numărul total al acestora se ridică la 1.281.470 membri, din care 380.249 membri în cadrul Alianței Evanghelice.

Recensământului din 2002

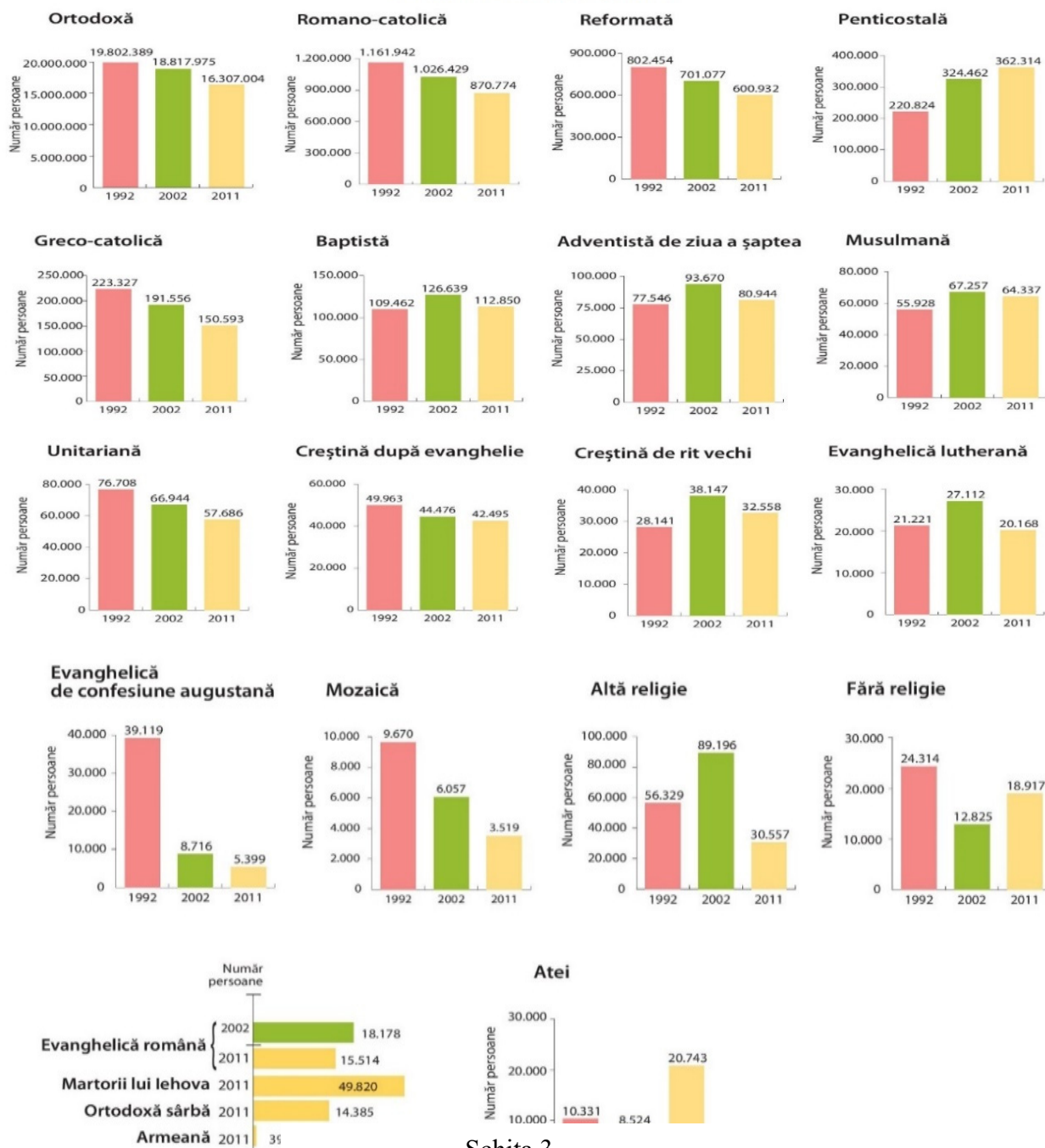
Zece ani mai târziu, la recensământul din 2002, apartenența religioasă în ceea ce privește cultele protestante și neoprotestante arăta în felul următor:

- Biserica Reformată – 701.077 membri
- Biserica Penticostală – 324.462 membri
- Biserica Baptistă – 126.639 membri

⁹⁷ Conform Institutului Național de Statistică – *Ce ne spune recensământul din anul 2011 despre religie?*, INS, Direcția de Editare a Publicațiilor statistice, București, 2013.

- Biserica Adventistă – 93.670 membri
- Biserica Creștină după Evanghelie – 44.476 membri
- Biserica Lutherană – 27.112 membri
- Biserica Evanghelică Română – 18.168 membri

Numărul credincioșilor din România la recensămintele populației din anii 1992, 2002 și 2011

Schița 3

■ Rezultatele recensământului din anul 1992
■ Rezultatele recensământului din anul 2002
■ Rezultatele recensământului din anul 2011

Numărul total al acestora se ridică la 1.335.604 membri, din care 495.577 membri în cadrul Alianței Evanghelice.

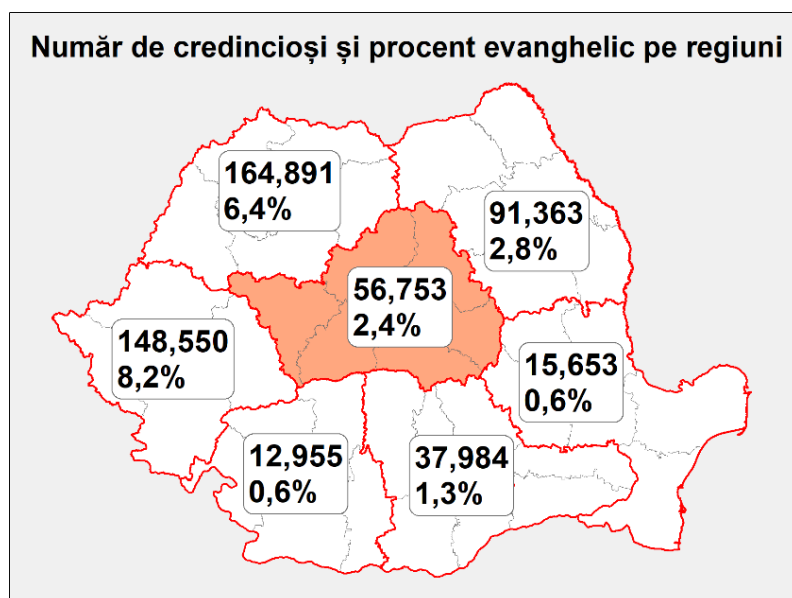
Recensământul din 2011

Douăzeci și doi de ani de la Revoluția din 1989, la recensământul din 2011, apartenența religioasă în ceea ce privește cultele protestante și neoprotestante arăta în felul următor:

- Biserica Reformată – 600.932 membri
- Biserica Penticostală – 362.314 membri
- Biserica Baptistă – 112.850 membri
- Biserica Adventistă – 80.944 membri
- Biserica Creștină după Evanghelie – 42.495 membri
- Biserica Lutherană – 20168 membri
- Biserica Evanghelică Română – 15.514 membri

Numărul total al acestora se ridică la 1.235.217 membrii, din care 517.659 membrii în cadrul Alianței Evanghelice.

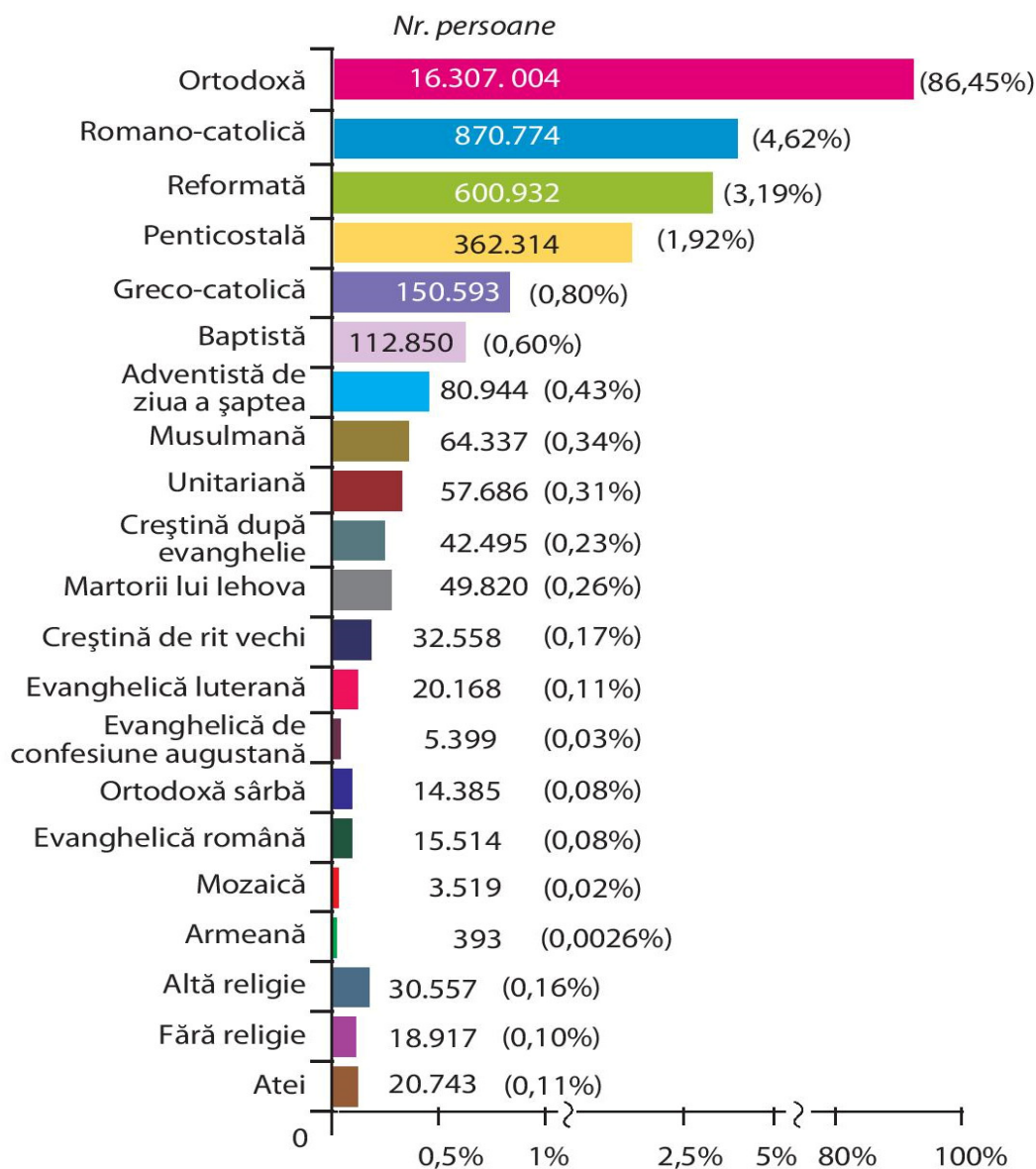
În urma unei cercetări amănunțite, OCI România⁹⁸ a făcut un alt recensământ în 2018 găsim afiliați 528.149 de creștini evanghelici.

Se poate vedea o dinamică ascendentă a Alianței Evanghelice, datorată în special bisericilor penticostale. Putem pune dinamica descendentă în ultimii 13 ani în cadrul bisericilor baptiste și creștine după Evanghelie pe seama emigrării a unui număr foarte mare al creștinilor evanghelici.

⁹⁸ <http://www.oci.ro/statistici/>

APARTENENȚĂ RELIGIOASĂ LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011

Schita 4

Observăm din primul capitol că încă din secolul trecut misiunea a trecut printr-o schimbare de paradigmă: misionarii nu mai sunt exclusiv albi și nu mai vin doar din Vest sau din emisfera nordică. Vorbim despre ceea ce se numește Noi Mișcări de Misiune (Emerging Missions Movement sau EMM). Un număr mare de misionari provenind din America de Sud, Africa, Asia sau Europa de Est sunt activ implicați în misiuni. Pe de altă parte, un mare număr de emigranți evanghelici

sunt mărturii pentru țările gazdă și pentru alți emigranți. Aceștia pleacă dintr-o țară pentru diferite motive: pentru a studia, pentru un loc de muncă mai bun sau pentru căsătorie.

În 2013, Institutul Național de Statistică a menționat că 2.344.183⁹⁹ de români au lucrat în țările Uniunii Europene. În 2015 statisticile¹⁰⁰ menționau că în Europa sunt mai mult de 3,6 milioane de români, devenind a cincea cea mai largă populație de emigranți din continent. Mai mult de un milion locuiesc în Italia, 680.000 în Germania și peste 573.000 în Spania. Mulți din credincioșii evanghelici sunt o mărturie în comunitățile unde trăiesc, au devenit cetățeni ai țărilor din Europa de Vest sau Centrală. Dintre aceștia, un număr foarte mare de credincioși s-au trezit într-o nouă cultură și au format comunități evanghelice și, eventual, biserici. Aceste biserici au crescut și au devenit o mișcare misionară. De exemplu, în ultimii 15 ani, Biserica *Eben Ezer* din Castellon¹⁰¹ de la Plana (Spania) a organizat 23 de botezuri unde sute de oameni au făcut legământ în apa botezului. La începutul anului 2008, Biserica număra aproape o mie adulți și peste 430 de copii.

În acest moment, în Spania sunt 140 de biserici românești, în Italia sunt peste 60 de biserici românești, iar în Londra sunt cel puțin 27 de biserici neoprotestante. Multe biserici evanghelice românești se găsesc în Austria: peste 30 de biserici evanghelice românești. Numai în Viena găsim cea mai mare Biserică penticostală română (peste 1000 de credincioși).

Aceste biserici reprezintă o comoară importantă pentru Europa. Diversitatea infinită a lui Dumnezeu se descoperă în bisericile de emigranți într-un mod foarte special în aceste zile! În această situație, ne întrebăm cum ar putea Biserica din România și din diaspora să se implice în misiune transculturală?

99 <http://www.insse.ro/cms/ro/content/populatia-rezidenta-si-numarul-estimat-de-emigranti>, accesat în 3 iunie, 2015, ora 23:35. Numarul estimat al emigranților pe vârste și sexe la 1 ianuarie 2013 - plecați din țară pentru o perioadă de 12 luni.

¹⁰⁰ <http://business-review.eu/news/romani-as-emigrant-population-is-the-fifth-largest-in-the-world-and-growing-oecd-report-finds-203223>

¹⁰¹ Conform www.spaniaevangelica.wordpress.com, accesat în 3 iunie, 2015, 23:40

2. Modalități practice de implicare a Bisericii române

2.1. Prin rugăciune

Locuim într-o lume unde *n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunerecului acestui veac, împotriva duhurilor răutății cari sunt în locurile cerești*¹⁰². Cu atât mai mult, în momentul în care un credincios sau o biserică decide să se implice în misiune transculturală, cel mai eficient mod de a porni este rugăciunea. Vedem în Scriptură că lupta spirituală înseamnă alungarea și chiar musturarea duhurilor pentru ca Evanghelia să fie predicată lumii. *Rugăciunea este o armă cu adevărat redutabilă, vrednică să fie folosită în conflictele spirituale de care ne lovim în lucrarea de slujire transculturală*¹⁰³. Observăm că și în cazul mișcării *Back to Jerusalem* din China¹⁰⁴, rugăciunea a jucat un rol primordial. La începuturile acestei mișcări, în 1940, grupuri de studiu biblic care se întâlneau în case au citit Fapte 1:8, fără să fi știut ce înseamnă Ierusalim, Iudeea, Samaria și nici capătul lumii. Mark Ma, unul din fondatorii mișcării, a fost chemat de Domnul să meargă într-o zonă a Chinei pe care nu o cunoștea (Xinjiang). În această zonă, erau milioane de musulmani, majoritatea erau tadjici, tătari, kirghizi, uzbeki, uyguri și un mare număr de tibetani nomazi. Dimineața de Paște din 1943 reprezenta sfârșitul a cinci luni de rugăciune. Impactul rugăciunii pastorului Ma a determinat pe alți studenți chinezi să se implice în rugăciune pentru Xinjiang. O lună mai târziu, Domnul îi spune lui Marc Ma (prin Matei 24:14¹⁰⁵) să considere predicarea Evangheliei popoarelor care locuiau între China și Ierusalim. Uitându-ne cu atenție la recensământul din 2011 (schița 4)¹⁰⁶, putem observa că România are potențialul cel puțin numeric de a se implica în rugăciune. Oswald J. Smith observă că *sarcina este prea mare, iar lucrătorii sunt puțini, de aceea secretul este să rugăm pe Domnul secerișului să scoată lucrători*¹⁰⁷.

Secretul Bisericii din România și din diaspora este rugăciunea. Acceptând faptul că avem de luptat *împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunerecului acestui veac, împotriva duhurilor răutății cari sunt în locurile cerești*, credincioșii evanghelici ar trebui să fie mai mobilizați pentru rugăciune. Soluția lui Pavel este ca un credincios să se îmbrace cu tot

¹⁰² Efeseni 6:12

¹⁰³ Neal Pirolo, *Slujitori și trimiși*, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2005, pag. 101.

¹⁰⁴ Paul Hattaway, *Back to Jerusalem, Three chinese church leaders*, Piquant, Carlisle, 2004, pp.22-27.

¹⁰⁵ Evanghelia aceasta a Împărăției va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârșitul.

¹⁰⁶ Conform Institutului Național de Statistică – *Ce ne spune recensământul din anul 2011 despre religie?*, INS, Direcția de Editare a Publicațiilor statistice, București, 2013.

¹⁰⁷ Oswald J Smith.– *Provocarea Misiunilor*, Editura Aqua Forte, Cluj, 1993, pag.69

echipamentul menționat în Efeseni capitolul 6:13-18, încheie încurajând credincioșii să se roage: *Faceți în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni și cereri* (Efeseni 6:18). Poate suntem conștienți de valoarea și însemnătatea rugăciunilor în planul global de mântuire al lui Dumnezeu. Este însă necesară folosirea acestei arme puternice pe care Dumnezeu a dat-o creștinilor și pe care Pavel solicită să fie folosită pentru el însuși: *Vegheați la aceasta, cu toată stăruința, și rugăciune pentru toți sfinții, și pentru mine, ca, ori de câte ori îmi deschid gura, să mi se dea cuvânt, ca să fac cunoscut cu îndrăzneală taina Evangheliei* (Efeseni 6:18-19).

Disponem de bogate resurse de rugăciune, cărți care tratează subiectul misiunii, există saituri de rugăciune pentru lumea musulmană¹⁰⁸, țările persecutate¹⁰⁹, *fereastra 10/40*¹¹⁰. Pe de altă parte, aproape toate organizațiile misionare, chiar și unele care lucrează în țările unde Evanghelia nu este permisă a fi predicată, au pagini web sau de facebook, unde credincioșii se pot abona la scrisorile lor de rugăciune.

Dacă măcar jumătate de milion de creștini evanghelici din România, plus alte câteva mii din diaspora românească s-ar uni în rugăciune pentru misionarii români existenți mai mult dacă ar cere Domnului să scoată lucrători la secerișul Lui, am asista la o transformare la nivel global. Este greu să ne putem imagina efectele rugăciunii, poate a un milion de oameni pentru misionarii transculturali, provenite din dorința sinceră pentru cei pierduți.

Posibile subiecte de rugăciune

Credincioșii implicați în rugăciune s-ar putea ruga pentru:

- Protecția fizică și spirituală a misionarilor
- Capacitate și putere de a învăța limba
- O bună colaborare și comunicare cu autoritățile, colegii și bisericile locale
- Susținere financiară suficientă pentru traiul zilnic și pentru lucrare
- Sănătate
- Familiile misionarilor care au rămas în țară (părinți bătrâni, rude care stau departe de Domnul)
- Familiile misionare.
- Copiii misionarilor să se poată acomoda în școlile locale și să-și găsească identitatea lor națională.
- Pentru cei necăsătoriți, ca Domnul să le dea un soț sau soție sau dacă El îi cheamă la o viață de celibat să le dea și puterea să meargă înainte.

¹⁰⁸ <http://www.pray-ap.info/> , accesat 4 iunie, 2015, ora 2:35

¹⁰⁹ <https://www.opendoors.org/> accesat 4 iunie, 2015, ora 2:40

¹¹⁰ http://joshuaproject.net/resources/articles/10_40_window , accesat 4 iunie, 2015, ora 2:45

- Eficiență în lucrare.
- Roade în urma vestirii Cuvântului.
- Răbdare.
- Creșterea numărului de lucrători.

În concluzie, Biserica din România va trebui să acorde o atenție deosebită rugăciunii pentru misionarii plecați peste hotare. Un mod de abordare ar fi organizarea unor programe de misiune lunare și seri de rugăciune unde ar putea fi invitați misionari aflați în retragere temporară, foști misionari, organizații misionare sau doar s-ar împărtăși nevoile sau evenimentele politice, economice, sociale și politice ale lumii.

Putem schimba lumea prin rugăciune nu este doar un slogan evanghelic, este o realitate a lumii în care trăim. Prin rugăciune fiecare credincios poate fi o parte importantă indiferent de vârstă, statut social sau denominațiune. Ceea ce contează cel mai mult este dorința creștinilor de a se ruga pentru cei care slujesc în *linia întâi*.

2.2. Susținere financiară

Sprijinul financiar este domeniul cel mai controversat și cel mai dezbătut din toate aspectele trimiterii de misionari peste hotare. Controversa este bilaterală, atât din partea misionarilor cât și din partea celor care dau sau a Bisericii. Neal Pirolo menționează că americanii cheltuiesc anual pe gumă de mestecat tot atât cât dau pentru misiune. Într-o lună și jumătate, pe mâncarea animalelor de companie se cheltuie o sumă egală cu bugetul de misiune pentru un an de zile. În Statele Unite se cheltuie mai mulți bani pentru felicitările cu mesaje de dragoste decât se cheltuie în toată luna februarie (sau în oricare din celelalte luni) pentru a-i spune unei lumi pierdute și muribunde că Dumnezeu o iubește¹¹¹.

Trebuie să înțelegem un lucru esențial în economia lui Dumnezeu atunci când vorbim despre misiune transculturală: *misiunea mondială nu este centrată pe bani (care de cele mai multe ori lipsesc), ci pe resursele asigurate de Dumnezeu (care sunt nelimitate). Dificultatea întâlnită de Dumnezeu în împlinirea planului Său de misiune mondială nu este lipsa banilor, ci lipsa oamenilor* (Ezechiel 22:30)¹¹².

¹¹¹ Neal Pirolo, *Slujitori și trimiși*, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2005, pag. 68

¹¹² Corneliu Boingeanu, *Dogmatic Reference, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University*, Editura Universitară București, 2009, capitolul *Flacăra Misiunii Mondiale*, București, 2005, pag. 203.

Dumnezeu este exemplul generozității

Este important ca să ne uităm mai întâi în Scriptură și să vedem ce spune Biblia despre cel care dă și ce înseamnă să primești. Domnul Isus menționează faptul că Dumnezeu *a iubit atât de mult lumea...că a dat*. Dărnicia este o caracteristică a lui Dumnezeu. Domnul Isus ne încurajează să fim generoși¹¹³. Pe de altă parte, Pavel Îl citează pe Mântuitorul afirmând că e *mai fericit să dai...*¹¹⁴

Societatea în care trăim este prinsă de goana de a avea, a cumpăra sau a reînnoi. Suntem o societate de consum. Cu cât oamenii consumă mai mult, cu atât mai mult considerăm că sunt oameni de succes. În 1 Cronici 29, când David vede generozitatea oamenilor, se întreabă cine este el și cine sunt oameni săi de pot da așa cu așa generozitate (v14)? David, cel mai bogat om din împărăție recunoaște că nu are nimic și tot ceea ce a dobândit el și împărăția sa sunt rezultatul generozității lui Dumnezeu.

Tot ceea ce avem este pentru extinderea Împărăției lui Dumnezeu.

Scriptura ne menționează atât faptul că suntem călători pe acest pământ cât și faptul că ceea ce avem nu ne aparține și că suntem doar administratorii unor bunuri ce aparțin în realitate lui Dumnezeu.

Domnul spune că gândurile Lui nu sunt gândurile noastre și căile noastre nu sunt căile Lui (Isaia 55:8). Această discrepanță de priorități se vede foarte mult în modul în care noi ne cheltuim banii. Putem vedea acest lucru în predica Domnului Isus de pe munte (Matei 6:19-21), unde ne încurajează să nu ne strângem bogății pe acest pământ, în împărăția Satanei, a degradării și a furtului. Planul lui Dumnezeu este extinderea Împărăției Lui. În momentul când Îl avem pe Domnul Isus în viața noastră, El nu ne impune ce să facem, dar automat acționăm conform principiilor Împărăției. Dărnicia noastră trebuie să fie din dragoste pentru Domnul și Împărăția Lui.

Bucuria – caracteristica generozității

Bucuria este un alt aspect al generozității. Se pare că este o strânsă legătură între generozitate și bucuria care însoțește actul dărnicii. În 2 Cor. 9:7, cuvântul folosit de Pavel pentru *bucurie* este *hilar/ilar – de tot râsul, de-ți vine să râzi*. Domnul ne spune să dăm cu așa mare bucurie, să ne vină să râdem. Dar generozitatea mai este și o caracteristică la inimii – *Căci unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră*¹¹⁵.

¹¹³ Luca 6:38 – *dați și vi se va da...*

¹¹⁴ Faptele Apostolilor 20:35

¹¹⁵ Luca 12:34

Myles Wilson¹¹⁶ spune că un credincios generos trebuie să dea cu generozitate ce are cel mai bun, gândindu-se la nevoile altora, cu un spirit de mulțumire și laudă, în așa fel ca resursele sale să fie multiplicare, iar când dă să o facă fără amânare.

Modul și scopul sprijinirii misionarilor

Mai ales în cultura Est Europeană avem această mentalitate a sărăciei. *Nu avem bani!* Este răspunsul preponderent pentru a motiva lipsa de viziune a misionarilor transculturali. Ceea ce trebuie să înțelegem este faptul că există bani suficienți în Biserică. Misionarii au responsabilitatea de a-i găsi.

*Mulți viitori și actuali misionari care au nevoie de o sponsorizare speră mai mult să se întâmple o „minune” de undeva foarte departe, decât să-și caute niște oportunități din jurul lor*¹¹⁷. O strângere eficientă de fonduri este legată de construire a relațiilor. Oamenii care sunt gata să binecuvânteze sau să fie implicați în lucrarea lui Dumnezeu din punct de vedere financiar nu sunt departe. De multe ori ei sunt în familia sau biserica misionarului¹¹⁸.

Credincioșii nu sunt obligați să dea bani. Ei ar fi putut să-și cheltuiască banii în diferite feluri. Dacă anul acesta au decis să ofere un dar sau mai mult sprijin decât dădea înainte, atunci trebuie să aibă mai mulți bani la dispoziție decât anul trecut, sau alege să dea niște bani pe care anul trecut i-a cheltuit pentru un alt scop.

Putem identifica două categorii de donatori: individuali (persoana care ia decizia să finanțeze este aceeași persoană care furnizează banii) și donatori colectivi (persoana care ia decizia reprezintă mai mulți care furnizează banii – de pildă: biserici). Tendința misionarilor este de a încerca să facă strângere de fonduri în alte țări sau bisericile mari, ignorându-se capacitatea și dorința sinceră și a altor credincioși sau biserici care ar dori să sprijine lucrarea de misiune dar nu sunt abordați.

Ideal, recomandăm ca biserica să-și asume responsabilitatea susținerii financiare. Dacă biserica este prea mică, sau are prea multe proiecte și nu ar putea acoperi toate cheltuielile misionarului, atunci este important ca pastorul, presbiterul sau un alt conducător al bisericii să recomande altor biserici pe misionarul sau familia de misionari în vederea sprijinului financiar. Implicarea financiară în trimiterea de misionari este, așa cum am văzut mai sus, o binecuvântare nu doar pentru misionar, câmpul de misiune și țara respectivă, dar și pentru cei care sprijină financiar și spiritual pe misionari. Fără cei de-acasă, lucrarea de misiune nu poate avea loc, iar aceștia nu sunt mai puțin importanți decât cei care pleacă.

¹¹⁶ Myles Wilson, *A dăruie pentru Împărăție*, Editura Aqua Forte Cluj-Napoca, 2014, pag. 26.

¹¹⁷ Ibidem, pag. 115.

¹¹⁸ William P. Dillon, *A practical guide to raising support. People raising*, Moody press, Chicago, 1984, pag. 73.

Un alt mod care a dat roade în ultimii ani și în special în ceea ce privește susținerea misionarilor pe termen lung, este campania 2%. Atât misionarii care slujesc național în organizațiile misionare cât și misionarii plecați din țară pot să sprijine lucrătorii în acest mod ușor de abordat și deloc costisitor.

Nu vorbim, când e vorba de generozitate de oameni bogați și oameni săraci, ci de oameni generoși și oameni care nu vor să dea din puținul sau din prisosul lor. Biserica Creștină după Evanghelie din Pitești a decis la începutul în anilor 1990 să trimită și să ajute financiar câțiva din tinerii bisericii să plece pe termen scurt în misiune. La scurt timp, în 2000, primii misionari erau trimiși și sprijiniți financiar cu Alege Viața, OM și alte organizații. La ora actuală, biserica menționată sprijină financiar misionari în Asia Centrală, Turcia și România prin Alege Viața, OM și Cuvântul Vieții. Această Biserică a avut tot timpul 20 de membri, au avut acoperișul spart, au renovat Biserica, dar în tot acest răstimp, suportul lor financiar nu s-a oprit către misionarii trimiși.

În 2006, în postfața¹¹⁹ cărții *Slujitori și trimiși*, Russel Mitchell¹²⁰ propunea un plan de susținere financiară a misionarilor români, bazat pe statisticile recensământului din 2002. Acest plan, care inițial era bazat pe cei 500.000 de creștini evanghelici, am vrea să-l propunem pe un număr total de un milion de credincioși evanghelici din România și diaspora. În 2006, Russel propunea ca fiecare credincios să participe cu 2€ pe an pentru misiunea transculturală. În felul acesta s-ar fi strâns un milion de euro, ceea ce ar fi rezolvat problema financiară a misionarilor români care slujesc peste hotare.

Vom rămâne în limita a 2€ (prețul aproximativ al unei sticle de Cola) pe an. Dacă toți credincioșii evanghelici din țară și de peste hotare ar participa cu această sumă anual și acești bani ar fi direcționați către misionarii care slujesc în alte țări, se vor strânge două milioane de euro pe an: mai mult decât suficient pentru cei peste 100 de misionari români, ba s-ar putea chiar investi în materiale promoționale, cursuri de instruire, călătorii pe termen scurt și grijă pastorală.

Este aceasta o utopie, sau un plan care poate deveni realitate și misionarii români nu vor trebui să mai călătorească prin alte țări pentru a strânge suport financiar? Credem că Biserica din România are capacitatea de a-și susține misionarii cu eforturi minime, dacă își va asuma responsabilitatea mandatului dat de Domnul Isus: *Ci voi veți primi o putere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria, și până la marginile pământului*¹²¹.

¹¹⁹ Neal Pirolo, *Slujitori și trimiși*, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca, 2005pp 193-195.

¹²⁰ Russel Mitchel, Pstor American, a fost misionar cu OCI în România între anii 1997-2013.

¹²¹ Marcu 13:10

2.3. Plecarea pe câmpul de misiune

Lipsa lucrătorilor în general și a celor transculturali creează o criză în ceea ce privește lucrarea misionară. *Criza cea mai serioasă, în lucrarea misionară, este criza legată de oameni care să fie gata să acționeze prin credință, răspunzând chemării lui Dumnezeu de a se dedica misiunii. Criza aceasta este la fel de acută pentru misiunea mondială cum este și pentru misiunea locală*¹²². Kevin Deyoung și Greg Gilbert¹²³ menționează faptul că adevăraților credincioși nu trebuie să le fie teamă de nimic, nici de oameni, nici de diavolul și nici de moarte, ci *temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheenă*¹²⁴. Doctrina iadului nu este una populară, în ciuda faptului că acesta este mai dezastruos decât moartea. Fie că citim în Evanghelii, Epistole sau Apocalipsa, putem observa realitatea iadului și dezastrul pe care acesta îl poate provoca.

Atâta timp cât iadul este o realitate, evanghelizarea și ucenicizarea nu sunt doar simple opțiuni sau lucrări poruncite de Domnul, ci sunt literalmente o problemă de viață și de moarte, de care biserica din România trebuie să țină seama și să-și încurajeze enoriașii să fie mai activ implicați în misiune transculturală. Dacă am înțelege mai bine pericolul iminent și direcția spre eternitate pierdută pe care oamenii o au, am fi mult mai doritori în a predica Evanghelia celor ce ținesc spre iad.

Cum ar putea Biserica din România să fie mai activă în trimiterea de misionari? În capitolul II menționez importanța călătoriilor pe termen scurt. Biserica și organizațiile misionare nu trebuie să fie agenții de turism, dar trebuie și pot facilita, încuraja și sprijini enoriașii să aibă experiențe pe termen scurt. Rolul acestora nu este așa de mult de a face mari schimbări în viața celor care primesc echipele, însă cea mai mare schimbare va fi în viața celor care merg într-o astfel de experiență culturală. Cu siguranță că ei vor aprecia binecuvântările pe care o au în România, libertatea religioasă de care beneficiem, pregătirea teologică a liderilor și părtășia pe care o au cu credincioșii. Odată întorși, unii vor deveni motivați și motivatori pentru misiune, alții vor fi cei care se vor ruga cu ferveare sau vor sprijini financiar lucrarea transculturală. Ei vor fi o binecuvântare pentru Biserica locală, în școală, serviciu și în familiile lor.

În concluzie, Biserica va avea de câștigat. De fapt, nu vorbim de un câștig în sensul material al cuvântului, ci de faptul că Împărăția lui Dumnezeu va avea oameni motivați. Câțiva dintre aceștia ar putea deveni misionari în alte părți ale lumii sprijiniți de Biserica de acasă. Aceștia vor deveni extensia Bisericii din România până la marginile pământului.

¹²² Corneliu Boingeanu, *Dogmatic Reference, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University*, Editura Universitară București, 2009, capitolul, *Flacăra Misiunii Mondiale*, București, 2005, pag. 202-203

¹²³ Kevin Deyoung & Greg Gilbert, *What is the mission of the church?* Crossway, Weathon, Illinois, 2011, 241-243

¹²⁴ Matei 10:28.

Conform statisticilor¹²⁵ OCI România, în cele 42 de județe din țara noastră, în 2010 existau 1434 de biserici evanghelice (baptiste, penticostale, Creștine după Evanghelie și independente). Ne putem imagina dacă fiecare biserică din acestea ar trimite în fiecare an măcar trei tineri în misiune pe termen scurt? Mai mult de 4300 de tineri ar putea fi implicați în misiune pe termen scurt. Aceștia se vor întoarce acasă mai motivați pentru lucrarea lui Dumnezeu. Ei vor susține logistic, în rugăciune și financiar lucrarea locală, dar unii vor decide să se întoarcă în câmpul de misiune, pe termen lung.

Sau dacă fiecare biserică de minim 50 de membri ar avea ca strategie să trimită un singur misionar în misiune peste hotare, România ar putea instrui și trimite cel puțin 1400 de misionari anual. Este regretabil faptul că în acest moment vorbim de un număr relativ mic¹²⁶ de misionari răspândiți în toată lumea.

Un alt aspect esențial este organizarea conferințelor și prezentărilor de misiune unde se pot face cunoscute nevoile de misiune și posibilitățile de slujire pe termen scurt și lung. În timpul unor astfel de prezentări, credincioșii pot fi informați și încurajați să se implice.

2.4. Instruire pentru misiune

Cursul Kairos¹²⁷ este o resursă deosebită și o mare binecuvântare pentru bisericile din România. Sunt echipe regionale în București, Sibiu, Timișoara și Suceava care sunt gata să vină în Biserici și să organizeze un astfel de curs de misiune pentru toți cei interesați! Kairos oferă răspuns la întrebări precum:

- Care este stadiul evanghelizării lumii?
- Cum arată o biserică cu adevărat biblică?
- Ce este o mișcare de plantare de biserici?
- Cum putem duce Evanghelia popoarelor cel mai puțin evanghelizate?
- Ce înseamnă cultura unui popor?
- Cum putem face față provocărilor culturale?
- Care este rolul meu și al bisericii mele în planul răscumpărător al lui Dumnezeu?
- Ce putem învăța din lecțiile istoriei și în special din istoria Europei?

Kairos conține manualul cursului care accentuează cele patru aspecte esențiale ale misiunii: baza biblică a misiunii, istoria misiunii, strategia de îndeplinire a Marii Însărcinări și considerații

¹²⁵ <http://www.oci.ro/statistici/> accesat 4 iulie 2015, 17:40.

¹²⁶ OCI, cu ocazia Peniel 2010, a organizat o statistică a misionarilor plecați din România. La acel moment vorbim de aproximativ 200 de români în misiune transculturală.

¹²⁷ <http://www.oci.ro/ce-facem/cursul-kairos/> accesat 4 iunie, 2015, ora 18:05.

culturale. Mai cuprinde închinare și mesaje devoționale, rugăciune pentru grupurile etnice ne-evangelizate, prezentări video și PowerPoint, foi de lucru discuții în grupuri mici și aplicații practice. Cursul durează 40 de ore, incluzând timpul de studiu, care pot fi împărțite în mod diferit: 5 zile intensiv, 3 week-end-uri sau vineri seara și sâmbătă seara, 9 întâlniri de 2 ore și 30 de minute.

Un alt curs prin care credincioșii pot fi instruiți și trimiși în misiune este **Centrul Român de Studii Transculturale**¹²⁸. Procesul de instruire se întinde pe o perioadă de doi ani, forma învățământ de zi, cursuri bloc de 1-2 săptămâni. De-a lungul celor doi ani, cursanții au posibilitatea, printre altele să studieze: Istoria și teologia misiunii, Introducere în islam, Slujire în context musulman, Comunicare transculturală, introducere în Hinduism și alte religii orientale.

Școala de Misiune Kairos¹²⁹ este o altă sursă importantă în pregătirea și trimiterea de misionari. Agenția Kairos asigură instruirea teoretică și practică a candidaților pentru misiunea transculturală. Oferă un cadru propice creșterii spirituale, acumulării de cunoștințe necesare misiunii transculturale și asigură un mediu în care studenții să aibă ocazia să experimenteze viața de misiune cu tot ce implică aceasta. Școala de Misiune echipează și formează oameni care au primit o chemare specială pentru misiunea transculturală din partea lui Dumnezeu și s-au hotărât să se dedice extinderii Împărăției lui Dumnezeu până la marginile pământului.

Purtătorii de Făclie (PDF) dispune de o **Spring Mission Bible School (SMBS)**. SMBS are patru obiective:

- **Studierea Bibliei** - Studiarea Bibliei atât pe cărți, cât și pe subiecte specifice, pentru a înțelege clar cum Isus, Salvatorul și Domnul nostru trăiește în noi și vrea prin noi să-și îndeplinească scopul, în vederea salvării până la marginile pământului.
- **Comunicarea Transculturală** - Pregătire pentru comunicarea transculturală a Evangheliei. Cunoștințele teoretice vor fi însoțite de exerciții de interacțiune practică, atât la centrul PdF, cât și în diferite contexte culturale.
- **Învățare prin experiență** - Învățare prin experiență pentru dezvoltare intelectuală, spirituală și socială.
- **Dezvoltare Spirituală** - Consiliere pentru dezvoltare spirituală și personală, dar și pentru a înțelege chemarea la slujire.

În fine, vom menționa Fundația OM România care oferă anual peste 170 de posibilități de slujire pe termen scurt și peste 200 de posibilități de slujire pe termen lung în 112 țări. În țara noastră OM coordonează un program de instruire **Missions Discipleship Training Eastern European Extreme** (MDTE3), unde credincioșii români și străini au posibilitatea să învețe limba engleză, să

¹²⁸ <http://crst-ct.ro/pregatire/pregatirea-teoretica/> accesat 4 iunie, 2015, 18:17.

¹²⁹ <http://www.agentiakairos.ro/scoala-de-misiune/> accesat 4 iunie, 2015, 18:30.

fie instruiți în plantare de biserici și pot primi o imagine de ansamblu a principalelor religii ale lumii (introducere în Ortodoxism, Islam, Hinduism și Budism). Timp de cinci luni intensiv, viitorii misionari au posibilitatea să fie mentorați, să primească sfaturi și pregătire adecvată pentru țara sau câmpul de misiune corespunzător.

Concluzie

În acest moment fiecare din cultele protestante și neoprotestante are cel puțin o instituție de învățământ teologic. Dacă măcar cultele afiliate Alianței Evanghelice ar introduce în curriculum didactic obligativitatea participării studenților la o experiență transculturală pe termen scurt, de-a lungul unui an, țara noastră ar putea avea câteva zeci de călătorii misionare, acumulând sute de viitori pastori, diaconi sau prezbiteri. *Școlile noastre teologice trebuie să se așeze pe coordonatele misiunii creștine dacă doresc să împlinească rolul 'robului' în generația contemporană. Bobul de muștar al misiunii eclesiale va răsări dintre ruinele contemporaneității aducând cu sine nu doar faima unei orientări academice corecte dar și gloria unui Dumnezeu suveran care-și duce la îndeplinire propria Sa agendă de lucru indiferent de circumstanțe*¹³⁰.

Așa cum se vede, România nu duce lipsă de posibilități de instruire sau de organizații de misiune care au o infrastructură și o pregătire adecvată. Cu o asemenea bogăție neexploatăată, cu un potențial uman enorm, Biserica din România poate influența lumea la nivel global. Am putea vedea vieți și comunități transformate dacă s-ar căuta mai intenționat ca măcar jumătate din bisericile care au minim 50 de membri (1434 de biserici), ar încerca să trimită un misionar pe an. Atunci România ar putea trimite cel puțin 700 de misionari în alte părți ale lumii și mai mult de 7000 în următorii zece ani.

În această situație, înțelegem mai bine ce s-a întâmplat în Capernaum: *Când a văzut gloatele, I s'a făcut milă de ele, pentru că erau necăjite și risipite, ca niște oi cari n'au păstor. Atunci a zis ucenicilor Săi: „Mare este secerișul, dar puțini sînt lucrătorii! Rugați dar pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Lui.”*¹³¹

¹³⁰ Corneliu Boingeanu, *Dogmatic Reference, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University*, Editura Universitară București, 2009, capitolul *Misiunea Creștină Între Teorie și Practică*, București, Martie 2005, pag.153.

¹³¹ Matei 9:36-38.

Concluzii

Mi-am propus prin lucrarea de față să prezint câteva principii pragmatice de confirmare a misiunilor transculturale din momentul chemării personale pentru misiune și până la momentul pensionării.

Motivul alegerii abordării unei astfel de subiect a fost determinat de faptul că Biserica Evanghelică din România, cu precădere cultele protestante și neoprotestante, neavând o istorie a misiunii, atunci nu are nici o metodologie adecvată trimerii de misionari transculturali.

În primul capitol am reliefat faptul că misiunea transculturală este o chemare biblică, teologică, care este prezentă pe paginile Sfintei Scripturi: de la Genesa, din momentul căderii, prin Pentateuh, cărțile profetice, cele istorice, poetice și mai departe în Noul Testament prin Evangheliile, Epistole, Faptele Apostolilor și Apocalipsa. Acestea sunt documente misionare care au motivat misiunii în istoria Bisericii.

Pentru o înțelegere mai aprofundată a momentului în care trăim, am prezentat succint trezirile spirituale care au avut loc secolul trecut și modul în care aceste treziri din America Latină, Asia sau Africa de Sud ne influențează misiologia de secol XXI. Trăim o schimbare de paradigmă misiologică unde misiunii nu mai sunt exclusiv din Vest sau Nord, sunt preponderent asiatici, africani, latino sau est europeni. Nu înseamnă că țările cu tradiție misionară (Statele Unite, Anglia, Elveția, Olanda, Germania sau țările scandinave) nu mai sunt implicate în misiune, dar datorită mișcărilor de misiune emergente (Emerging Mission Movement), numărul evanghelicilor a crescut, și aceasta a adus mai multă culoare misiunii postmoderne. Trezirile spirituale din America Latină, Asia, Africa și Europa de Est la care se adaugă tranziția demografică, odată cu posibilitățile relativ ieftine și rapide de transport, au adus noua populație evanghelică în Europa secularizată.

Islamizarea Europei este un alt aspect important al continentului. Din motive financiare, prin căsătorie, trafic sau refugiere din zonele de conflict putem observa o Islamizare a Europei. În timp ce Europa post creștină este sedusă de materialism, numărul mare de musulmani în Europa reprezintă o provocare sau o oportunitate pe care Biserica nu o poate pierde. Tind să cred că vorbim de o mare posibilitate de a predica Evanghelia celor care în mod natural nu ar fi putut să o audă în țările lor, dacă ne referim la țările unde creștinismul este interzis. Așa se explică existența bisericilor în Europa unde sunt deopotrivă iranieni, azeri, nord africani, pakistanezi și sud americani sau filipinezi care au adus cu ei Evanghelia.

O altă notă neobișnuită este numărul mare de biserici evanghelice românești în țară (5500) și cele din diaspora europeană (aproximativ 300). Bisericile formate din emigranți sunt o binecuvântare predicând Evanghelia altor români, localnicilor, dar și altor străini. Românii au plecat din motive financiare sau pentru o viață mai bună, dar acolo unde au rămas și-au format propriile biserici.

În acest context istoric, geografic și spiritual ne întrebăm ce rol poate juca Biserica din România? În accepțiunea în care Biserica răspunde chemării pentru a trimite misionari în alte țări aceștia au nevoie de câteva elemente care aparțin perioadei premergătoare plecării. Mai presus de toate, Biserica trebuie să înțeleagă un lucru elementar: *misiunea creștină nu este, așa cum se percepe frecvent, un „copil adoptat” al teologiei creștine, ci este cel mai natural rezultat al oricărui demers teologic. Ba mai mult, misiunea constituie matricea formativă a teologiei creștine. Astfel că, din această perspectivă epistemologică se poate afirma că teologia creștină ori este misionară în conținut ori nu este teologie de loc*¹³².

Chiar dacă viitorul misionar are pregătire teologică, dacă este interesat să plece în misiune, atunci va avea nevoie de un alt gen de instruire și de o colaborare foarte bună între biserică și organizația de misiune. Odată ajuns în câmpul de misiune, misionarul are nevoie să înțeleagă că trebuie să se adapteze culturii gazdă și să învețe limba. Odată aprofundate aceste două elemente cheie el va fi capabil să contextualizeze Evanghelia.

Odată împlinit acest proces de pregătire, misionarul va avea nevoie de grijă pastorală oferită de echipa cu care slujește, de biserica locală (ceea ce este puțin probabil), dar și de biserica de acasă, sau biserica mamă. Au fost prezentate în această direcție etapele emoționale ale unui misionar, dar și modul în care echipa de sprijin a bisericii de-acasă se poate implica.

În ultimul capitol, am încercat să prezint situația bisericilor din România și din diaspora. Comparativ cu alte țări europene, Biserica din România păstrează încă un standard etic înalt, teologia nu este compromisă, sunt mulți lideri de biserici foarte bine pregătiți academic, și există școli biblice pentru fiecare denominațiune. Cu acest bogat bagaj spiritual, social și chiar economic, cred că se poate ca Biserica Evanghelică din România să aibă un impact misiologic global.

Dacă numai jumătate din bisericile evanghelice cu peste 50 de membri ar trimite un misionar pe an, am putea vedea mai mult de 7000 de misionari români pe câmpul de misiune. Dacă fiecare credincios ar participa pe an cu numai 2€, bugetul de misiune ar depăși două milioane de euro – suficient pentru recrutarea, instruirea, trimiterea și grija pastorală a misionarilor români.

¹³² Corneliu Boingeanu, *Dogmatic Reference, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University*, Editura Universitară București, 2009, capitolul *Misiunea Creștină Între Teorie și Practică*, București, Martie 2005, pag. 137.

Evident că aspectul rugăciunii este esențial. Sunt deja biserici în România care petrec timp în rugăciune pentru Biserica persecutată, pentru misionari și nevoile lor. Motivarea a peste 5000 de biserici din România și altor câteva sute din diaspora românească ar schimba fața misiunii la nivel global.

Ceea ce este esențial în aceste aspecte ar fi dorința de resuscitare Alianței Evanghelice a unui efort sinergic al cultelor evanghelice precum și dorința sinceră de colaborare. Posibilele impedimente rămân și acestea trebuie depășite: politica, interesul denominațional sau al cultului, materialismul sau o listă cu priorități unde misiunea are un loc secundar.

Trebuie să credem în același timp în suveranitatea lui Dumnezeu care are grijă de Biserica lui, care ține în mână lui universul și, prin urmare, Biserica din România. Rămân rugăciunile și dorința multora de a vedea Biserica română una din țările care vor oferi resurse popoarelor în nevoie.

Bibliografie

1. Biblia
2. Dicționarul Explicativ al Limbii Române, Editura Univers Enciclopedic, ediția a doua București 1996.
3. Boingeanu, Corneliu, *Dogmatic Reference*, Essays presented at London School of Theology, Belfast Bible College and Bucharest University, Editura Universitară *Flacăra Misiunii Mondiale*, București, 2009.
4. Beman Larry -*The Roma of Europe* - Class Study Resource by Dee Dee Azhikakath, United Methodist Women, New York, 2013
5. Barnett Betty J. - *Friend Raising* – Second Edition, Published by YWAM, Seattle, Washington, 2003.
6. Bosch David J., *Transforming mission, Paradigm Shift in Theology of Mission*, Orbis Books, Maryknoll, New York, 1994
7. Dillon William P., A practical guide to raising support. People raising, Moody press, Chicago, 1984.
8. Deyoung, Kevin & Gilbert, Greg, *What is the mission of the church?* Crossway, Wheaton, Illinois, 2011.
9. Engqvist, Bertil în *Global Missiology for the 21st Century*, Edited by William D. Taylor, Baker Academic, Michigan, 2000.
10. Foyle, Marjory F., *Răniți în bătălie*, Editura Agape, Suceava, 2012.
11. Greenlee, David, *Global Pasion*, Authentic Lifestyle, 2003.
12. Hanock, Ian. "Romanies and the Holocaust: A Reevaluation and an Overview", publicat în Stone, D. (ed.) *The Historiography of the Holocaust*. Palgrave, Basingstoke, New York, 2004.
13. Johnstone, Patrick J., *Operation World*, 21st century, , ed. Biblica (Carlisle, UK, Paternoster, 2001.
14. Jordan, Peter, *Re-Entry, Making the transition from missions to life at home*, YWAM Publishing, Seattle, 1992.
15. Klaubel, Martin I. and Manetsch Scott M., *The great commission, Evangelicals and the History of World Missions*, Nashville, 2008.
16. Meroff, Deborah, *Europe: Restoring Hope*, Authentic, published by Special Projects Linz, Austria, 2011.
17. Moreu Scott A., Garry R. Corwin, Gary B. McGee, *Introducing World Missions, A Biblical, Historical and Practical Survey*, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan, 2004.
18. Hattaway, Paul, *Back to Jerusalem, Three chinese church leaders*, Piquant, Carlisle, 2004.
19. Richardson, Don, *Copilul păcii*, Editura Casa Cărții, Oradea, 2013.
20. Shaw, Mark, *Global Awakening, How 20th – Century Revivals Triggered a Christian Revolution*, IVP Academic, Illinois, 2010.

21. Smith Oswald J.– *Provocarea Misiunilor*, Editura Aqua Forte, Cluj, 1993
22. Taylor William D. - *Global Missiology for the 21st Century*, Edited by, Baker Academic, Michigan, 2000.
23. Terry John Mark, Ebbie Smith and Justive Anderson, *Missiology, An Introduction of the Foundations, History and Strategies of World Missions*, Bradman and Holman Publisher, Nashville, Tennessee, 1998.
24. Wilson Myles, *A dăruie pentru Împărăție*, Editura Aqua Forte Cluj-Napoca, 2014.

SURSE ELECTRONICE

<http://humantraffickingsearch.net/>
<http://www.fes.sk/file/398/Publikation%20im%20PDF-Format.pdf>,
<http://www.migrationpolicy.org/programs/mpi-europe>
<http://spaniaevangelica.com>
<http://www.worldometers.info/world-population/>
<http://www.tntware.com/tntmpd/>
http://exchristian.net/images/wagner_modified_houts.pdf
<http://www.pray-ap.info/>
<https://www.opendoors.org/>
http://joshuaproject.net/resources/articles/10_40_window
<http://www.triumphch.org/632682.ihtml>,
<http://discpersonalitytesting.com/>, <http://www.discprofiles4u.com/pages/Free-DiSC-Profile-Handouts.html>
<http://www.belbin.com/>
<http://www.leadershipsolutions.co.nz/>
<http://www.insse.ro/cms/ro/content/populatia-rezidenta-si-numarul-estimat-de-emigranti>,
www.spaniaevangelica.wordpress.com,
<http://www.pray-ap.info/>
<https://www.opendoors.org/>
http://joshuaproject.net/resources/articles/10_40_window /
<http://www.oci.ro/statistici/>
<http://www.oci.ro/ce-facem/cursul-kairos/>
<http://crst-ct.ro/pregatire/pregatirea-teoretica/>
<http://www.agentiakairos.ro/scoala-de-misiune/>
<https://www.pdf.ro/ro/scoala-biblica/descriere-curs/>

APENDIX

Foto

APENDIX 1

Formular de Aplicare

Misiune pe Termen Lung

Te rugăm citești toate informațiile de mai jos și răspunde la TOATE întrebările!

- Ești interesat/ă în mod special de o anumită țară sau vapor OM? Care?
- Dacă ai mai multe preferințe, care este ordinea? 1. 2. 3.
- Sunt disponibil/ă de la data de: _____ până la data de _____
- Prefer să încep în: ☐ Ianuarie sau ☐ August

A. DETALII PERSONALE

Nume: Prenume:

Prenume 2: Data nașterii: / / Sex: ☐ M ☐ F

Adresă curentă: Țara: Cod Poștal:

Adresă permanentă (dacă diferă): Țara: Cod Poștal:

Telefon:

Email:

Stare civilă:

☐ Singur

☐ Relație serioasă

☐ Logodit (Din Data de: _____)

☐ Căsătorit (Din Data de: _____)

☐ Văduv (Din Data de: _____)

☐ Divorțat (Din Data de: _____)

☐ Despărțit (Din Data de: _____)

☐ Recăsătorit (Din Data de: _____)

Numele întreg al soțului/soției:

Numele copilului 1: **Data nașterii:** / / **Sex:** ☐ M ☐ F

Numele copilului 2: **Data nașterii:** / / **Sex :** ☐ M ☐ F

Numele copilului 3: **Data nașterii:** / / **Sex :** ☐ M ☐ F

Dacă sunteți în proces de aplicare pentru pașaport, vă rugăm completați pe cât posibil, ca să putem începe procesul de aplicare. Puteți trimite restul de informații ale pașaportului mai târziu.

Numele întreg ca în pașaport:

Numărul pașaportului: _____ **Naționalitatea:**

Locul nașterii: _____ **Locul eliberării:**

Data eliberării: / / **Data expirării:** / /

B. DETALII DESPRE FAMILIE

Numele părinților / sau a tutorelui legal:

Adresă: Țara: Cod Poștal:

Telefon: **Email:**

Ce părere au ei despre intrarea ta în OM?

Ar trebui să le trimitem un pachet informativ despre OM?

Numele persoanei de contact în caz de urgență:

Adresă: Țara: Cod Poștal:

Telefon:

Email:

C. DETALII DESPRE EDUCAȚIE & OCUPAȚIA PRECEDENTĂ

Ocupația curentă:

Educație/calificare:

Te rugăm să atașezi și CV-ul curent la acest email.

Câte limbi cunoști? (F – pentru fluent, C - Conversațional, P – Puțin / numai fraze)

LIMBA	VORBIT F/C/P	CITIT F/C/P	SCRIS F/C/P

D. DETALII DESPRE CREDINȚA ȘI MĂRTURIA TA

- Explică pe scurt cine crezi că este Isus și de ce a venit pe pământ?
- Cum ai explica cuiva pe scurt ce înseamnă mântuirea și ce ar trebui să facă pentru a fi salvat?
- Care este opinia ta despre Biblie? Unii oameni o văd ca pe o colecție de mituri sau material interesant de istorie. Alții o văd ca inspirată de Dumnezeu. Care este convingerea ta și **de ce**?
- Cât de mult ai citit din Biblie?
- În Ioan 14:6 Isus spune „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.” Cum crezi că se aplică acest verset astăzi într-o lume multiculturală, unde mulți oameni au alte credințe sau nu au credință deloc?
- Ce crezi că se întâmplă cu cineva care moare fără a fi venit la credința în Isus Hristos?
- Cum ai defini “Misiunea Creștină”?
- De când ești creștin/ă? Scrie pe scurt mărturia ta în care să relatezi CUM și CÂND ai devenit Creștin/ă.
- Care a fost cel mai mare impact pe care l-ai avut ca și creștin/ă în ultimii ani?

Biserica frecventată curent:

- Denominațiunea:
- Numele pastorului:
- Adresa Bisericii: Țara: Cod Poștal:
- Telefon Fix: Mobil: Email: Website:
- În ce fel ai fost implicat/ă în Biserică și pentru cât timp?
- Care sunt motivele pentru care ai aplicat pentru OM și domeniul specific în care ai vrea să slujești?
- Te rugăm să precizezi preferințele tale pentru lucrare (Evanghelizare; Administrație; Lucrarea cu copiii; etc):

E. DETALII DESPRE RELAȚIA CU OM

Experiențe precedente cu OM:

A) PROIECT: _____ Locație (Țară/Oraș): _____

Data: / / Cât timp: _____ Rol: _____

B) PROIECT: _____ Locație (Țară/Oraș): _____

Data: / / Cât timp: _____ Rol: _____

C) PROIECT: _____ Locație (Țară/Oraș): _____

Data: / / Cât timp: _____ Rol: _____

F. DETALII DESPRE ALTE EXPERIENȚE MISIONARE

Experiențe precedente în misiune:

A) PROIECT: _____ Locație (Țară/Oraș): _____

Data: / / Cât timp: _____ Rol: _____

B) PROIECT: _____ Locație (Țară/Oraș): _____

Data: / / Cât timp: _____ Rol: _____

Ai fost vreodată respins/ă de altă organizație misionară?

☐ Nu ☐ Da (care organizație, când și de ce ai fost respins/ă?)

G. ALTE DETALII

Ai carnet de șofer? ☐ Nu ☐ Da

Numărul permisului: _____ Data expirării: _____ De cât timp: _____

Aveți datorii și/sau angajamente financiare? ☐ Nu ☐ Da

Te rugăm să dai detalii:

Cum ai auzit pentru prima oară de OM? (nume, loc și dată)

Luați serios în considerare misiunea pe termen lung? Vă rugăm dați detalii:

Mulțumim!

Înțeleg că datele mele personale vor fi trimise și altor persoane relevante în procesul de aplicare în interiorul OM. Sunt de acord ca datele mele personale să fie dezvăluite părților implicate (inclusiv biserica de care sunt trimis/ă), atunci când este necesar pentru sănătatea și siguranța mea și a celor din jurul meu. Înțeleg că OM se angajează să păstreze datele mele personale confidențiale conform cu Legea în vigoare. Înțeleg că este posibil ca OM să îmi respingă cererea de aplicare prin motive care îmi vor fi comunicate în scris.

Nume Prenume (Semnătură): _____ Data: _____

Apendix 2

Formularul 2

Istoric medical

CONFIDENȚIAL

Răspunsurile date la următoarele întrebări vor fi tratate **cu cea mai mare confidențialitate** și vor fi citite doar de cei care sunt în mod direct nevoiți să le știe.

Orice informație relevantă care te poate afecta atât pe tine, cât și lucrarea sau echipa, în timpul petrecut pe câmpul de misiune, va trebui transmisă viitorului tău lider.

Te rugăm să răspunzi la fiecare întrebare și să fii sincer/ă. Răspunsurile oneste ne vor ajuta să te înțelegem mai bine și să te ajutăm în caz de nevoie!

Mulțumim!

Nume Prenume:

Înălțime: _____ cm Greutate: _____ kg

Culoarea părului: _____ Culoarea ochilor: _____

Etnie: _____

Data nașterii: / / Locul nașterii: Ai fost adoptat/ă? ☐ Nu ☐ Da

A. ISTORIC MEDICAL AL FAMILIEI

Menționează câteva din problemele de sănătate ereditare sau apărute frecvent în familie:

B. ISTORIC MEDICAL PERSONALĂ

Grupa de sânge _____ Poți ochelari / lentile de contact? ☐ Nu ☐ Da

Mergi la control stomatologic regulat? _____ Data ultimei verificări: / /

Ai control oftalmologic regulat? _____ Data ultimei verificări: / /

Suferi de vreo alergie la medicamente sau orice altceva (praf, chimicale, etc)? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii (care sunt efectele secundare?):

Ai vreo restricție alimentară? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

Ai vreo alergie alimentară sau vreun aliment pe care trebuie să îl eviți? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

Ai suferit în trecut vreo boală sau accidentare mai serioasă? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii despre când a început boala (sau data accidentului), durata spitalizării / tratamentului, tratament & condiție prezentă:

Ai fost imunizat/ă pentru:

☐ Rubeolă ☐ Variolă ☐ BCG Vac. ☐ Polio ☐ Holeră ☐ Tetanic

☐ Hepatita B ☐ Gripă ☐ Difterie ☐ Tifos ☐ Hepatita A

☐ Pertussis ☐ Pojar ☐ Febră tifoidă Alta: _____

Bifează căsuța roșie dacă ai suferit de următoarele boli, și căsuța albastră dacă încă sunt prezente în momentul de față:

☐ ☐ Anemie ☐ ☐ Astm ☐ ☐ Probleme cu spatele

☐ ☐ Cancer ☐ ☐ Convulsii ☐ ☐ Diabet

☐ ☐ Flashback - Droguri ☐ ☐ Epilepsie ☐ ☐ Leșin

☐ ☐ Oboseală Cronică	☐ ☐ Tensiune arterială	☐ ☐ Hepatită
☐ ☐ Hipoglicemie	☐ ☐ Leucemie	☐ ☐ Migrene
☐ ☐ Febră reumatică	☐ ☐ Ulcer gastric	☐ ☐ Probleme cu tiroida
☐ ☐ Tuberculoză	☐ ☐ Boală venerică	☐ ☐ Altele: _____

Dacă ai bifat vreo căsuță de mai sus, te rugăm să dai detalii despre data declanșării, tratament și condiția prezentă:

Folosești în prezent vreun medicament? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, scrie numele, doza și motivul:

Ai suferit vreodată de oboseală cronică, epuizare sau alte boli pe bază de stres?

☐ Nu ☐ Da Dacă da, te rugăm să dai detalii despre data declanșării, tratament și condiția prezentă:

Ai alte motive de îngrijorare în privința sănătății tale? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii despre data declanșării, tratament și condiția prezentă:

Este posibil să fi fost expus/ă sau să fi contractat SIDA?

☐ Nu ☐ Da Dacă da, explică:

Suferi de vreo dizabilitate fizică? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

C. STIL DE VIAȚĂ

Fumezi? ☐ Nu ☐ Da Dacă da, câte țigări pe zi?

Consumi alcool? ☐ Nu ☐ Da Dacă da, cât?

☐ Zilnic ☐ Săptămânal ☐ ocazional

Ai avut probleme cu dependența de alcool? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Ești dispus/ă să renunți la țigări / alcool?

☐ Nu ☐ Da

Ai folosit vreodată droguri? (ex. Cannabis, Opiu, Amfetamine, LSD, Ecstasy, Cocaină, Heroină, Etnobotanice sau alte droguri)?

☐ Nu ☐ Da

Dacă da, ce drog și cât timp a trecut de atunci?:

Câtă cofeină consumi pe zi?

Cafea: _____

Ceai: _____

Cola: _____

Ciocolată: _____

Altele: _____

Describe obiceiul de alimentație: Curent Trecut

În general sănătos (3 mese pe zi & minimum de fast-food) ☐ Nu ☐ Da ☐ Nu ☐ Da

Dietă frecventă ☐ Nu ☐ Da ☐ Nu ☐ Da

Lipsă de apetit frecventă ☐ Nu ☐ Da ☐ Nu ☐ Da

Mâncat în exces ☐ Nu ☐ Da ☐ Nu ☐ Da

Anorexie ☐ Nu ☐ Da ☐ Nu ☐ Da

Bulimie ☐ Nu ☐ Da ☐ Nu ☐ Da

Te consideri o persoană:

Subnutrită: ☐ Nu ☐ Da

Sănătoasă: ☐ Nu ☐ Da

Supraponderală: ☐ Nu ☐ Da

Obeză: ☐ Nu ☐ Da

Greutatea ta actuală este un motiv de îngrijorare? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Cum dormi?

În general am un somn bun și dimineața mă trezesc odihnit/ă : ☐ Nu ☐ Da

În general adorm greu: ☐ Nu ☐ Da

În general am coșmaruri: ☐ Nu ☐ Da

În general mă trezesc noaptea: ☐ Nu ☐ Da

În general mă trezesc mai repede decât ar trebui: ☐ Nu ☐ Da

În general dimineața mă trezesc extenuat: ☐ Nu ☐ Da

D. ISTORIC PSIHOLÓGIC ȘI EMOTIÓNAL

Te rugăm să evaluezi temperamentul tău astfel:

Numerotează pentru căsuță: 1-*niciodată*; 2-*rare*; 3-*câteodată*; 4-*de obicei*.

..... Impulsiv	 Foarte sensibil	 Nervos	 Calm
..... Delăsător	 Introspect	 Timid	 Anxios
..... Schimbător	 Conștient	 Agresiv	 Vesel
..... Optimist	 Încrezător	 Iritabil	 Entuziast
..... Dominant	 Depresiv	 Indiscret	 Încăpățânat
..... Critic	 Prea serios	 Sociabil	 Cu simțul umorului

Dacă ai fobii, care sunt acestea?

Aceste fobii intervin în viața ta de zi cu zi? Te împiedică să faci lucruri pe care ți-ai dori să le faci? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică :

Ai avut vreodată probleme cu: Curent

Trecut

Stres: ☐ Nu ☐ Da

☐ Nu ☐ Da

Anxietate: ☐ Nu ☐ Da

☐ Nu ☐ Da

Depresie: ☐ Nu ☐ Da

☐ Nu ☐ Da

Altă problema psihologică sau emoțională? ☐ Nu ☐ Da

☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică natura problemei, data și situația curentă:

Ai fost vreodată trimis la un:

Psiholog: ☐ Nu ☐ Da Psihiatru: ☐ Nu ☐ Da Consilier: ☐ Nu ☐ Da

Ai discutat vreodată despre problemele de mai sus cu un:

Medic de Familie: ☐ Nu ☐ Da

Psiholog: ☐ Nu ☐ Da

Psihiatru: ☐ Nu ☐ Da

Consilier: ☐ Nu ☐ Da

Pastor: ☐ Nu ☐ Da

Ai primit medicație? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, care a fost numele și doza prescrisă?

Ai fost vreodată admis/ă la o unitate psihiatrică? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Ai avut vreo tentativă de suicid sau de auto-rănire? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Ai fost vreodată martor sau ai experimentat o situație traumatizantă sau dureroasă?

☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Ai fost vreodată abuzat/ă (fizic, sexual, domestic sau în alt mod)? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, dă orice informație relevantă:

Ai primit consiliere în privința acestui abuz? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

De câtă vindecare emoțională ai avut parte? Notați un scor între 1

(nevindecat / încă lupt să fac față) și 10 (vindecat / urmări rezolvate):

E. SEXUALITATEA

Orientare sexuală:	Curent	Trecut
Heterosexual:	☐ Nu ☐ Da	☐ Nu ☐ Da
Tendințe homosexuale:	☐ Nu ☐ Da	☐ Nu ☐ Da
Homosexual:	☐ Nu ☐ Da	☐ Nu ☐ Da
Bi-sexual:	☐ Nu ☐ Da	☐ Nu ☐ Da

Ai fost vreodată implicat/ă într-o relație homosexuală? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Ai fost vreodată îngrijorat/ă cu privire la sexualitatea ta? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Ai, sau ai avut vreodată, probleme cu pornografia? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

F. RELAȚIILE FAMILIARE

Părinții tăi sunt:

a) Căsătorii și fericiți:	☐ Nu ☐ Da	Câți ani aveai când s-a întâmplat
b) Despărțiți:	☐ Nu ☐ Da	_____
c) Divorțați:	☐ Nu ☐ Da	_____
d) Văduvi: mama/tata?	☐ Nu ☐ Da	_____
e) Recăsătorii: mama/tata?	☐ Nu ☐ Da	_____
f) Decedați: mama/tata?	☐ Nu ☐ Da	_____

Dacă ai răspuns DA la vreuna din ultimele întrebări, ce impact a avut asupra ta și a familiei evenimentul respectiv?

Consideri că ai avut o copilărie fericită și liniștită? ☐ Nu ☐ Da

Dă un scor între 1 (foarte nefericită) și 10 (foarte fericită) și comentează în două sau trei propoziții:

Crezi că copilăria ta a fost o pregătire bună pentru viața de adult? ☐ Nu ☐ Da

Dă un scor între 1 (nu) și 10 (da) și comentează în două sau trei propoziții:

G. VIAȚA PROFESIONALĂ

Dacă NU ai atașat CV-ul deja, completează mai jos toate angajările cu data și durata timpului pentru fiecare slujbă în parte:

_____	De la: _____	La: _____
_____	De la: _____	La: _____
_____	De la: _____	La: _____
_____	De la: _____	La: _____

Ți s-a cerut vreodată să părăsești vreo slujbă / școală? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explică:

Describe relația curentă cu prietenii și colegii de muncă / școală:

H. ALTELE

Ai fost vreodată implicat/ă în activități oculte, ca ghicitul, cărți de tarot, vrăjitorii etc., sau în orice altă formă de închinare satanică sau spiritism? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

Ai mai fost implicat/ă activ în orice altă religie? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

Ai comis vreo crimă sau orice act de violență? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

I. PENTRU NECĂSĂTORIȚI

Ai trăit vreodată departe de casa părinților? ☐ Nu ☐ Da

(Asta ar trebui să includă școală, liceu, facultate sau dacă ai locuit singur/ă pe cont propriu)

Dacă da, când și unde? Pentru cât timp?

Ai făcut față: ☐ bine ☐ destul de bine ☐ nu atât de bine

Te rugăm să dai detalii:

Ai mai locuit vreodata și cu altcineva, în afară de familie? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, cât de bine ai făcut față? Pe o scară de la 1 (cel mai rău) la 10 (cel mai bine):

Te rugăm să dai detalii:

Cum te-ai simți să trăiești într-un mediu organizat, unde alții îți organizează timpul și nu tu însuși?

Ai fost vreodată implicat/ă într-o relație sexuală? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, care a fost natura relației și când a avut loc:

Sunteți implicat acum într-o relație serioasă? ☐ Nu ☐ Da

Te rugăm să dai detalii:

Cum te simți ca și celibatar?

Ce părere ai despre politica OMului, care nu permite o relație specială în primele 12 luni?

Ce părere ai despre conviețuirea într-un mediu unde socializarea cu sexul opus este limitată?

J. PENTRU CUPLURILE CĂSĂTORITE

Data căsătoriei: / /

Sunteți la prima căsătorie? ☐ Nu ☐ Da (Dacă nu, vă rugăm să completați secțiunea K sau L)

Aveți copii? ☐ Nu ☐ Da

Detalii despre sarcină/sarcini:

Așteptați un copil la acest moment? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, în ce stadiu sunteți?

Au fost sau sunt probleme?

Ce scor ați oferi relației voastre de căsătorie?

1 (săracă / are nevoie de atenție) sau 10 (minunată / foarte satisfăcătoare)

Există probleme din trecut sau prezent legate de căsătorie, pe care ar fi de folos să le știm?

☐ Nu ☐ Da

Dacă da, vă rugăm să clarificați:

Ați căutat vreodată sfat sau ajutor în privința acestora? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, explicați:

Cum comunicați, ca și cuplu, în special în luarea deciziilor?

Simțiți în mod egal chemarea și pacea în ceea ce privește misiunea? ☐ Nu ☐ Da

Dacă nu, explicați:

K. PENTRU CEI SEPARAȚI SAU DIVORȚAȚI

Data primei căsătorii: / /

Data despărțirii: / /

Data divorțului: / /

Divorțul a avut loc înainte sau după mântuirea ta?

Divorțul a avut loc înainte sau după mântuirea partenerului?

Care au fost circumstanțele divorțului?

Ați avut vreo intenție de a repara căsătoria? ☐ Nu ☐ Da

Dacă nu, de ce? Dacă da, ce ați făcut concret pentru aceasta?

Fostul partener s-a recăsătorit? ☐ Nu ☐ Da

Conducătorul bisericii tale știe despre acest divorț? ☐ Nu ☐ Da

Cum te-a ajutat / sprijinit biserica în acea perioadă?

Crezi că ai abordat în mod adecvat toate emoțiile în legătură cu divorțul?

☐ Nu ☐ Da

Ai copii? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, care sunt responsabilitățile tale cu privire la ei?

Ai mai avut altă relație după divorț sau despărțire? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

Ai mai trecut printr-un alt divorț sau despărțire după prima căsătorie? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

L. PENTRU VĂDUVI

Data căsătoriei: / /

Data văduviei: / /

Te rugăm să comentezi pe scurt circumstanțele:

Cum ai făcut față?

Cum faci față acum?

Ai responsabilități pentru copii cu vârsta sub 18 ani? ☐ Nu ☐ Da

Dacă da, te rugăm să dai detalii:

Din câte sunt sigur, declarațiile din acest formular sunt corecte. Înțeleg că informațiile relevante pot fi transmise liderului OM cu care voi lucra și persoanelor relevante din organizație, și îmi dau consimțământul în această privință. De asemenea, înțeleg că OM îmi poate respinge candidatura la orice moment pe durata procesului, cu angajamentul de a-mi comunica în scris motivația.

Nume Prenume (Semnătură): _____ **Data:** _____

Appendix 3

Formular de Recomandare

(a se completa de Păstorul , Liderul sau Presbiterul Bisericii)

CONFIDENȚIAL

Vă mulțumim pentru răspunsurile dumneavoastră sincere!

Numele candidatului pe care îl recomandați:

Numele Dvs.:

Adresa Dvs.:

Oraș: Cod Poștal Telefon: Email:

Biserica solicitantului:

Bifați una sau mai multe căsuțe, după caz:

1. Relația mea cu candidatul este:

☐ Pastor ☐ Presbiter ☐ Lider de tineret ☐ Lider de părtășie

2. Îl cunosc pe candidat de:

☐ mai puțin de un an ☐ 1-3 ani ☐ 3-5 ani ☐ mai mult de 5 ani

3. Îl cunosc:

☐ foarte bine ☐ destul de bine ☐ nu atât de bine

4. De cât timp este membru în biserica curentă?

5. Credeți că are înzestrări speciale sau realizări deosebite în:

6. Descrieți atitudinea lui față de sexul opus:

☐ sensibilă ☐ jenată ☐ prea familiară ☐ nepotrivită

7. Ați pus la îndoială onestitatea sau integritatea candidatului:

☐ da, de câteva ori ☐ extreme de rar ☐ niciodată

8. Din câte știți, a fost acesta implicat în:

Droguri ☐ da ☐ nu Homosexualitate ☐ da ☐ nu Ocultism ☐ da ☐ nu

9. Vă rugăm să evaluați temperamentalul candidatului (1- niciodată; 2 – foarte rar; 3 – câteodată; 4 –de obicei):

1 Impulsiv	1 Foarte sensibil	1 Nervos	1 Calm
1 Delăsător	1 Introspect	1 Timid	1 Anxios
1 Schimbător	1 Conștiincios	1 Agresiv	1 Vesel
1 Optimist	1 Încercător	1 Iritabil	1 Entuziast
1 Dominant	1 Depresiv	1 Indiscret	1 Încăpățânat
1 Cu simțul umorului	1 Critic	1 Prea serios	1 Sociabil

10. Vă rugăm bifați caracteristicile care îl descriu cel mai bine pe candidat:

☐ Vioi	☐ Neglijent	☐ Conștiincios	☐ Politicos
☐ Nerăbdător	☐ Matur	☐ Popular	☐ Realist
☐ Oarecum plicticos	☐ Gânditor	☐ Pesimist	☐ Ambițios
☐ Cooperativ	☐ Argumentativ	☐ Prietenos	☐ Eficient
☐ Egoist	☐ Harnic	☐ Înțelegător	☐ Oarecum leneș
☐ Minuțios	☐ Visător	☐ Lucrător în echipă	☐ Demn de încredere
☐ Responsabil	☐ Punctual	☐ Calm în circumstanțe dificile	

11. Ce dovezi arată că acesta ar fi un creștin născut din nou? Explicați

12. În ce fel cooperează acesta cu lucrările / misiunile bisericii?

13. Vă rugăm să analizați abilitățile acestuia de lider:

14. Credeți că este potrivit / nepotrivit pentru a lucra cu OM? Explicați:

15. În ce fel, dumneavoastră ca biserică / grup / persoană de suport ați dori să vă asumați responsabilitatea de a susține candidatul? Detaliați pentru cele trei aspecte:

Rugându-vă:

Păstrând contactul cu el pentru a-l încuraja și a avea grijă de bunăstarea lui generală:

Ajutându-l să se reintegreze la întoarcerea de pe câmpul de misiune:

Financiar, cu suma de

...../luna

..... ocazional

16. Comentarii suplimentare:

Nume Prenume (Semnatura):

Data: / /

Apreciam comentariile și rugăciunile dumneavoastră care ne vor ajuta sa luăm cea mai bună decizie cu privire la candidat. Acestea ne vor ajuta, de asemenea, spre o mai bună instruire a celor acceptați. Aceste informații vor rămâne confidențiale și vor fi transmise doar celor din organizația noastră care au nevoie să le știe.

Mulțumim!

Despre Operation Mobilisation

OM își găsește originile în rugăciunile unei gospodine din America. În anii 1950, Dorothea Clapp a început să se roage cu credință pentru elevii din liceul

aflat în localitatea sa. Ea a rugat pe Dumnezeu să atingă lumea prin viața tinerilor. Și Dumnezeu a răspuns rugăciunilor ei.

Fiul doamnei Clapp a dat Evanghelia după Ioan unuia dintre elevi, care ulterior și-a predat viața Domnului la o întâlnire a lui Billy Graham. Tânărul acela se numea George Verwer, fondatorul și directorul internațional OM.

La facultate, George împreună cu doi prieteni se întâlneau regulat pentru rugăciune. S-au simțit împovărați de nevoile spirituale din Mexicului. În 1957, cei trei prieteni au vândut o parte din bunurile lor pentru a strânge bani și au renunțat la vacanța de vară pentru a distribui Evanghelii în Mexic. Cei trei prieteni s-au întors în Mexic în vara următoare și în următoarea.

Când au absolvit în 1960, George și prietenii săi au călătorit în Europa. Au început să lucreze în Spania, împărțând Evanghelia și distribuind literatură. Dar sarcina de a ajunge în întreaga Europă părea copleșitoare.

George și mica sa echipă și-au dat seama că planul lui Dumnezeu era să mobilizeze Biserica pentru a ajunge la națiuni. Când au început să-și împărtășească viziunea, sute de creștini au răspuns. Așa s-a născut Operation Mobilization.

Până în 1963, 2.000 de creștini s-au alăturat echipelor de vară din Europa. În același timp, echipele s-au mutat în sub-continentul indian și în lumea musulmană. Angajamentul lor era să ajungă la cei care nu auziseră niciodată Evanghelia.

Astfel de începuturi simple au modelat OM de atunci. Astăzi, peste 3.300 de lucrători din familia OM, reprezentând peste 100 de naționalități, aduc adevărul neschimbat al lui Dumnezeu la milioane de oameni în fiecare an.

Scurta retrospectivă

- 1955 O femeie se roagă
- 1957 George Verwer și prietenii săi fac o excursie misionară în Mexic
- 1958 Primul Crăciun al lui George Vewer în Mexico City
- 1960 Lucrarea începe în Spania
- 1962 Are loc prima întâlnire europeană de vară; echipele pe termen lung intră în Orientul Mijlociu și Africa de Nord
- 1963 Primele echipe merg în Israel și India
- 1965 Dale Rothon vizitează pe Richard Wurmbrand
- 1966 Începe lucrarea în Europa de Est comunistă,
- 1967 Primele pachete cu literatură creștină sunt aduse în România
- 1968 Începe lucrarea în Afganistan și Nepal
- 1970 Este achiziționat vaporul M. V. LOGOS
- 1970 600 de Noi Testamente și Biblii sunt aduse în România
- 1972 Începe lucrarea în Bangladesh
- 1977 Vaporul M. V. DOULOS este achiziționat
- 1980 Începe lucrarea în Pakistan
- 1983 Primul tir cu literatura creștină este introdus în România comunistă pentru una dintre cele mai persecutate biserici din lume: Biserica română.
- 1988 M. V. LOGOS naufragiat în America de Sud - M. V. LOGOS II este achiziționat
- 1989 Încep campaniile de evanghelizare LOVE EUROPE la care participă 7.000 de persoane. Sute se alătură OM pe termen lung.
- 1992 Începe lucrare OM în Galați
- 1993 Vaporul Doulos vine pentru prima dată în România
- 1997 Sunt formate două echipe: la Brașov și Pitești
- 1997 Este înființată Fundația Creștină OM România. John Hooker (NZ) este numit Director Eecutiv.
- 2000 OM România trimite primii misionari transculturali pe termen lung.

- 2002 O nouă echipă se formează în Babadag, ajutând la plantarea a două biserici pentecostale.
- 2002 Iau ființă în India centrele de educație pentru dăliți
- 2003 Peter Maiden este numit nouul director OM Internațional
- 2003 Vaporul Doulos revine în România
- 2004 Vaporul LOGOS HOPE este achiziționat
- 2004 Herbert van den Berg este numit Director Executiv
- 2006 Au loc primele evanghelizări în satul Pădureni
- 2007 Prima campanie a librăriei mobile Bus4Life e organizată la Brașov și Codlea.
- 2008 Năstase Rafael este numit Director Executiv
- 2009 Lansarea Vaporului OM Logos Hope
- 2010 OM România ajută la plantarea unei noi biserici în Bod (Brașov)
- 2012 OM România aniversează 20 de ani
- 2013 Lawrence Tong este numit noul director OM Internațional
- 2015 OM România începe campaniile de evanghelizare din Oltenia (Corabia)
- 2016 OM România ajută la formarea unei noi echipe în vederea plantării de biserici în Bod.
- 2017 OM sărbătorește 60 de ani și lansează o nouă declarație de misiune: *"Vrem să vedem comunități vii de urmași ai lui Isus printre cei mai puțin evanghelizați."*
- 2019 Radu Bădălan preia interimatul conducerii OM România
- 2020 Cornel Boiengianu este numit Director Executiv.

Pentru mai multe informații despre vizita OM International www.om.org (ro)

Valorile OM

- Cunoașterea lui Dumnezeu și glorificarea Lui
- Trăirea în ascultare de Cuvântul lui Dumnezeu
- Integritatea și harul – parte din caracterul nostru
- Slujirea cu sacrificiu
- Iubirea și aprecierea oamenilor
- Evanghelizarea lumii
- Reflectarea diversității trupului lui Hristos
- Rugăciune pentru toată lumea
- Respectarea și supunerea față de Biserică

Despre OM România

Anii comunismului

Anii șaptezeci-optzeci reprezintă apogeul puterii comuniste. Mai mult ca altădată, oamenii sunt înfometați, iar libertatea le este din ce în ce mai îngrădită. Filaje, microfoane, percheziții, interogatorii și anchete sunt caracteristice vremii.

În anul 1971 Ceaușescu a vizitat China, Coreea de Nord, Mongolia și Vietnamul de Nord. Cu ocazia vizitei, Ceaușescu s-a inspirat din cultul personalității lui Kim Ir Sen și al lui Mao Tse Dong.

Evanghelicii au refuzat să participe la cultul personalității în România anilor '70-'80, motivele constând în evidenta incompatibilitate între a fi creștin și a fi susținător al lui Nicolae Ceaușescu. Ca urmare, cei mai activi au fost interogați, percheziționați, arestați și unii au plătit cu viața fiind bătuți crunt în pușcăriile comuniste.

Tone de literatură au fost trecute prin granițe în camioanelor special construite cu compartimente ascunse. În același timp, unii credincioși din alte țări se rugau pentru frații persecutați din România. Alții treceau granița aducând Cuvântul lui Dumnezeu fără permisiunea guvernului comunist.

Și Dumnezeu a ascultat rugăciunile! În Decembrie 1989 Ceaușescu și regimul comunist au fost în sfârșit aduse la tăcere!

Și a fost LIBERTATE!

Oamenii îngenunchiau pe străzi spunând Tatăl nostru și strigând cât îi țineau plămânii:

EXISTĂ DUMNEZEU! Există Dumnezeu! Există Dumnezeu!

Anii '90 și lucrarea din Galați

După terminarea pregătirii în Școala de Misiune, echipa formată din Ann Siebert, Hyun Mi Choi și Jo Bassham au părăsit Viena și au început călătoria spre Galați care le va lua aproximativ 2 zile.

“Împreună cu Colin Brazier și Carsten Steins am condus mașina până la Cluj de unde au luat-o și pe Hung Jung Kim. Anul Nou ne-a prins undeva, pe drum, călătorind împreună prin România. În prima zi a anului 1992 am ajuns în Galați, noua noastră casă – ce mod minunat de a începe un nou an!” povestește Jo Bassham.

La început, echipa a locuit împreună cu familiile din Biserica Baptistă și Oastea Domnului, în timp ce învățau limba română. Pe 2 Martie a sosit un nou membru al echipei – un bărbat, John Hooker, care avea să fie primul director al OM România.

În următorii ani, mulți oameni au ieșit și au intrat în echipă, au fost multe lupte, dar și multe binecuvântări și uși deschise. Au fost provocări, dar și binecuvântări! Chiar dacă oamenii din echipă au spus că a fost cea mai grea perioadă din viața lor, ei au văzut și multe minuni, multe biruințe, au legat multe relații în toată țara, mai ales prin campaniile de vară care s-au numit Love Europe (Iubește Europa).

Campaniile Love Europe

Prima dată când România a fost implicată în Love Europe a fost vara lui 1992, începând cu conferința din Pardubice, Cehoslovacia, urmând evanghelizarile de vară. Trei dintre acestea au avut loc în România. Echipa spunea: *“A fost o mare binecuvântare să vedem români încercând noi metode de evanghelizare pe stradă: dramă, sketchboard etc.”*

În 1993 au fost 10 echipe implicate în evanghelizări în diferite localități din țară. Mulți oameni L-au primit pe Domnul: bărbați, femei și familii întregi. A fost un timp entuziasmant și minunat! Înainte să se încheie evanghelizarile deja se organizau întâlnirile periodice și cursurile de ucenicizare.

Echipa OM a fost foarte încurajată de ceea făcea Dumnezeu! O fată a povestit despre vara aceasta:

”Înainte nu am spus nimănui despre credința mea în Domnul Isus și ce înseamna asta pentru mine. Acum, vreau s-o spun tuturor!”

Mutări strategice în Brașov și Pitești

Anul ‘96 marca o nouă eră pentru viața echipei OM România. Deoarece echipa a crescut, s-au putut forma două echipe. Prima parte a anului au petrecut-o la noua bază de misiune din Brașov. Echipa care locuia aici urma să fie echipa administrativă. Cei implicați la Galați vor continua lucrarea acolo.

La un moment dat, ei au simțit că era timpul pentru o schimbare. Echipa s-a mutat din Galați la Pitești la sfârșitul anului 1997. De câțiva ani mergea o echipă de vară acolo și lucrarea a mers foarte bine. Era o legătură bună între OM și vreo câteva biserici. John și echipa administrativă s-au mutat în Brașov iar echipa de evanghelizare a mers în Pitești.

Am fost implicați în lucrarea cu copii și cu tinerii. Fiecare dezvoltam noi prietenii: făceam studii biblice în cămin cu niște fete de la orfelinat, vizitam azilul de bătrâni și pentru oamenii cu dezabilități. Când echipa a crescut la 10, am organizat două concerte creștine la Casa Sindicatelor. Apoi am început să predăm limba engleză la liceu. Mulți dintre noi au rămas cu prietenii pe viață.

Tinerii au fost influențați și chemați să meargă în misiune și să dorească mai mult de la viață. Dar cel mai important: oamenii au auzit Evanghelia.

Lucrarea OM în Pitești s-a încheiat în August 2001.

Lucrarea din Babadag

Lucrarea din Babadag a început în anul 1998 când doi tineri din altă zonă a țării au venit să locuiască și să lucreze în mijlocul unui grup de oameni total neevanghelizați până atunci. Tot în acea perioadă un grup de tineri din Tulcea veneau pentru a împărți literatură creștină și a ține legatura cu cei evanghelizați deja în timpul verilor de echipele Love Europe.

Mariana Dogaru s-a mutat acolo în vara anului 2000 cu gândul de a sta pentru 6 luni, care s-au dovedit a fi 6 ani. Deja era o echipă, un grup mic de români care se închinau împreună cu o Biserică de romi turci.

S-a început la biserică o școală de alfabetizare a copiilor turci. În anul 2002 a venit și Luminița Dragusin, apoi Esher Clarke (Ir) și Junko Myasaka (Jap) și împreună cu ceilalți lucrători se implicau în cele două biserici (română și turcă). Mariana ne spunea:

“În cei 3 ani de alfabetizare între ruinele unei fabrici de zahăr falimentare, Dumnezeu ne-a binecuvântat cu zeci de copii care au învățat să se roage, s-au întâlnit cu Isus și mulți dintre ei și-au continuat studiile la școlile din oraș. Apoi, Domnul ne-a dat o clădire chiar în mijlocul comunității, clădire care cu timpul a fost renovată și a devenit grădiniță exclusiv pentru copiii din cartierul Bendea.”

Unii dintre copii își luau părinții sau frații mai mari la Biserică. Doar 10% dintre ei mergeau atunci la școală. După 8 ani de grădiniță, nivelul școlarizării a crescut uimitor ceea ce a fost vizibil și pentru cadrele didactice din școlile orașului și alte autorităților din Babadag.

Uneori se organizau excursii sau tabere de vară la munte pentru copiii din ambele biserici ceea ce era cu adevărat un eveniment având în vedere că pentru cei mai mulți aceea era prima ieșire din orașul lor.

Lucrarea din Pădureni - Giurgiu

În 2006 OM România organizează prima campanie de evanghelizare în satele (din Giurgiu) Buturugeni, Ogrăzeni și Pădureni.

În acel moment, cei zece credincioși romi ai bisericii baptiste se întâlneau într-o casă de chilpici. În 2010 casa de rugăciune s-a prăbușit, în scurt timp credincioșii construiesc o altă biserică pe două nivele și cu mai mult de 260 metri pătrați. În următorii 12 ani OM a organizat zeci de echipe de evanghelizare (medicale, sportive, educaționale, Bus 4 Life, de rugăciune și de construcții). Ca rezultat al acestui rezultat susținut alte trei biserici au fost construite.

Lucrarea din Oltenia

În 2015 primele echipe de evanghelizare și Bus 4 Life ajută lucrarea din Corabia. În 20018, în urma unei cercetări, au fost găsite mai mult de 20 de județe cu mai puțin de 2% evanghelici. Oltenia s-a dovedit a fi cea mai afectată. Anual, OM trimite echipe pe termen scurt de evanghelizare care ajută lucrarea din Corabia.

Lucrarea din Bod

În 2007-2008, un grup de tineri ai Bisericii Creștine după Evanghelie din Codela au inițiativa plantării unei noi biserici în Bod. Echipa OM ajută organizând anual campanii de evanghelizare pe termen scurt. În 2016 se formează o echipă locală ajutând la cumpărarea și renovarea noii clădiri. Actualmente, biserica din Bod are câteva botezuri anual și sunt implicați în evanghelizare și înființarea unor noi biserici în satele învecinate.

Lucrarea din Dobrogea

Babadag nu a fost singura localitate în nevoie unde OM a ajutat la înființarea unor noi biserici. De-a lungul ultimelor două decenii, zeci de lucrători pe termen scurt au fost trimiși cu Bus4Life, Clinica medicală, Kids Games sau proiecte sociale în Basarabi, Independența, Topraisar, Constanța și Chirnogeni. O echipă locală a fost trimisă în Ianuarie 2020 să ajute biserica locală la înființarea unor noi biserici.

Missionary Discipleship Training Eastern Europe Extreme - MDTE3

MDT E3 a fost un alt moment foarte important pentru lucrarea OM în România și până la marginile pântului. Acesta este un program prevăzut în 2013, dar a fost lansat abia în 2016. OM România și OM Moldova, într-un efort sinergic, au mobilizat și instruit zeci de tineri pentru misiune din toată lumea pentru a ajuta tinerii să-și formeze un stil de viață misional. Pe de altă parte, zeci de biserici din Republica Moldova și România au fost ajutate în efortul lor de a predica Evanghelia. Alte țări din Balcani (Grecia, Macedonia, Montenegro) au fost ajutate în inițiativele de înființare de noi biserici.

Conducerea OM România

De-a lungul acestor ani, după retragerea familiei Hooker (John și Petronela), lucrarea a fost preluată de David Babcock (2004-2005) și în 2005 de Herbert și Inge van den Berg. În 2008, Rafael și Alice Năstase au preluat conducerea OM în România până în 2019. Din septembrie 2019, Radu Bădălan a condus OM România, predând lucrarea în ianuarie 2020 lui Cornel Boingeanu care fost numit Director executiv al OM România.